

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
SEDMO VANREDNO ZASEDANJE
U JEDANAESTOM SAZIVU
Treći dan rada
15. jun 2018. godine

(Sednica je počela u 10.10 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad sednice Sedmog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 87 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da su u sali prisutna 93 narodna poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Obaveštavam vas da je narodni poslanik Snežana Paunović sprečena da prisustvuje sednici.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – **PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI** (pretres u pojedinostima).

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da je povodom pretresa u pojedinostima o prvoj tački dnevnog reda, Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, pozvan da sednici prisustvuje ministar državne uprave Branko Ružić, sa saradnicima.

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici.

Primili ste izveštaje Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Radeta.

VJERICA RADETA: Vi ste, ministre Ružiću, od kada ste postavljeni na tu funkciju, obećavali u javnosti da ćete da uradite neku dramatičnu reformu lokalne samouprave, čak ste u nekom medijskom nastupu rekli da ćete raspisati tender za izradu zakona. Ja čekala taj tender, čekala da se javim i napišem jedan predlog zakona na koji niko neće imati primedbu, i vi ništa. Nema smisla.

Nisu vam dobre ove izmene i dopune iz predloga, ministre Ružiću. Zapravo, kada je u pitanju lokalna samouprava, ovde nema ozbiljnijih promena koje bi bile u interesu građana lokalnih samouprava. Naprotiv, vi ovde zaokružujete partijske organe i, što je najstrašnije, lokalne samouprave uvodite u evrointegracije na način da će lokalne samouprave voditi spoljnu politiku, baš je tako napisano u jednom članu, a to je grubo kršenje Ustava Republike Srbije.

Nažalost, mi nismo mogli detaljnije o ovome da govorimo u načelnoj raspravi zato što je u okviru svih ovih predloga vladajuća većina uvrstila i predlog za izbor Jorgovanke Tabaković za guvernera NBS pa smo mi bili u obavezi prema javnosti, pre svega, da objasnimo koliko je to loš predlog i koliko se ne sme desiti da Jorgovanka bude izabrana za guvernera, jer je dosad taj posao radila loše i ceo period joj je obeležen malverzacijama. Zato ćemo kroz amandmane govoriti više sa vama o vašem predlogu zakona i ostalim predlozima.

Od vas smo takođe očekivali, s obzirom na to da ovde imamo i zakone koji se odnose na nacionalne manjine i da je ovo godina kada će se održati izbori za nacionalne savete nacionalnih manjina, da ćete preko vaše poslaničke grupe uticati da i vaši poslanici podrže naš predlog, na Odboru za ljudska i manjinska prava, da se više skine bruka sa tog odbora i da se Meho Omerović kao dokazani lopov sa aerodroma u Frankfurtu smeni sa tog mesta. Niste ni to uradili, ali dalje ćemo o predlogu. Očekujemo, kao i dosad, jednu raspravu sa vama, da zaista razgovarate sa poslanicima, da odgovarate na pitanja da bismo mogli razmeniti argumente. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite, koleginice Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine Ružiću, mi smo podneli amandman da ovaj zakon zapravo treba da ima drugačiji naslov, koji bi bio u funkciji njegove primene ako bi se prihvatili drugi amandmani koje je podnела Poslanička grupa SRS, sve sa željom da učinimo da bolje funkcioniše lokalna samouprava u svakom delu Srbije. Jer ako mi kažemo da zakon treba da se zove zakon o uređenju lokalne samouprave, onda je to zaista tačno.

Vi ste kratko vreme ministar i verujem da niste mogli baš sa svojim saradnicima da sagledate konkretnu situaciju u svakom gradu u Srbiji. Mi smo mogli u medijima da vidimo da se najveća stranka u Srbiji, koja trenutno ima većinu u mnogim gradovima u Srbiji, Srpska napredna stranka, bavi pitanjem funkcionisanja na način kako to rade njihovi lokalni fucioneri.

Međutim, postoji grad u Srbiji, iz kojeg ja dolazim i vi znate da je tamo veliki problem po svim osnovama, a to je Kragujevac, gde se čak članovi veća uopšte fizički ne sastaju. Dakle, članovi veća će vam potvrditi, ako odete i ako uopšte sve... Kao da je to neki zabranjeni grad pa niko ne sme da dođe, jer tamo hara dinastija Nikolić i radi šta god hoće. Dve godine, da li to postoji to negde u Beogradu, evo gleda me začuđeno kolega Marković, sastaju se, odnosno odlučuju i donose odluke o najvitalnijim pitanjima za grad putem mejla. Radomir Nikolić pošalje mejl šta je na dnevnom redu, izjasnite se da li ste ili niste za – naravno, po automatizmu, svi odgovaraju da jesu – i tako grad funkioniše.

Ako je to vama normalno, gospodine Ružiću, onda vam je normalno i da jedan sitni lopov kao što je Meho Omerović, koji je kraduckao tamo parfeme i šminku na frankfurtskom aerodromu, i dalje sedi na odboru koji je pod vašim resorom, a to je za ljudska i manjinska prava. Ja verujem da ćete da iskoristite neki vaš autoritet da se reši „slučaj Kragujevac“ i da se ona bruka od čoveka skloni sa mesta poslanika i predsednika Odbora, Meho Omerović. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Izvolite, koleginice Nikolić.

RUŽICA NIKOLIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, s obzirom na to da radimo po Poslovniku koji je, najblaže rečeno, loš, mi danas nećemo biti u mogućnosti da o većini predloga zakona govorimo, pa ni o ovom Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi nećemo stići da o svim amandmanima diskutujemo. Sve primedbe koje smo imali na ovaj predlog zakona, a koje smo kroz amandmane iskazali, odnosno ukazali na

nedostatke i predložili bolja rešenja, nećemo moći da obrazložimo jer nam je zbog objedinjavanja rasprave uskraćeno vreme. Tako će i tri veoma bitna predloga zakona o nacionalnim manjinama ostati bez kvalitetne rasprave.

Kada je Predlog zakona o lokalnoj samoupravi u pitanju, kao značajnu novinu u predlogu navodite izmenjen koncept nadležnosti opštine, odnosno grada. Podsetila bih vas na jedan veliki problem sa kojim se susreću građani svih beogradskih opština, a to je legalizacija, za koju je ministar Mihajlović izjavila da će se rešiti do kraja 2016. godine. Takođe bih vas podsetila da je oko 300.000 zahteva za legalizaciju predato Sekretarijatu za legalizaciju, a da je svega 3.000 izdatih rešenja, što znači da je rešen samo 1% zahteva.

Kada je nadležnost opština u pitanju, SRS se zalaže za to da se opština vratи nadležnost za legalizaciju objekata do 800 kvadrata, čime bi se postigla veća efikasnost same legalizacije, a mogao bi se i opštinski budžet povećati samim tim. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Izvolite, kolega Periću.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, mi i dalje radimo po nakaradnom Poslovniku i zbog toga imamo problem da iznesemo ono s čim se suočavaju građani Srbije. Valjda bi bilo tu i razumnih ministara, koji bi možda nešto od toga i prihvatali, smatrali da treba to da se uradi.

Gospodine ministre, pokušali smo da vidimo zbog čega su ove izmene i dopune toliko obojene evropskim integracijama a onda nam je postalo jasno imajući u vidu da ste vi jedno vreme bili ministar za evropske integracije. Ministarstvo na čijem ste čelu ima mnogo problema, ne u okviru samog ministarstva organizaciono, ali ono s čim se vi susrećete, kao ministarstvo, i što bi trebalo da rešavate, možda su tu najveći problemi.

U Izveštaju o radu Zaštitnika građana najviše je evidentirano pritužbi i žalbi na rad organa lokalne samouprave. Da li su oni dovoljno obučeni ili ne za te poslove, to je jedno pitanje. Drugo pitanje je kakva je kontrola od strane Ministarstva za lokalnu samoupravu, vezano za izvršavanje Zakona o lokalnoj samoupravi, odnosno nadležnosti organa lokalne samouprave.

Agencija za borbu protiv korupcije među zaposlenima u lokalnoj samoupravi pronašla je najviše onih koji su u sukobu, koji imaju problema vezano za poštovanje propisa i za ono što je u nadležnosti Agencije za kontrolu.

Dalje, vi imate problem, evo uzeću Crnu Travu, koja ima 1661 stanovnika – da li tu može nešto da se uradi da se njima pomogne? Ovamo ste rekli koliko, i vezali za broj stanovnika broj članova veća i broj pomoćnika predsednika opštine. Zaista, dosad je bilo zloupotreba; iako je zakon rekao da

može pet pomoćnika, isključivo, i to u prvom danu nakon konstituisanja lokalne samouprave, uglavnom se određivalo pet pomoćnika opštine, odnosno manje ukoliko se još neko čekao.

Po sledećim amandmanima ćemo pokušati da vas ubedimo da ovaj zakon nije dobar.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

ALEKSANDAR ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi dešava se nešto što je počelo 2012. godine – zaokružuje se partijska država.

Budući da je dosad demokratija na lokalnom nivou funkcionalisala tako da se pita i da je najveći organ, sa najvišom snagom, skupština opštine, skupština lokalne samouprave, danas se to ukida; sve se prenosi na opštinsko veće. A načelnik opštine, koji je dosad bio u obavezi da podnosi izveštaje o radu skupštini opštine i akte o sistematizaciji, samo je u obavezi da podnosi to opštinskom veću na usvajanje.

Pravi se samo jedan birokratski organ od organa koji je trebalo da budu izabrani na lokalnim izborima. Ukida se mogućnost da opozicija u skupštinama opština u Srbiji dođe do reči, da ima pravo da kritikuje; ne samo da kritikuje, nego da predloži i neka poboljšanja i da ukaže na neke propuste. Od sada, toga više neće biti. Konkretno, u članu 57: „Načelnik za svoj rad i rad uprave odgovara opštinskom veću“, umesto skupštini opštine.

Samo se pitam da li je ovo uvod da se nešto slično dogodi i u Parlamentu Republike Srbije i da li ćemo onda i mi ovde imati samo savetodavnu ulogu, a ne onu ulogu koju propisuje Ustav.

Hoću još da kažem, ono što svaka stranka i svaka odgovorna vlast treba da radi, to je da se ponaša u interesu države, a ne u interesu vladajuće stranke. Budući da ničija nije gorela do zore, svi treba, takva je situacija i sa Poslovnikom u Skupštini, da se ponašaju prema opoziciji onako kako bi voleli da se ponašaju prema njima kada oni jednog momenta budu opozicija.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, narodni poslanik Radoslav Milojičić.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Pre svega, svako ko se bavi lokalnom samoupravom zna da je oduvek načelnik opštinske uprave odgovarao opštinskom veću i predsedniku opštine, a ne skupštini. Sekretar skupštine postoji da bi odgovarao skupštini.

Iskoristiću ovu priliku, a nadam se da neću dobiti opomenu jer se ne držim dnevnog reda, da apelujem na sve državne institucije da pomognu kako opštini Smederevska Palanka tako i gradu Užicu, Požegi, Arilju, Velikoj Plani, jer je ono što je pretrpljeno tokom nedavnih padavina zaista katastrofa.

Juče sam celog dana bio u selu Golobok u Smederevskoj Palanci. Hiljadu domaćinstva je ostavljeno bez krova nad glavom, uništena je crkva, osnovna škola, vrtić, 4.000 hektara obradive poljoprivredne površine. To je ono u šta su ljudi godinama ulagali, bez obzira na to da li se radi o vinogradu, kukuruzu, žitu ili nekoj drugoj kulturi. Zaista je katastrofalno to što se desilo.

Ja molim, pre svega, ministra za lokalnu samoupravu, premijera i sve ostale institucije da pomognu svim lokalnim samoupravama i, naravno, lokalnoj samoupravi, opštini Smederevska Palanka, jer su posledice zaista katastrofalne, ono što sam juče mogao da vidim. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Ružić.

Izvolite.

BRANKO RUŽIĆ: Zahvalujem.

Pre svega, naravno da Vlada Republike Srbije uvek interventno reaguje u situacijama kakve su se dogodile pre dva dana u opštinama koje je gospodin Milojičić naveo. Na sednici Vlade juče je formirano koordinaciono telo ili radna grupa, u čiji sastav ulaze predstavnici i ovog ministarstva, državni sekretar Stević, takođe Ministarstva finansija, Ministarstva poljoprivrede. Predsednica Vlade će danas posetiti Topolu.

Popis štete u jedinicama lokalne samouprave koje su bile predmet elementarnih nepogoda se već vrši, u skladu sa zakonom. Vlada Republike Srbije će svakako izaći u susret potrebama svih opština u kojima je došlo do ovih šteta koje ste naveli.

PREDSEDAVAJUĆI: Po amandmanu, narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

(Vjerica Radeta: Koristi pravo na repliku.)

Nema pravo na repliku.

(Nataša Sp. Jovanović: Ima pravo.)

ALEKSANDAR ŠEŠELJ: Ja se izvinjavam, malopre je gospodin Milojičić rekao kako je uvek načelnik za svoj rad odgovarao opštinskom veću i predsedniku opštine. Ne znam da li gospodin Milojičić ima problem sa poznavanjem srpskog jezika i ciriličnog pisma, ali uputio bih ga na član 57, da pročita kakvo je bilo dosadašnje rešenje.

(Vjerica Radeta: Povreda Poslovnika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Gospodine Arsiću, član 27. vas obavezuje da vodite računa o tome kako se odvija rad na sednici. Nemojte da ne slušate poslanike koji govore. Vi imate pravo da kažete ko može, a ko ne može dobiti pravo na repliku, ali nemojte to da zloupotrebljavate.

Ako narodni poslanik potpuno jasno, pod uslovom da ga slušate, govori o onome što je govorio prethodni narodni poslanik pre njega, vi morate da dozvolite narodnom poslaniku da kaže zbog čega želi da replicira, zbog čega želi da objasni da je onaj prethodni poslanik pogrešno tumačio njegovu diskusiju. Jer ne podrazumeva se samo da neko nekoga treba imenom i prezimenom da pomene, još da ga opsuje, da biste mu vi dozvolili pravo na repliku. Dakle, to pravo treba maksimalno ovde da se koristi ako hoćete da ozbiljno razgovaramo o ovom predlogu zakona, odnosno o ovim amandmanima.

Kolega koji je tvrdio da Aleksandar Šešelj nije dobro izneo svoj stav vezano za načelnika uprave verovatno je, dok je bio predsednik opštine u Smederevskoj Palanci, mimo zakona, sve završavao u okviru svog opštinskog veća. On ni o čemu nije obaveštavao Skupštinu i misli, ako je on tako radio, da je to normalno i ako je on onoliko pokrao Smederevsku Palanku, da je to normalno za sve. Ne, nije.

I morate zaista da vodite o tome računa i da dozvoljavate poslanicima da učestvuju u raspravi. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Radeta, ja sam kolegu Milojičića razumeo da on podržava izmene i dopune Zakona u članu 57. To je njegov politički stav.

(Vjerica Radeta: Ne, on je rekao da je Šešelj pogrešno pročitao.)

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni?

(Vjerica Radeta: Da.)

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nikola Savić.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na naslov Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi. Kao što svi znamo, ovo je jedan izuzetno važan zakon jer lokalna samouprava na određeni način predstavlja jednu posebnu, odnosno četvrtu granu vlasti, pored one klasične, ostale tri grane vlasti, ali mislim da su ove izmene i dopune Zakona koje su predviđene ovde samo kozmetičke prirode, a pre svega je to urađeno zbog naloga EU.

Nemam ništa protiv toga da se ograniči broj pomoćnika, broj članova gradskog veća, odnosno opštinskog veća, ali to je samo kozmetička izmena, to su stvari koje su se i do sada manje-više poštovale. Postojalo je neko napisano pravilo da ako je neki grad sedište okruga, opštine koje su pripadale tom okrugu nisu mogle da imaju veći broj ili čak ni jednak broj većnika koliko je to bilo u sedištu okruga.

Mislim da je trebalo doneti potpuno novi zakon o lokalnoj samoupravi. Svedoci ste, pogotovo vi iz vladajuće stranke, šta se dešava na nivoima lokalne samouprave. Od onog momenta kada je Ustavni sud proglašio da odbornički mandat pripada odborniku, od tada je, može se reći, nastao haos u većini lokalnih samouprava. Bez obzira na to što SNS vlada u gotovo svim lokalnim samoupravama, postoje ogromni problemi. Taj zakon i to tumačenje im se obija o glavu, tako da u nekim lokalnim samoupravama moraju i na drugi način, osim onih klasičnih načina, da polaze da dele pravdu, zavrtanjem ruke itd., kao što je to bio najnoviji primer u Blacu.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Ljubenoviću, izvolite.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Hvala.

Ovim amandmanom koji je podnela Poslanička grupa SRS na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, predložili smo da se promeni naslov tako da glasi – Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o uređivanju jedinica lokalne samouprave.

Suštinski, promena nema u predloženom zakonu. Mogu reći da su sve predložene mere u funkcionisanju lokalne samouprave primenjivane. Odgovoran odnos prilikom preuzimanja vlasti je imala Srpska radikalna stranka, koja je na jedan demokratski način pružila priliku da se građani izjašnjavaju o svojim problemima, a lokalna samouprava je bila servis građana u realizaciji svih podnetih zahteva.

Ekonomski razvoj države je moguć samo ukoliko se ujednačeno razvijaju svi njeni delovi. U tom smislu je funkcionisanje lokalne samouprave izuzetno važno za Republiku Srbiju.

Zakon definiše lokalnu samoupravu kao pravo građana da upravljuju javnim poslovima od neposrednog i opštег značaja za lokalno stanovništvo, neposredno preko svog predstavnika u jedinici lokalne samouprave.

Ovog puta bih pomenuo slučaj ministarstava koja nisu imala sluha i razumevanja za potrebe i interes građana Leskovca, posebno Mesne zajednice Predejane, u sklopu realizacije projekta Koridora 10 u predejanskoj

klijenti, za izgradnju petlje, gde je motel „Predejane“ imao daleko povoljniji položaj za funkcionisanje i od koga egzistira oko 140 porodica. To jeste južni deo grada Leskovca, a, posebno, izgradnjom petlje ostvario bi se izuzetno strateški značaj za dinamični razvoj turizma na Vlasinskom jezeru i razvoj zapostavljene Crne Trave.

Nadam se da ignorisanja sa nivoa ministarstava prema lokalnoj samoupravi, ovakvih i sličnih slučajeva i zahteva građana ubuduće neće biti, već da će se rešavati na njihovo zadovoljstvo i prema potrebama. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Despotoviću, izvolite.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Dame i gospodo narodni poslanici, ovaj set zakona ima za cilj da reguliše važna pitanja iz oblasti lokalne samouprave, državne uprave, položaja manjina, javnih agencija, matičnih knjiga i upotreba jezika i pisma.

Amandman koji je podnela Srpska radikalna stranka odnosi se na Predlog zakona o lokalnoj samoupravi. Dosad nismo čuli nijednu reč koja govori o zaradama zaposlenih u lokalnoj samoupravi. S obzirom na ozbiljnost poslova koje obavljaju, njihove zarade su ostale na nivou 2014. godine, kada su uredbom Vlade Republike Srbije umanjene. Od 2014. do 2017. godine, bez obzira na povećanje troškova života i ozbiljnost i odgovornost zaposlenih, njima je plata povećana samo za 5%.

Zbog takvog odnosa prema zaposlenima u lokalnoj samoupravi često dolazi do napuštanja stručnih i kvalitetnih kadrova, tako da kvalitet usluga nije na nivou kakav bi trebalo da bude, a lokalne samouprave prestaju da budu servis građana. Zabranom zapošljavanja konkurs gubi značaj, a mesta na kojima su radili ti kvalitetni kadrovi, a i ona koja su u međuvremenu upražnjena odlaskom u penziju, nažalost, popunjavaju se partijskim kadrovima sumnjivih kvalifikacija i diploma.

Zato svaki građanin zna da u lokalnoj samoupravi može završiti neki posao i ostvariti građansko pravo samo ako je pripadnik određene stranke i ako poznaje nekog ko to može da mu završi.

Svaka lokalna samouprava je izgubila na kvalitetu, a građani su ostali bez adekvatne usluge.

Mi srpski radikali predlažemo da se sačuvaju kvalitetni kadrovi u svim lokalnim samoupravama, a da njihov rad bude adekvatno nagraden povećanjem zarada. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Bojiću, izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, tražio sam da naslov Predloga zakona glasi – Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o funkcionisanju i uređenju lokalnih samouprava.

Ne znam zašto ne spajate srodne zakone, pa tako 11. i 12. tačku ovih predloga niste spojili sa zakonima iz oblasti finansija koji su bili na razmatranju prošle nedelje, nego ste ih... Ne znam u čemu je veza između zakona o nacionalnim manjinama i izbora guvernera NBS. Ne vidim vezu osim možda u činjenici da predstavnika jedne nacionalne manjine, junaka sramne i tužne priče sa aerodroma u Frankfurtu, nameravate da kandidujete za neku od funkcija u nekoj od ovih finansijskih institucija.

Dame i gospodo, Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi je jedan od retkih za koje nije predviđen hitan postupak. Predložene izmene su na nivou 40% u odnosu na zakon koji se menja. Prvi Zakon o lokalnoj samoupravi je donet daleke 2007. godine, pre jedanaest godina. Vlada je isuviše čekala da interveniše u ovoj oblasti. Nedostaci u praktičnoj primeni Zakona su isuviše veliki da bi se ovoliko dugo čekalo da se izade iz začaranog kruga loših rešenja.

Jedinice lokalne samouprave su najbliže građanima, ali građani nisu blizu građanima – zbog otudenosti, zbog mnogobrojnih lokalnih konflikata interesa, kao i zbog nedovoljnog i nepreciznog određivanja nadležnosti organa lokalne samouprave.

Sadašnji gradovi i opštine nesporno imaju svoje specifičnosti, ali i znatne razlike. Predlagač, tj. Vlada nastoji da smanji te razlike, ali to ovim predlogom zakona ostaje samo u pokušaju.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Marina Ristić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginica Ristić.

Izvolite.

MARINA RISTIĆ: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, ove izmene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi su samo kozmetičke, a mnogi problemi običnog građanina ostaju nerešeni.

Pre svega želimo da ukažemo na nejasno definisane nadležnosti. Sve je ovo fino skockano na papiru, ali kada se izade na ulicu, pojavljuje se sasvim

druga slika. Kada se pojavi realan problem, on se nikada ne rešava u realnom vremenu.

Član 20. je u postojećem zakonu mnogo jasniji, a po ovim izmenama je uopšteniji i tek sada će službenici moći nadležnost da prebacuju jedni na druge. Kada šalterski službenik samo odmahne glavom očajnom građaninu, njemu nije bitan ni statut usklađen sa zakonom ni broj odbornika; on ima muku za koju uglavnom niko nema sluha. Ove izmene i dopune to ne rešavaju.

Lokalna samouprava je jako važna za građane i morao bi naš narod da zna na koja vrata da zakuca kada se pojavi problem. Danas on to ne zna ako nije, u najmanju ruku, završio pravni fakultet, a lokalna samouprava to obilato koristi. Ima malo pomaka u većim gradovima, ali ipak sve mora da bude transparentno, a pre svega svima jasno ko je za šta nadležan. Službe međusobno moraju da sarađuju, a ne sve da se lomi preko leđa običnog čoveka. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč?

Kolega Mirčiću, izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Evo šta je suština primedaba Srpske radikalne stranke – kada kažemo da je to uredenje funkcionisanja lokalne samouprave, onda u pravom smislu reči treba urediti funkcionisanje lokalne samouprave.

Naime, mi ovde punim ustima govorimo o parlamentarnoj demokratiji na svim nivoima vlasti, a svedoci smo da ta parlamentarna demokratija polako nestaje na republičkom nivou zato što izvršna vlast po prirodi stvari stalno želi da uguši tu parlamentarnu kontrolu, ali i na lokalnoj vlasti zato što smo zatočenici jedne mantre koju nam je nametnula nevladina organizacija koja se zove NALED. NALED je nevladina organizacija kojoj pripadaju i sadašnji predsednik Vlade i mnogi istaknuti funkcioneri u državi Srbiji, ljudi koji nemaju nikakve odgovornosti, nemaju nikakvu obavezu, a nameću svoja rešenja, svoja mišljenja kao jedina merodavna za ovu državu.

O čemu se tu radi? Tu se radi o sledećem: faktički, i na lokalnom nivou izvršna vlast, izvršni organi vlasti sve više i više izmiču kontroli lokalnog parlamenta. Vi se bavite ovde trivijalnim, uslovno rečeno, stvarima. Bavite se brojem odbornika. Pa što veći broj odbornika, to je bolja i razvijenija demokratija na lokalnom nivou i bolja je i razvijenija kontrola izvršne vlasti. Što treba patiti od toga? Ako neko misli da treba da ima sedamdeset odbornika

u svojoj opštini, pa neka ima tih sedamdeset odbornika, ali preko finansija treba uticati da se ne rasipaju pare.

Vi idete potpuno pogrešnim tokom. Idete onako kako je to propisao NALED, nevladina organizacija, idete, u formi koja ništa ne znači, u decentralizaciju. A kada su u pitanju finansije, finansije bukvalno centralizujete i ne date lokalnim samoupravama.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandmane su, u istovetnom tekstu, podneli narodni poslanik Vjerica Radeta i narodni poslanik Boško Obradović.

Da li neko želi reč?

Koleginice Radeta, izvolite.

VJERICA RADETA: Ovih dana, ili možda poslednjih mesec-dva dana, u lokalnim samoupravama je opsadno stanje. Nakon što je Darko Glišić najavio da će smenjivati neke predsednike opština koji ne rade dobro, počela su razna prestrojavanja, naravno, sve to na štetu građana u određenim lokalnim samoupravama.

Od onog velikog broja eventualno smenjenih svelo se najpre na dvadesetak, pa na desetak, pa na kraju na pet i, prema poslednjim informacijama iz medija, čak ni sin Dragice Nikolić neće biti smenjen. Zaboravili su valjda da je mami dodelio opštinsko odlikovanje, zaboravili su da je mama iz fondacije dala 600.000 evra za sređivanje, navodno dala za sređivanje, dečjeg igrališta i parka. Prema svim realnim procenama, to košta najviše oko 100.000 evra, ali, evo, mora ponovo da se radi zato što je toliko dobro urađeno pre godinu dana.

Nije, naravno, samo Kragujevac problematičan. Vi znate da se cela Srbija podsmeva nekim vašim predsednicima opština koji su radili takve stvari koje bi, da nisu tužne, bile smešne. Znate da su neki vaši predsednici opština svečano otvarali toalete na grobljima, da su otvarali svečano semafore, pešačke prelaze. A slično sinu Dragice Nikolić, sin neke majke u Leskovcu, gradonačelnik, svojoj majci je dodelio priznanje za najlepše uređeno dvorište i opštinsku manifestaciju održao u svom dvorištu.

Dakle, to su neke stvari koje možda izgledaju banalno ali su nešto što je zaista apsolutno nedopustivo, o čemu i vi kao ministar treba da vodite računa i da vaše službe malo obilaze, da vide šta se dešava, gde se i kako troše pare građana tih lokalnih samouprava. Nastavićemo kasnije.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, pošto se u duhu ovih vaših predloženih izmena i dopuna ovog zakona govori o određenim jezičkim usklađivanjima, ja bih želeo, veoma

dobronamerno i još više konstruktivno, da vam ukažem na jednu veoma važnu stvar koja se tiče kako oblasti ovih zakona koje ste vi predložili tako i Zakona o teritorijalnoj organizaciji Srbije.

Evo o čemu se radi. U popisu stanovništva, stanova i domaćinstava 1971. godine naselja u Srbiji su deljena u tri kategorije: gradska, seoska i mešovita. Od popisa stanovništva, stanova i domaćinstava 1981. godine i u svim narednim popisima dešava se jedna neobična stvar, da je ostala jedino kategorija gradska naselja, a seoska naselja su eliminisana i svrstana sa mešovitim naseljima u bezličnu grupu – ostala naselja. Dakle, verovali ili ne, trenutno po teritorijalnoj organizaciji Srbije, i samim tim lokalnih samouprava, sela u Srbiji ne postoje, tako da je najveći deo teritorije države koju čini 4.539 seoskih naselja svrstan u grupu bezimenih, odnosno ostalih naselja.

Pojam selo, istoimena kategorija naselja – seoska naselja, ne postoji ni u Ustavu Republike Srbije a ni u zakonima iako se pojам selo vaninstitucionalno koristi, recimo, u SANU, kao najvišoj naučnoj instituciji, gde postoji i Odbor za selo, do sadržaja raznih internet prezentacija svih gradova i opština, odnosno lokalnih samouprava gde se seoska naselja prikazuju kao sastavni deo pojedinih opština i gradova.

Dakle, ako je bilo reči, a bilo je reči u ovom vašem predlogu izmena i dopuna Zakona, o tome da se određene jezičke stvari usklade, mislim da je, pre svega, gospodine ministre, trebalo vratiti kategoriju sela u teritorijalnu organizaciju Srbije i organizaciju lokalne samouprave. Da li je moguće da mi toliko ponižavamo srpsko selo i seljaka da smo izbacili pojам sela iz teritorijalne organizacije i svrstali ga u nekakva ostala naselja? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Ružić.

Izvolite.

BRANKO RUŽIĆ: Zahvalujem.

Prosto, zbog preciznosti, ova materija se uređuje Zakonom o popisu, tako da to nije predmet ovog zakona. A sledeći popis je, ako se ne varam, 2021. godine, tako da imamo zaista vremena da upodobimo ovo o čemu ste pričali.

Ono što u zakonu piše, a možda niste pročitali, to je da postoji obaveza da se u seoskim sredinama formiraju mesne zajednice, pa se na taj način svakako vodi računa i o seoskim naseljima. Hvala.

(Boško Obradović: Replika.)

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku, kolega Obradoviću.

(Boško Obradović: Po amandmanu.)

Po amandmanu, izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala.

Gospodine ministre, ja moram da skrenem vama pažnju na to da se stavite u ulogu građana Srbije koji žive na selu i bave se poljoprivredom, ne samo u kontekstu ovih vremenskih neprilika i uništenja njihovih kompletnih života, imanja, useva i budućnosti i toga kako će uopšte da prežive ovu godinu, kako da ulože bilo šta, a nemaju odakle, u neku buduću poljoprivrednu sezonom.

Nije ovde to tema, ovde je tema kako se oni osećaju ako ih je sopstvena država zaboravila. Ja mogu da vam navedem sad sto konkretnih primera kako ih je sopstvena država, odnosno vlast zaboravila, od toga da je država Srbija jedina država u Evropi koja ne regresira dizel-gorivo itd.

Ali vraćam se na ono što sam vam rekao. Ako vi niste primetili, a menjali ste Zakon o lokalnoj samoupravi, ako Vlada nije primetila, a menjala je Zakon o teritorijalnoj organizaciji Srbije, da u Srbiji kategorija sela ne postoji i da je sve što nisu gradovi nazvano „ostala naselja“, onda ste vi time dokazali ono što ja tvrdim – da ne brinete o selu, da ste zaboravili selo i da ste ga čak izbrisali kao pojam i kategoriju teritorijalne organizacije Srbije.

Vi mi sada kažete – evo, biće popis 2021. godine i tada ćemo se setiti sela. Da li vi razumete, gospodine ministre, koliko je to neodgovorno? Danas odmah idete, vratite se na posao posle ove sednice i rešite problem, da se građani Srbije više ne osećaju diskriminisani zato što žive na selu, da budu prepoznati, uopšte, kao naselje u teritorijalnoj organizaciji Srbije i lokalne samouprave.

Dakle, nemojte mi vrdati i tražiti izgovore – mi smo, evo, sada predvideli mesne zajednice unutar sela. Vi niste predvideli uopšte da sela postoje u Srbiji. To je skandal nad skandalima. Morate razumeti kako se osećaju ljudi koji žive na selu. A svi smo poreklom sa sela. Verovatno mali broj nas može da ima samo gradsko poreklo, verovatno je 99% nas poreklom sa sela. Da li se mi stidimo sela odakle potičemo? Šta je problem? I kako je država došla u poziciju da je zaboravila na selo, da je zaboravila na srpskog seljaka i na poljoprivrednu, čak i u kategoriji i pojmu sela koji, dakle, ne prepoznaće teritorijalna organizacija Srbije? Deluje neverovatno, ali zaista ga ne prepoznaće. Postoje gradska i ostala naselja. Gde je selo? Niti je grad, niti je to ikakvo „ostalo naselje“, to je ozbiljna kategorija, koja je očito izgubila pažnju države, koja je izgubila poziciju u ovoj državi, koja je izgubila podršku vlasti, koja je izgubila tretman koji mora da ima selo kao izvor naše biološke, vojne, privredne i svake druge snage.

Morate da razumete da je ovo simboličko pitanje, kao ono kada sam vam rekao da se ne može od 1. oktobra 2018. godine iz pasoša brisati državljanstvo srpsko. To su suštinske, identitetske, simboličke stvari. Ako u teritorijalnoj organizaciji Srbije ne postoji selo, zamislite kako se onda osećaju

Ijudi koji žive na selu. Dakle, morate mnogo ozbiljnije da shvatite šta sam ovim želeo da vam kažem.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIC: Dame i gospodo narodni poslanici, reklamiram član 107, dostojanstvo Narodne skupštine.

Ima izreka – bolje je patiti za selom, nego patiti na selu. Pa vi Boška Obradovića pronadite tu. Znači, napustiš selo, sa celom familijom, siđeš u grad, onda ti je loš stan u jednom delu grada pa odeš u centar grada, i onda liješ krokodilske suze za selom i kažeš da sela ne treba da budu naselja.

Naselja jesu sela. Sela jesu naselja. U Srbiji ima 1.200 sela koja imaju manje od sto stanovnika. Ovi što su otišli sa sela to često nabrajaju. Oni hoće da imaju snajke na selu, ali sestre i čerke pobegle u grad. Hoće da imaju bračne parove na selu, a muškarce su ostavili same, ima 300.000 neoženjenih.

Sada oni ne mogu da shvate da trenutno u Srbiji postoje dva puta, i jedan i drugi vode samo u jednom pravcu: postoji put koji vodi u svet sa sela, i postoji put koji vodi na onaj svet. Ja sam na ovom drugom putu. Ja sa sela neću, dok ne odem na onaj svet. A Boško Obradović spada u one koji su selo napustili zbog teškog života, zbog boljih lagodnosti itd. i sada njegove krokodilske suze možete smatrati političkim sredstvom da bi se zadobio neki glas. Neka izvoli, u ime dostojanstva, neka se vrati u selo Vranići, ili kako se zove, na očevo imanje, i ja će sa punim poštovanjem hvaliti Boška Obradovića. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Smatram, kolega Rističeviću, da nije došlo do povrede Poslovnika.

Ne želite da se Skupština izjasni u danu za glasanje.

Po Poslovniku, narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Član 108: „O redu na sednici Narodne skupštine stara se predsednik Narodne skupštine.“ Molio bih da mi objasnите kakve veze ima Boško Obradović, njegova porodica i to gde on živi sa povredom Poslovnika iz obraćanja prethodnog govornika.

Razumem da ćete vi imati više razumevanja za predstavnike vladajuće većine da mogu da pričaju šta god žele, ali onda dozvolite da i ja kažem u okviru povrede Poslovnika da je Boško Obradović rođen na selu, u selu Vranići kraj Čačka, da smo nedavno imali nešto što tradicionalno pravimo kao susret svih Obradovića koji su potekli iz sela Vranića kraj Čačka, da nas ima sedamdesetoro koji smo potekli iz jedne kuće Obradovića iz toga sela i da više od 80% njih i dalje živi u tom selu i bavi se poljoprivredom, kao, između

ostalih, i moj otac, koji je u penziji. Takođe, i drugi Obradovići u selu Vranićima kraj Čačka.

Dakle, mislim da nema razloga da se ulazi u ove privatne stvari kada sam postavio jedno krajnje načelno pitanje za ministra, da vidimo da li se naša vlast stidi sela i zašto je selo svrstano u ostala naselja. Pazite, to je poniženje za srpsko selo. Dakle, ne u „naselja“, nego u „ostala naselja“. Znači, grad je bitan, grad je važan za teritorijalnu organizaciju Srbije, a ostala naselja su nešto manje bitna. A sela nema nigde. Time se zapravo suštinski vređa selo i seljak u ovoj državi. I to je najveća moguća povreda Poslovnika i uopšte diskriminacija nekoga ko u ovom trenutku živi na selu.

A porodica Obradović i te kako živi i radi na selu, još uvek u svom rodnom selu, gde smo dvesta godina starosedeoci. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Samo da vas pitam – da li želite da se Skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Reč ima ministar gospodin Ružić.

Izvolite.

BRANKO RUŽIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Zaista nemam nameru da ulazim u zamku da polemišem, niti imam tu mogućnost, sa narodnim poslanicima, ali, prosto zbog preciznosti, Vlada nije predlagač izmena i dopuna Zakona o teritorijalnoj organizaciji. To ste videli, nadam se, u dnevnom redu. Ovde se radi o predlogu četiri narodna poslanika, vaših kolega koji sede u ovom domu, koji se tiče opština Bor i Prokuplje.

Što se tiče Zakona o teritorijalnoj organizaciji, koji ste spomenuli, postoji termin „naseljeno mesto“. Niti se diskriminiše selo, niti se favorizuje grad. Naseljeno mesto, hvala Bogu, evo pomenuli ste selo iz koga vi potičete, ima ljudi, čim je naseljeno; to je termin koji se koristi u zakonu. Naseljeno mesto može biti selo, može biti grad.

Razumem potrebu da praktično to koristite za sticanje nekog političkog profita, i to je legitimno, nije sporno, ali prosto nije utemeljeno u normama i, rekao bih, nije korektno ići na sentiment tih ljudi koji zaista vredno i predano rade u selu. Termini koji postoje u zakonu, koji su prepoznati – „naseljeno mesto“ i „katastarska opština“, tu ništa nije sporno. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Marija Janjušević.

Da li neko želi reč?

Koleginica Janjušević.

Izvolite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Ministar mi je dao dobar šlagvort kada su u pitanju mesne zajednice, samo mi dozvolite još da primetim da je stvarno neukusno da član stranke koja od 1992. godine kroji kapu u ovoj unesrećenoj zemlji nekome spočitava političke poene. Na koji način ste se održali do sada, kroz sve ove godine, stvarno građani Srbije dobro znaju.

(Predsedavajući: Molim vas, o amandmanu, koleginice Janjušević.)

Da se vratim na mesne zajednice, koje zapravo, umesto da dobijaju svoje prave nadležnosti, bivaju gušene. Meni nije jasno zašto Srpskoj naprednoj stranci nije dovoljno to što više nije moguće da budete u savetu mesne zajednice ukoliko niste član stranke, nego, izgleda, raste neko međusobno nepoverenje, jer mesna zajednica, bez obzira na to što ima samo pripadnike vladajuće stranke, nema nikakvu samostalnost, ne može da raspolaže sredstvima, da građanima na najdirektniji mogući način pomaže, već se guši. Pročitaću: „... posebno u delu nadzora nad radom organa mesne zajednice, dovodili su do njihove neefikasnosti kao i do potrebe da Ustavni sud u svojim brojnim odlukama utvrđuje nezakonitost odredaba statuta jedinica lokalne samouprave...“. Dakle, i to malo samostalnosti koje su mesne zajednice imale, ukida se.

Sve nam ukazuje, sudeći po ovim izmenama zakona o radu lokalnih samouprava, da to, u stvari, sledi sada i na ovaj viši nivo. Svima je poznato da mnogi predsednici opština, iako su članovi SNS-a, zapravo nisu samostalni u svom radu i da svojoj stranci, a ne građanima koje predstavljaju, odgovaraju za budžet kojim raspolažu. Dakle, jedna opšta centralizacija. Ja sam i ranije najavljivala da najvažnija osoba u Srbiji u ovom trenutku, jedina koja odlučuje o našim sudbinama, sigurno vapi za tim da bude i gradonačelnik Beograda i predsednik svake mesne zajednice u Srbiji, a on je očigledno našao način da to i sproveđe.

Ono što mi posebno skreće pažnju i bode oči jeste da lokalne samouprave treba da prate tok evropskih integracija i da razvijaju svoje kapacitete u tom pravcu. Zaista mi nije jasno kada će, gde i na kom nivou građani biti prioritet i kada će njihov direktni interes, u smislu vrtića, obrazovanja i svega ostalog, zapravo biti u prvom planu.

Dakle, sve u svemu, imamo jednu osobu olicenu u predsedniku Srbije i u predsedniku svake mesne zajednice u Srbiji. A kakav će to rezultat dati, uskoro ćemo videti, nažalost.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Vesović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Vesović.

Izvolite.

DRAGAN VESOVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Gospodine ministre sa saradnicima, amandmanom koji sam podneo mi, u malo izmenjenoj formi, vraćamo nešto što ste vi iz člana 1. izbacili, a izbacili ste, posle reči „predstavnika“, reči „u jedinicama lokalne samouprave“.

Naravno, vi ste to odbili, ali baš to što ste odbili nije u skladu s ovom brošurom koju ste nam dali. Ja mislim da vraćanje ove definicije koju sam predložio može da spreči nastajanje nekih problema koji nastaju i pre donošenja ovog zakona, a verovatno će, kada se zakon doneše, ti problemi moći samo da eskaliraju.

U brošuri se kaže da će Zakon o lokalnoj samoupravi podstići bolju primenu instituta neposredne demokratije i većeg uključivanja javnosti. S tim se slažem, da bi to tako trebalo da bude, ali sumnjam da ste vi kao nadležni ministar obavešteni da je pre nekoliko dana direktor Muzeja u Novom Pazaru naložio da se na ustanovi koja je pod zaštitom države, ne možete da vidite ovu sliku koju vam pokazujem, okači mural na kome piše „Bosanski govorim, pišem i mislim“. Sliku posedujem. Zavod za zaštitnika spomenika kulture u Kraljevu kaže – nemoj nam, Vesoviću, davati taj vrući krompir itd.

Zašto ovo spominjem? U istoj ovoj brošuri kaže se da ovaj zakon može da omogući podsticanje građana i time se utvrđuje da je 5% ukupnog broja građana sa biračkim pravom dovoljno da se pokrene građanska inicijativa. Sada vi zamislite da grad Pazar, koji ima 20% Srba, pokreće građansku inicijativu da se ovo što je protivzakonito skine, a u tom gradu živi 80% onih koji su muslimanske vere i podstiču da ovo bude. Šta ćemo da radimo u takvim slučajevima, gospodine ministre?

Znam da ovo ne znate, ovo je vruća tema. Ovo je tema koja boli gradane Srbije, a povezana je i sa zakonima koji će doći posle. Zato smatram da je trebalo u Predlog zakona vratiti onu rečenicu koju ste izbacili.

Evo, ja sam to predložio. Kada sam predložio, nisam znao za ovo. Kažem, fotografija se da videti, protivno zakonu, protivno Ustavu. Šta ćete preduzeti? Kako ćete to preduzeti ako iz zakona izbacujete takve formulacije? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Srđan Nogo.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Gorica Gajić i Dejan Šulkić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Šulkić.

Izvolite.

DEJAN ŠULKIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

U članu 1. predlagач je predviđao da se brišu reči „jedinice lokalne samouprave“ kada su u pitanju predstavnici. U tom smislu, ne znam kako to predstavlja jezičko poboljšanje jer upravo se daje širi smisao ako se ove reči budu izbrisale; daje se širi smisao pa se može zbunjivati i misliti i na neke druge predstavnike, jer građani biraju i predstavnike mesnih zajednica, biraju i narodne poslanike na parlamentarnim izborima, biraju predsednika Republike. Tako da u tom smislu to sigurno ne predstavlja jezičko poboljšanje.

Smatramo da je tu bio potpuno drugačiji motiv, da amandmani koji su podneti na ovaj član u stvari budu paravan i barijera da se stigne do nekih drugih članova koji su predloženi izmenama ovog zakona, kako bi se o njima diskutovalo. Ti tzv. amandmani „sa osrvtom“ već su videni i dosta je reči o tome potrošeno, tako da neću o tome sada govoriti.

Uvažili smo taj predlog, nismo tražili da se promeni. S druge strane, tražili smo da se iskoristi ova prilika za još jednu intervenciju u tom članu koji se menja. Dakle, kada su u pitanju građani sa područja lokalnih samouprava – rešenje je odranije, niste ga vi uveli – tretiraju se kao lokalni stanovnici. Republika Srbija ima građane, teritorija je jedinstvena. Kada su u pitanju stanovnici, svi smo mi stanovnici sa područja određenih lokalnih samouprava pa se u tom smislu možemo smatrati i lokalnim, ali ako postoji lokalno stanovništvo, postavlja se pitanje ko nije lokalni stanovnik.

Ako govorimo o lokalnim samoupravama i korišćenju prava upravljanja javnim poslovima kada su u pitanju nadležnosti lokalnih samouprava, Zakon o lokalnim izborima je tu jasan – dakle, mogu učestvovati samo oni koji imaju prebivalište, i to duže od šest meseci, čini mi se, na području određene lokalne samouprave. U tom smislu oni imaju mogućnost da učestvuju u vršenju javnih poslova. Kao što isti taj građanin, koji se ovim zakonom, ako ostane rešenje i ne prihvati se ovaj amandman, a vidim da Vlada nije prihvatile... Taj građanin se u isto vreme smatra i lokalnim stanovnikom. To bi, ako se prihvati, zaista moglo da se smatra jezičkim poboljšanjem, ništa nije pejorativno.

Da ne ulazim u polemiku ko je tada doneo zakon, ko je propustio da promeni, da li se slagao ili nije slagao. To uopšte nije važno. Smatram da bi u tom smislu možda ovo rešenje moglo da se prihvati i u isto vreme uvažava intervencija, odnosno izmena koju je predložila Vlada.

S druge strane, sam predlog izmena i dopuna Zakona o lokalnoj samoupravi ima neka rešenja i intenciju nekih posebnih izmena, i to se može uvažiti, međutim, neko od prethodnih govornika, kolega, govorio je da se to možda ne radi na jedan sistematičan način i da je možda trebalo pripremiti donošenje novog zakona, a da sve to treba posmatrati u kontekstu izbornog

zakonodavstva. Naravno, u ovom trenutku se iz nekih razloga – opet ne želim da otvaram polemiku zašto se to radi – izbegava da o tome govori. Ali smatram, ako govorimo, svi smo pod nabojem nekih problema u lokalnim samoupravama, da oni upravo izviru iz izbornog zakonodavstva i da bi tu trebalo povesti jednu širu javnu raspravu, suštinsku. Nakon toga bi trebalo temeljno reformisati, kako vi često govorite i dajete tu dimenziju ovim intervencijama u Zakonu o lokalnoj samoupravi, pristupiti reformi tog zakonodavstva koje se tiče lokalne samouprave.

Nemam vremena da sve ove izmene obuhvatim, ali u kontekstu ovog člana, odnosno narodnih predstavnika jedinica lokalne samouprave, tu dolazi do jezičkog pogoršanja. Ta optimizacija o kojoj govorite može i da se prihvati kao dobro rešenje što se tiče broja odbornika, broja članova veća, broja pomoćnika itd., ali kada su u pitanju pomoćnici predsednika opštine ili gradonačelnika... Govoriću načelno pošto sam zamoljen od strane pomoćnika iz Velike Plane da ih ne pominjem, kažu da im narušavam ugled u javnosti – kao da njihovo angažovanje na način na koji su angažovani ne narušava ugled, i njihov i opštine – ali krajnje načelno ču da kažem da je možda bila prilika, ako ste se već bavili tim pitanjem, i da bi trebalo predvideti stepen stručne spreme, odnosno najpre oblasti za koje se mogu angažovati pomoćnici. Tamo se u zakonu nabraja, pa se stavlja – i druge oblasti. Da ne navodim sada neke primere, ima tu svega i svačega.

Nije glavni izvor problema broj pomoćnika, ja smatram da je u najvećoj meri problem njihova nekompetentnost. Ne kažem da je to u svim slučajevima, ali bi propisivanje nekih uslova... Dakle, vi ne možete u zakonu sad da propišete i da kažete mora da ima završen taj i taj fakultet, ali ako je reč o pomoćniku, on je formatiran organizaciono u opštinskoj upravi i predviđa se... To je od nas tražio u Velikoj Plani upravni inspektor, imam rešenje o tome, da je moralno u aktu o sistematizaciji, odnosno u odluci o opštinskoj upravi da bude navedeno za koje oblasti, da se propišu uslovi.

Bilo bi dobro da nekako pod pritiskom sile zakona to pitanje bude uređivano, jer, pazite, pomoćnik predsednika opštine, gradonačelnika, podrazumeva određenu stručnost, znači, vrstu obrazovanja, stepen stručne spreme za tu oblast za koju se angažuje, a poželjno bi bilo da ima i određeno iskustvo. Angažovanje nekompetentnih ljudi jeste pokazatelj kakva se kadrovska politika vodi, a, naravno, to je pokazatelj i mladim ljudima koji se obrazuju. Onda se začudimo u nekom trenutku zašto mladi ljudi u velikoj meri odlaze – zato što ne mogu da konkurišu ako nisu politički ostvareni (ili ostrašeni, kako god hoćete), onda nemaju šanse.

Dakle, govorim krajnje načelno, nikoga lično ne uzimam u obzir i mislim da je ovo bila prilika da se nešto po tom pitanju uradi.

Uz to, ako imamo pomoćnike za raznorazne oblasti koje svakako nisu prioritetna potreba građana, zašto ne bismo imali pomoćnike za protivgradnu zaštitu? Vidite da je to aktuelno ne samo ove godine već niz godina unazad. Pa ako opštine pribavljaju protivgradne rakete, umesto države ili zajedno sa državom, zašto ne bismo imali pomoćnike predsednika opština za protivgradnu zaštitu?

Evo, krajnje dobronamerno, pa vas molim da razmotrite, da makar ova intervencija sa lokalnim stanovništvom bude uvažena. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Ružić.

Izvolite.

BRANKO RUŽIĆ: Što se tiče pomoćnika predsednika opštine i gradonačelnika, radi se o ljudima koji su praktično najbliži saradnici predsednika. Vi, gospodine Šulkiću, to najbolje znate, bili ste u jednom dužem vremenskom periodu na čelu jedne opštine.

Što se tiče nalaza ili naloga upravne inspekcije, i tu ste u pravu, to je bilo pre dve i po godine ili tri, ali kada je stupio na snagu Zakon o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave, pomoćnici prelaze u kabinet, tako da to prosto više nije slučaj i nije činjenično utemeljeno.

A ovo što ste rekli da treba možda imati pomoćnika za protivgradnu zaštitu, niko to ne osporava niti ograničava da predsednik, ukoliko se ukaže potreba, iznade i pomoćnika za jednu takvu oblast. Dakle, te prioritetne oblasti na koje se fokusira predsednik... Dozvoliće da je to ipak do njega i do one vladajuće većine koja opredeljuje tu situaciju. Ali kada ste već pomenuli protivgradnu zaštitu, moram reći da su ove elementarne nepogodne od pre dva dana... Evo, sad smo dobili informaciju da je vanredno stanje uvedeno i u opštini Petrovac na Mlavi.

Dakle, moramo imati u vidu činjenicu da je u ovom prethodnom periodu u Srbiji ispaljeno četiri puta više protivgradnih raketa nego što je to činjeno u proseku ranijih godina. Ono što je tehnički prosto problem, ti gradonosni oblaci koji dolaze od Hrvatske, Bosne naovamo, ukoliko se ne tretiraju iznad teritorija ovih država, na kraju nema mnogo pozitivnih efekata u sprečavanju svega onoga što se, nažalost, dogodilo. Ono što je važno, to je da postoji saradnja između Srbije i Republike Srpske, odnosno BiH, radi se na tome da se uspostavi ta saradnja i sa Republikom Hrvatskom. Ovakve stvari se nisu dešavale u vremenima bivše Jugoslavije jer je tada bila jedinstvena protivgradna zaštita, tako da su negativne posledice bile svedene na minimum. Sada je važno opet integrisati čitavu teritoriju u smislu protivgradne zaštite i preventivno delovati. Eto, da ne ispadne da Vlada, MUP, Sektor za vanredne situacije, lokalne samouprave i Ministarstvo poljoprivrede ne rade svoj posao;

rade ga mnogo bolje i mnogo više, ažurnije, odgovornije nego što je to bilo ranijih godina. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega, po kom osnovu?

(Dejan Šulkić: Ministar mi se obratio direktno.)

Da li vas je uvredio?

(Dejan Šulkić: Nije uvredio, ali jedna polemika, dozvolite.)

Pa ne možete, morate po Poslovniku. Žao mi je.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Radojičić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Gospodine predsedavajući, samo uvreda je osnov za repliku, a ne i normalna polemika, ako sam vas dobro razumeo. Dobro.

Da se vratimo, gospodine ministre, na ono što je razlog za ove naše amandmanske intervencije, a to su manjkavosti vašeg predloga izmena i dopuna Zakona o lokalnoj samoupravi. Ja sam u više navrata na njih ukazivao, vaši odgovori su bili dosta tanki, kada sam vam skrenuo pažnju da ste ukinuli podsticaje za zadrugarstvo u izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi; da ste ukinuli lokalne robne rezerve u izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi; da ste uveli osetljive grupe, a nećete da kažete na koga mislite i da li mislite na migrante, i zašto se lokalnim samoupravama širom Srbije nameću migrantski centri; i da li pratite ova nova evropska kretanja po kojima se najmoćnije države zapadne Evrope utrkuju kako da osmisle da migrantski centri od sada budu plasirani državama van EU. Imam neverovatan osećaj da će na našem, sada već besmislenom, putu u EU svakako još jedan od uslova biti da Srbija postane jedan od najvećih migrantskih centara u Evropi.

Dakle, nemojte izbacivati ono što nam je bitno, a to su podsticanje zadrugarstva i lokalne robne rezerve, a ubacivati ono za šta postoji bezbednosni i svaki drugi problem – da nam prazna srpska sela naseljavate migrantima. Ponovo vas pitam – da li su migranti ono što vi nazivate osetljivim grupama koje uvodite u Zakon o lokalnoj samoupravi? Da ili ne? I da li ćete prazna srpska sela naseljavati migrantima kada vam to naredi „centralni komitet“ iz Brisela? Da ili ne? Veoma jednostavno pitanje i molim vas za odgovor.

Zašto je Srpski pokret Dveri toliko nezadovoljan vašim predlozima izmena i dopuna Zakona o lokalnoj samoupravi? Zato što ste zanemarili dve ključne teme. Prva je finansiranje lokalnih samouprava. Ja ću vas podsetiti, gospodine ministre, da je Vlada, u kojoj inače SPS učestvuje, kao i u svim

vladama u poslednjih 28 godina na različite načine, već dva puta orobila lokalne budžete tako što je smanjila izvorne prihode koji treba da ostanu lokalnom budžetu. Prvo je to uradio Mlađan Dinkić, a potom je to uradila i Ana Brnabić, koja je vaš prethodnik na mestu ministra. Kako onda očekujete da normalno funkcionišu lokalne samouprave kada ste im oduzeli deo njihovih izvornih prihoda i prebacili naše lokalne pare u vašu republičku kasu? To jeste jedan zgodan način kako da popunite republički budžet, ali morate imati u vidu da je zbog toga u desetinama i stotinama miliona dinara manji budžet lokalnih samouprava. Između ostalog, i grada Čačka iz koga dolazim.

Postavljam vam veoma direktno i jasno pitanje – da li zapravo funkcionišete po sledećem sistemu: orobimo lokalne samouprave i njihove budžete, prebacimo novac u centralni republički budžet, a onda lokalnim samoupravama dajemo na kašićicu za projekte koje one predlažu? A to kojim samoupravama dajemo a kojim ne dajemo, to ćemo mi na republičkom nivou odlučiti.

Šta je problem? Diskriminacija. Umesto da naše pare ostaju u našim lokalnim samoupravama i da naše lokalne vlasti određuju u šta će investirati naše pare – uz ono što ste vi predvideli dobro ovim izmenama i dopunama Zakona, a to su referendumi na lokalnom nivou, posebno referendumi gde će ići investicije i za šta će ići naše lokalne pare iz lokalnog budžeta – vi ste lepo nama uzeli te naše lokalne pare, prebacili ih u republički budžet i sada nama vraćate naše pare na kašićicu, onako kako vi smatrate. Onda naravno, više vratite Jagodini zato što gospodin Palma podržava vašu republičku vlast, pa ajmo njemu da damo malo više para. Onda vratite Kragujevcu zato što je tamo na vlasti nečiji sin, pa, da ne bi on bankrotirao i upropastio totalno grad, hajde da ga spasavamo mi iz republičkog budžeta. Onda date Beogradu pred izbore da biste kupovali glasove.

Vidite, to je manipulacija i diskriminacija. Vi koristite pare svih lokalnih samouprava iz Srbije, a potom ih distribuirate onako kako vama padne na pamet, prema stranačkoj pripadnosti predsednika opština i gradonačelnika gradova. Pazite, to je izuzetno opasan sistem koji vlada u organizaciji državne uprave, a vi ste ministar za državnu upravu i lokalnu samoupravu. Znači, pljačkate lokalne budžete, ne dozvoljavate da naše izvorne prihode koristimo da ih investiramo u ono što je potrebno lokalnoj samoupravi na osnovu narodnog referendumu; lepo to uzmete i spakujete u republički budžet, a onda ga partijski delite onako kako odgovara vašim partijskim aparatčicima na lokalnom nivou.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Obradoviću, zbog člana 107. moram da vam skrenem pažnju da je Narodna skupština donela zakon, a ne Vlada, tako da optužujete sve narodne poslanike da pljačkaju lokalne samouprave.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Pa ako vam je tako preciznije, složiću se s vama – dakle, većinu koja je izglasala zakon da se smanje izvorni prihodi lokalnim samoupravama.

Pazite, ovde nije šala. Mi živimo u lokalnim samoupravama, mi ne živimo u Vladi Republike Srbije. U našim lokalnim samoupravama mi imamo izvorne prihode. Vlada se jedno jutro setila, a vladajuća većina u Skupštini to podržala, da se nama oduzmu naši izvorni prihodi i da odu u republičku kasu pod kontrolom Vlade i da onda Vlada nama vraća i deli, kako ona misli da treba, naše pare. Čekajte, to je veliki problem. Zašto? Zbog diskriminacije i manipulacije, gde vi onda odobravate pare za vama bliske lokalne vlasti, a ne dajete onima koji, recimo, pripadaju opoziciji, a lokalne su samouprave. Pa ćete onda, ne znam, beogradsku gondolu, zato što ste tu na vlasti, da pomognete sa ne znam koliko para, ali zlatiborsku gondolu, koja je mnogo važnija i strateški i turistički bitnija, nećete nimalo da pomognete. Zašto? Pa zato što je tamo neki predsednik opštine koji nije lojalan vašoj republičkoj vlasti, odnosno pripada opoziciji. Da li razumete, gospodine ministre, koliko je to opasno kad vi uzmete naše pare pa ih raspoređujete partijski?

Drugi problem na koji ovde želim da ukažem jesu zarade i učinak zaposlenih službenika u lokalnoj samoupravi. Tu imamo veliki problem: u lokalnim samoupravama u Srbiji zaposleni se dele na neradnike, one koji su partijski zaštićeni da ne rade ništa ili da uopšte ne dolaze na posao ili da odlaze sa posla kad god žele, i ostale, na kojima zapravo počiva sistem lokalne samouprave i koji rade prekovremeno i duplo zato što imamo partijske neradnike koji ne rade ništa.

Znači, imamo dva problema. Prvi je što niste predvideli ovim izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi kako da zaustavite nabujalu administraciju partijskih neradnika i, s druge strane, kako da nagradite one izuzetne službenike u lokalnim samoupravama koji na svojim plećima, svojim radom, svojom stručnošću i svojom sposobnošću drže da te lokalne samouprave uopšte funkcionišu. Dakle, to su platni razredi, ono što vi nikako da uradite. Kako, dakle, da nagradite čoveka u lokalnoj samoupravi koji izuzetno radi svoj posao na onom šalteru, pod otežanim uslovima, sa tolikim pritiskom građana, prekovremeno itd.? Kako da kaznite partijskog parazita i neradnika koji postoji u nabujaloj lokalnoj administraciji, kome ne možete ništa, a on može da radi šta hoće? Ako to ne rešite, vi nećete rešiti problem funkcionisanja lokalnih samouprava. Dakle, ni toga nema u ovom predloženom zakonu i tu sam zapravo želeo da vam zaokružim priču.

Vama su bitne evropske integracije i stavljate posebne članove ovog zakona u kojima čitav sistem lokalnih samouprava u Srbiji treba da se prilagodi evropskim integracijama. Pa, čekajte, vi možda nećete biti na vlasti

za godinu dana, gospodine Ružiću; možda će se promeniti spoljna politika Srbije; možda ćemo svi shvatiti da je proces ulaska Srbije u EU poguban, katastrofalan, loš, besmislen, da nikada nećemo ući u EU, da ne treba više da se prilagodavamo i trpimo pritiske, ucene i uslove iz Brisela. Šta ćemo onda? Pa moraćemo da menjamo Zakon.

Dakle, nemojte nas terati na jedan bezalternativni put u EU, koji nas je već toliko koštao da sada čak i lokalne samouprave tome moraju da se prilagodavaju, nego rešite ove dve teme koje su bolne. Vratite lokalnim samoupravama njihove izvorne prihode, nadležnosti, imovinu, pare, a lokalne samouprave će referendumima građana da odlučuju gde će te pare da investiraju. I, drugo, nagradite kvalitetne službenike u lokalnim samoupravama povećanjem plate, a plate su im katastrofalno male. Plate ste im smanjili kada ste došli na vlast i niste ih vratili, a kamoli povećali.

Znate li, gospodine Ružiću, vi ste ministar, evo vi mi odgovorite na pitanje, da vidim kojom brzinom će vaši saradnici da vam pošalju SMS poruku i odgovore na ovo pitanje, kada je poslednji put povećana plata službenika koji rade u lokalnim samoupravama u Srbiji? Kada je poslednji put? Evo, molim vas, javno to odgovorite pred čitavom javnošću Srbije. I navedite kolika je plata službenika u lokalnim samoupravama u Srbiji bila pre smanjenja plata, a kolika je danas i kada je poslednji put povećavana. To je tema kojom vi kao ministar treba da se bavite.

Neki ljudi izuzetno dobro obavljaju svoj posao širom Srbije u lokalnim samoupravama, praktično ginu na svom radnom mestu. Kada ste ih nagradili? Kada ste ih obišli? Kada ste ih pohvalili? Kada ste im rekli – bez vas ne bi funkcionišale lokalne samouprave? A kada ste kaznili bilo kog partijskog neradnika i parazita koji sedi, njih četvoro na jednoj stolici u kancelariji, u koju ste vi zaposlili svoje partijske aktiviste Srpske napredne stranke i Socijalističke partije Srbije? Dakle, molim vas, to su prava pitanja i ja molim odgovore na njih.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, član 107, povreda dostojanstva, o neradnicima je pričao... Kad o neradnicima priča portparol čačanske biblioteke koga je zaposlio Velja Ilić, i svih šest članova porodice, koji je još kao član biblioteke, portparol, nagrađen sa 50.000 evra iz rudnika Kolubara, e, kad on koji se nikad oznojio nije priča o neradnicima, ja sam stvarno dirnut, ali to je povreda dostojanstva.

Drugo, on priča o pljački narodnih poslanika. Vi ste ga malo tu upozorili. Nije trebalo. Postoje dva narodna poslanika koja jesu opljačkala lokalne samouprave, jedan se zove Goran Ješić, Indija, dve milijarde i šeststo miliona, samo što on nije rekao ko su, a drugi je „Hajnek“ Smederevska Palanka, četiri milijarde. Dakle, u tom delu je u pravu i nije trebalo da ga dirate.

Sada malo o migrantima. Govorio je veoma negativno. Svaki drugi Srbin je emigrirao. Mi smo u ratu imali našu migraciju koja je išla zbog nevolja, ratova itd. Mi moramo biti posebno osjetljivi na to. On koji zajedno sa Demokratskom strankom nije dozvolio da dve noći u Mladenovcu prenoće migranti nema pravo da priča, zbog dostojanstva Narodne skupštine, o migrantima.

Mi smo u Libiji i Iraku zaradili lepe pare i napravili kuće, mnogi od nas, i moramo da imamo kao hrišćani makar toliko razumevanja da ne blokiramo migraciju da ide prema Evropi, koja je odgovorna, zajedno sa Amerikancima, za njihovu nevolju. Zašto bih ja branio Evropu i Amerikance od migranata koji samo prolaze kroz našu zemlju?

Na kraju, gospodine predsedavajući, ne misle valjda oni da je i patrijarh bio migrant, pa ga nisu pustili da uđe u Srbiju? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Kolega Rističeviću, bili ste svesni da sam ja pokušao da utičem na kolegu Obradovića da se pridržava odredaba Poslovnika, ali ne ide mi baš nešto od ruke danas.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni? Ne.

(Neđo Jovanović: Poslovnik.)

(Boško Obradović: Poslovnik.)

Po Poslovniku, prvo narodni poslanik Neđo Jovanović.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Reklamiram član 106. jer ste propustili da примените Poslovnik na najdirektniji način zbog kršenja Poslovnika.

Govornik koji je govorio o svemu osim o amandmanu očigledno govori suprotno Poslovniku, odnosno bez tačke dnevnog reda. Niti je predmet amandmana antimigraciona politika, niti su predmet amandmana zapošljavanje u lokalnim samoupravama i plate u lokalnim samoupravama, niti je predmet ili tema onoga što bi trebalo da priča nešto što se vezuje za kažnjavanja ili ne znam za šta. Ništa od onoga što je predmet amandmana govornik nije rekao.

Onog trenutka kada on i njegova stranka steknu mogućnost da većinom u ovoj skupštini promene zakon, mi nemamo ništa protiv toga. Neka zakon

dovedu u red na način kako to žele, ali ako ga budu dovodili u red na način kako to sada ističu, onda ovoj državi zaista preti velika opasnost.

Zbog toga vas molim da ubuduće vodite računa o tome kako se priča, na koji način se priča, da se ne koristi govornica za EPP, jer politički marketing Boško Obradović može da sprovodi van ove sale, na mestu gde se taj marketing može sprovoditi, a ovde ne. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Isti odgovor kao što sam dao kolegi Rističeviću – skoro je nemoguće naterati kolegu Obradovića da poštuje Poslovnik Narodne skupštine. A to što priča, ocenjuju birači.

Po Poslovniku, narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Reklamiram član 103. Poslovnika, zloupotrebu Poslovnika. Ne znam zašto, kao i u sredu, i danas idete istim stopama, da napravite haos na ovoj sednici. Dozvolili ste gospodinu Rističeviću da, kao i uvek, najbrutalnije zloupotrebi Poslovnik. Govorio je o svemu u svoja dva minuta osim o onome za šta je reklamirao Poslovnik.

Vi ga niste upozorili na to, niste mu izrekli opomenu, niste oduzeli dva minuta od vremena njihove poslaničke grupe, već ste dozvolili njemu da govori o dostojanstvu ovog parlamenta, kao rijaliti zvezdi, da on govori o poštenju, kao neko čija žena je robijala zbog krađe u Robnim rezervama, koji je falsifikovao pasoš ...

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Aleksiću, izričem vam opomenu.

(Radoslav Milojičić: Zbog čega sada opomenu?!)

Kada gospođa Rističević bude narodni poslanik, moći ćete to da govorite. Do tada ne.

Kada gospođa Rističević bude narodni poslanik, moći ćete o tome da govorite.

(Miroslav Aleksić: Zašto ga niste opomenuli kada je izvadio fotografije moje žene?)

(Radoslav Milojičić: Poslovnik.)

To je prva stvar. Druga stvar, opomena koja vam je izrečena, izrečena vam je zbog toga što iznosite neistinu.

(Miroslav Aleksić: Ja?)

Da, vi. Proverljive neistine iznosite.

Po Poslovniku, narodni poslanik Radoslav Milojičić.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Gospodine Arsiću, znam da je Marijan Rističević oličenje SNS-a i Aleksandra Vučića i njegov omiljeni poslanik.

Reklamiram član 109. Koliko je puta ovde izneta slika žene i Dragana Šutanovca, i gospodina Aleksića, i Dragana Đilasa, tj. devojke, i svih opozicionih ljudi, predstavnika, poslanika? Na šta liči to što vi radite? Kako

vas nije sramota? Izričete opomenu gospodinu Aleksiću zbog ovoga što je rekao. Pa, šta mislite, dokle ćeete tako moći? Da li shvataate da ovo gleda narod? Da li shvataate da ljudi koji nisu politički aktivni sede ovde i vide sve to što radite?

Zahtevamo da izreknete opomenu omiljenom poslaniku i oličenju SNS-a, i u fizičkom i u intelektualnom smislu, Marijanu Rističeviću. (Isključen mikrofon.)

(Radoslav Milojičić: Sram te bilo! I tebe, Đorđe, sram bilo!)

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Milojičiću, smirite se. Molim vas, udahnite vazduh i izbrojte do deset, sve je u redu.

(Radoslav Milojičić: Nije ništa u redu.)

Potpuno ste u pravu da po vama ništa nije u redu, ali ja tu ne mogu da vam pomognem.

(Radoslav Milojičić: To ti misliš da je u redu, ništa nije u redu.)

Po Poslovniku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvinite, kolega Martinoviću.

(Radoslav Milojičić: Nema čiju ženu nisu spomenuli, svačiju ženu spominju.)

Izričem vam drugu opomenu, kolega Aleksiću. Dobili ste još jednu opomenu.

ALEKSANDAR MARTINOVIC: Dame i gospodo narodni poslanici, povređen je član 107.

Iz sednice u sednicu žalosni ostaci srpske opozicije vode najprljaviju moguću kampanju protiv Marijana Rističevića navodeći kako mu je supruga navodno robijala zbog nekog izmišljenog krivičnog dela. Marijan Rističević nije poslanik Srpske napredne stranke, ali jeste izabran sa liste Aleksandar Vučić – Srbija pobeduje. Kampanja koja se ovih dana vodi protiv njega, znate, nju vode zaštitnici životinja koji imaju, svaki pojedinačno, jedno 120 kila žive vase, verovatno zato što mnogo jedu spanać i druge biljke, i optužuju Marijana Rističevića kako navodno hoće da uvede nehumano ubijanje činčila u Srbiji.

A ono što je gospodin Marijan Rističević uradio pre nekoliko dana – pokazao je fotografije na kojima se jasno vide osobe koje su navodno humane prema životinjama, a nose bunde, šubare, kožne jakne itd. Koliko znam, šubare, bunde, kožne jakne ne prave se ni od spanaća, ni od blitve, ni od paradajza, nego od nekih krvnenih životinja. Ne vidim zašto se neko ljuti ako se pojedini lideri opozicije pokažu odeveni u bunde, šubare i kožne jakne, a ne skidaju se ovih dana sa televizija kao što su N1, B92 itd. napadajući na najgori mogući način narodnog poslanika Marijana Rističevića.

PREDSEDNIK: Prepostavljam da ministar želi da se vratimo na temu i da se zato javio.

Reč ima ministar Branko Ružić.

BRANKO RUŽIĆ: Zahvalujem, predsednici.

Mi se uvek trudimo da budemo u temi ne ulazeći u to što poslanici ponekad iskoriste svoje pravo da brane amandman za neke druge potrebe.

Dakle, vezano za pomenuta pitanja o finansiranju jedinica lokalnih samouprava, ovaj zakon prosto ne tretira to pitanje. Nije to materija kojom se ovaj zakon bavi. To govorim ne zato što dotični poslanik to ne razume, već pre svega zbog javnosti.

Što se tiče zadrugarstva, želim da vas podsetim da smo jasno promenili koncept i osvrćemo se na oblasti koje su definisane Ustavom i sektorskim ili posebnim zakonima, a da se paralelno s tim pravi lista i već je urađeno skoro 80% onih poslova kojima se lokalne samouprave bave. Tako da ni to prosto ne stoji.

Što se tiče vulnerabilnih grupa ili osetljivih grupa, sasvim je dovoljno širok pojam da bi obuhvatio sve grupe na koje se to odnosi. Naravno da je država Srbija zbog negativnih efekata i refleksije migrantske krize pokazala pre svega solidarnost, što valjda jeste jedan aksiom ponašanja svih građana Srbije, i to je nešto što, po meni, nije sporno, ali migranti nisu predmet ovog zakona.

Što se tiče neradnika u jedinicama lokalne samouprave, takođe ovaj zakon ne tretira to pitanje. To pitanje se rešava Zakonom o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave. Postoji radno vreme, postoji sistem nagradjivanja i to se zna.

Što se tiče povećanja plata državnim službenicima, da sam imao prostora da vam odmah odgovorim, odgovorio bih. U novembru prošle godine svi državni službenici dobili su povećanje 5%. Da li je ono dovoljno ili ne, to je drugo pitanje. U svakom slučaju, vrlo odgovorno se Vlada odnosi i prema budžetu i prema svim državnim službenicima koji vredno rade.

Da li će se politika partije kojoj ja pripadam, u to neću da ulazim, menjati? Ne. Da li će joj se status posle ovih 28 godina promeniti? Mislim da je dobro da ponekad izvučete pouke iz toliko dugog bitisanja na političkoj sceni i vidite kako jedna ozbiljna politička partija funkcioniše. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Pre nego što nastavimo sa radom, saglasno čl. 27. i 87. st. 2. i 3. Poslovnika, želim da vas obavestim da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 časova.

Pošto sam se vratila ovde, poštovani poslanici, želim da vas obavestim – pošto smo završili raspravu o tačkama 10–14. dnevnog reda ove sednice,

određujem petak, 15. jun 2018. godine, sa početkom u 14.00 časova, kao dan za glasanje o tačkama 10, 11, 12, 13. i 14. dnevnog reda ove sednica o kojima je završena rasprava, odnosno o Predlogu zakona o potvrđivanju Dodatnog protokola Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi o pravu da se učestvuje u poslovima lokalnih vlasti, Predlogu za izbor guvernera NBS, Predlogu za izbor viceguvernera NBS, Izboru članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije i Predlogu odluke o izboru predsednika sudova.

To je u 14.00 časova, a nakon toga ćemo imati pauzu i nastaviti posle sa daljom raspravom o amandmanima.

Reč ima Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsednice.

Javljam se po amandmanu iz jednostavnog razloga što smatram da je amandman apsolutno pravno neprihvatljiv. Razlozi koji su isticani u amandmanu ne opravdavaju amandman, odudaraju od teme amandmana i samim tim čine amandman besmislenim u odnosu na obrazloženje koje je dato.

Kako bi se istakle činjenice zbog građana, kako bi građani bili upoznati sa istinom, za razliku od onoga što je u obrazloženju amandmana istaknuto, ja ću reći i nešto što niko ne može da dovede u sumnju a vezuje se za rad Ministarstva, uvaženi ministre, i vaše saradnike.

Konkretno, radi se o raspodeli sredstava Budžetskog fonda za program lokalne samouprave. Ovde smo čuli, kroz ekonomsko-politički program, o nekakvim transfernim sredstvima koja se ne daju lokalnim samoupravama, odnosno navodno se nešto oduzima lokalnim samoupravama. Isključivo radi istine, isključivo zbog činjenica, ističem da je čak preko šezdeset jedinica lokalne samouprave na teritoriji Republike Srbije konkurisalo po javnom pozivu za podnošenje zahteva od strane jedinica lokalne samouprave za nekoliko vrsta projekata koji su definisani kroz tri cilja. Prvi cilj su faktički sistematizovani programi razvoja infrastrukture, odnosno ulaganja u rekonstrukciju objekata kulture; drugi cilj je pružanje finansijsko-tehničke i druge pomoći za razvoj i uvođenje elektronske uprave i treći cilj jeste pružanje pomoći ili podrška u organizaciji kulturnih, sportskih, turističkih i drugih manifestacija.

Za sva tri cilja Ministarstvo je, na čijem je čelu naš drug i uvaženi gospodin Branko Ružić, učinilo mnogo, tako da su sve jedinice lokalnih samouprava, bez obzira na to (jer se na taj način nikako nije vršila diskriminacija) ko je formirao vlast u tim jedinicama lokalnih samouprava, dobile odgovarajuća sredstva. Ta sredstava su čak 30,7 puta veća ove godine nego što je to bilo 2017. godine. Konkretno, za programe razvoja

infrastrukture i ulaganje u rekonstrukciju objekata uloženo je 262.087.000 dinara. Sve u svemu, radi se o tome da smo dobili nešto što dosad lokalne samouprave nisu imale, nisu imale ovakvu vrstu podrške.

U tom pravcu moram da istaknem veliku zahvalnost građana Sevojna, gradske opštine Grada Užica, a samim tim i Grada Užica, koje je dobilo 8,5 miliona dinara upravo vezano za ovaj projekat iz prvog cilja, odnosno ove prve grupe projekata, koji podrazumeva mogućnost da se izvrši rekonstrukcija objekta koji je ruiniran, koji je na neki način došao u fazu da može bukvalno da se uruši. Taj objekat će ubuduće biti u funkciji objekta u kome će se kulturne delatnosti i sve druge delatnosti afirmisati na najbolji mogući način.

Ne samo Užice, mnoge druge jedinice lokalne samouprave su participirale, aplicirale i dobole odgovarajuća novčana sredstva. A da bih demantovao onoga ko je vodio ekonomsko-politički program, moram da istaknem da su tu i jedinice lokalnih samouprava gde vlast ne predstavlja personifikaciju vlasti sa Republike, gde na vlasti nije ni SNS, ni SPS. Konkretno, Opština Čajetina je dobila određena novčana sredstva, a tamo na vlasti nije ni SNS, nije ni SPS.

Dakle, za razliku od svega onoga što je kroz političku promociju iznošeno kao neistina, da ne upotrebim neku drugu reč, ja sam izneo samo činjenice. Te činjenice podrazumevaju da će se ovakav trend, ovakav koncept rada, kada je u pitanju Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, nastaviti i dalje. Taj koncept rada uvažava svaku vrstu podrške, ne samo nas ovde, nego i podrške svih građana Republike Srbije, jer od ovoga korist imaju isključivo građani Republike Srbije. To znači da se pomaže jedinicama lokalne samouprave da u pravom smislu reči budu servis za zadovoljenje potreba njenih građana, odnosno građana koji žive na tim teritorijama, a to nije niko drugi nego naši građani.

Zbog toga smatram da je amandman ne samo pravno neprihvatljiv nego apsolutno činjenično neutemeljen i smišljen, odnosno sračunat samo na pokušaj devalviranja svega onoga što je pozitivno učinjeno a zasnovano je na argumentima.

Mi u Poslaničkoj grupi SPS... Naša je partija uvek imala jaku argumentaciju i naše poruke prema građanima su onoliko snažne koliko je snažna argumentacija. To pokušavamo uvek i nastavićemo sa takvim radom, prepoznati već 28 godina, kao državotvorna stranka koja se utkala u sva istorijska razdoblja, u sve istorijske etape od 1990. godine do danas. Hvala.

PREDSEDNIK: Po amandmanu?

(Boško Obradović: Imam pravo na repliku.)

Naravno da ne.

Po amandmanu reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajuća, iako sam imao pravo na repliku ministru.

Ono na šta je ministar ponovo izbegao da odgovori, a vrlo su jednostavna pitanja, moram da ponovim.

Dakle, dali ste veoma tanak odgovor zašto ste izbacili zadrugarstvo i lokalne robne rezerve iz Zakona o lokalnoj samoupravi. Nema obrazloženja da se to izbaci iz Zakona o lokalnoj samoupravi.

Drugo, i dalje ste izbegli da odgovorite na veoma jednostavno pitanje – da ili ne. Da li osetljive grupe koje uvodite namenski u ovaj zakon podrazumevaju migrante? Da ili ne? Da svi mi u Srbiji, u lokalnim samoupravama znamo da planirate da naselite Srbiju migrantima, da planirate da prazna srpska sela naselite migrantima kad vam to naredi „centralni komitet“ iz Brisela, jer ih EU više ne želi na svojoj teritoriji pa će lepo da ih pošalje vama i vi ćete, kao poslušni vojnici evrointegracija, da prihvate da prazna srpska sela naselite migrantima. Dakle, da li amandman kojim ste uveli osetljive grupe podrazumeva migrante ili ne? Vrlo jednostavno pitanje. Ponovo ste izbegli da odgovorite na pitanje.

I druga stvar, vi ste priznali da zapravo niste ni razmišljali o izmenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave i izmenama i dopunama Zakona o zaposlenima u jedinicama lokalne samouprave. Time ste zapravo priznali da vas je baš briga što republička vlast oduzima izvore prihode lokalnoj samoupravi i da vas je baš briga kako da se povećaju plate zaposlenima u lokalnoj samoupravi.

Ne znam kako ste smeli ovde da kažete da ste prošle godine podigli plate za 5% službenicima u jedinicama lokalne samouprave, a da zaboravite da kažete da ste im pre nekoliko godina smanjili za 10%. Znači, još im niste čak ni vratili na vreme koje su imali pre vašeg smanjenja od 10%, a pričate o povećanju. To je skandalozno, gospodine ministre. O kom povećanju? U odnosu na 10% smanjenja, 5% ste povećali. Pa čekajte, molim vas, mi kao građani Srbije nismo baš mentalno ograničeni da ne shvatimo šta nam poručujete – da smo dobili povećanje od 5% na smanjenje od 10%. Sjajno povećanje, hvala vam puno! Vrlo ste poboljšali životni standard zaposlenih u lokalnim samoupravama.

Niste odgovorili, takođe, na pitanje kada je pre ovog vašeg skandaloznog povećanja od 5% na smanjenje od 10% poslednji put povećana plata u jedinicama lokalne samouprave. Kada, gospodine ministre? Kada u vreme vaše vlasti, u poslednjih dvadeset osam godina? Kada?

Navedite kolika je plata zaposlenih u lokalnim samoupravama. Ne gradonačelnika i vaših članova gradskih i opštinskih veća, pomoćnika gradonačelnika, navedite kolika je plata zaposlenih na šalterima u jedinicama

lokalne samouprave i kada ste je poslednji put povećali, i kada ćete i kako da razdvojite neradnike od radnika.

Vrlo jednostavna pitanja. Ja vas molim da odgovorite, a ne da izbegavate odgovor.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miladin Ševarlić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Dinić.

Izvolite.

IVANA DINIĆ: Poštovana predsedavajuća, uvaženi ministre sa timom saradnika, narodni poslanici i poslanice, poštovani građani i građanke Republike Srbije, najzad, nakon ove neutemeljene i neprimerene rasprave, opaski i napada našeg kolege Boška Obradovića, da se vratimo i na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi i raspravi u pojedinostima.

Prvo bih pohvalila tim saradnika i ministra Branka Ružića na aktivnosti i radu u ovoj oblasti i posebnom trudu i nastojanju da se što pre regulišu interesi našeg lokalnog stanovništva i upravljanje u našim javnim poslovima od opšteg interesa za sve naše građane.

Ono što bih ovim amandmanom predložila i što mislim da je vrlo bitno, i pravno i regulatorno, nije jedna kozmetička izmena, već izmena u članu 1. Predloga zakona da se reči „pravo i sposobnost organa lokalne samouprave“ zamene rečima „pravo i obaveza organa lokalne samouprave“.

Ovo je vrlo bitno kako bi se definisalo, ministre, da obaveza lokalnih samouprava ne može da se izjednači sa njihovim sposobnostima. Dakle, pravo svih naših građana i građanki jeste da zahtevaju maksimalni rad, saradnju i interes da se zaštite svi gradani i građanke. To se ne može svesti na sposobnost, već na obavezu lokalnih samouprava i svih organa.

Dalje, ono što bih takođe predložila ovim amandmanom jeste da se izmene reči „u granicama zakona“. Mislim da ovo treba zameniti rečima „u skladu sa zakonom“ i da je to mnogo šira koncepcija i širi kontekst primene zakona, a to je obaveza svih regulatornih tela i svih organa koji rade u interesu naših građana. Hvala.

(Boško Obradović: Replika.)

PREDSEDNIK: Nema replike, možete po amandmanu. Pominjanje imena Boška Obradovića nije replika.

Znači, ne želite. Zahvaljujem.

(Boško Obradović: Povreda Poslovnika.)

Na član 1. amandman je podnela poslanik Vesna Ivković.

(Boško Obradović: Imam pravo da reklamiram povredu Poslovnika.)

Imate pravo, ali ne na zloupotrebu.

Reč ima narodni poslanik Vesna Ivković.

Izvolite.

VESNA IVKOVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovana predsednice, poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege poslanici, član 1. Predloga zakona menja se i glasi: „U Zakonu o lokalnoj samoupravi član 2. menja se i glasi: ' Lokalna samouprava predstavlja pravo građana da upravljaju javnim poslovima od neposrednog, zajedničkog i opšteg interesa za lokalno stanovništvo, neposredno i preko svojih slobodno izabranih predstavnika, a ostvaruje se preko organa lokalne samouprave koji, u skladu sa zakonom, uređuju poslove i upravljaju javnim poslovima od interesa za lokalno stanovništvo' .“

Amandmanom se vrši preformulacija radi preciziranja ove zakonske odredbe. Ovaj amandman kao i ostali amandmani koje su podnele moje kolege iz Poslaničke grupe SPS imaju za cilj da za nijansu poboljšaju već izuzetno dobre i kvalitetne predložene izmene i dopune ovog zakona.

Izmene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi su predložnim rešenjima istakle značaj učešća građana i drugih zainteresovanih subjekata u javnoj raspravi. Cilj ovih izmena biće bolja primena instituta neposredne demokratije i veće uključivanje javnosti. Građani će imati mogućnost za pokretanje inicijative od značaja za njihovu sredinu. Biće dovoljno 5% ukupnog broja građana sa biračkim pravom da se pokrene građanska inicijativa. Uključivaće se u postupak pripreme investicionog dela budžeta lokalne samouprave; dobiće šansu da predlože šta će se graditi na njihovoj teritoriji.

Na kraju, sve će biti transparentno te će verovatno biti i manje kritika na račun rada organa lokalne samouprave, jer ovaj zakon daje mogućnost uključivanja najšire javnosti u sam postupak pripreme zakona, strateških i drugih dokumenata javnih politika. Zaključak je da će građani, stručna javnost i nevladin sektor, odnosno udruženja imati mogućnost da više utiču na kreiranje politika na lokalnom nivou.

Ovaj predlog zakona ponudio je kvalitetna rešenja, koja su u interesu građana i građanki Republike Srbije, i zato sve pohvale Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave i njegovom timu. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Radoslav Milojičić.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Hvala.

Drago mi je da je uvažena koleginica iz SPS-a pročitala jednu važnu stvar – lokalnom samoupravom upravljaju građani preko svojih izabranih

predstavnika. Tako bi to trebalo da izgleda, tako je to izgledalo i tako to izgleda u normalnim zemljama.

Predlažem da SNS stavi u zakon da lokalnom samoupravom upravljaju Malović, Zvonko Veselinović, Zelja i ostali batinaši. Ako to nije tačno, ja postavljam pitanje šta znači sastanak od ponedeljka na kojem sedi Darko Glišić. Čini mi se da on, ministre Ružiću, nije kod vas u Ministarstvu, molim vas da me ispravite. Da li je Darko Glišić sa Uba, imam i matični broj, član Ministarstva za lokalnu samoupravu? Sedi sa gradonačelnicom Smedereva, svim odbornicima i kaže da se u Smederevu više neće pitati gradonačelnica (i to ima u medijima smederevskim), neće se pitati Opštinsko veće, već će odluku o tome šta će se raditi u Gradskoj upravi donositi SNS i on.

S druge strane, taj čovek, Darko Glišić, određuje gde će se asfaltirati koji put. On vodi gospodina Drobnjaka po Srbiji i kaže mu – tu asfaltiraj, tu nemoj da asfaltiraš, ovo ćemo da uradimo. Pa ja pitam – ako on nije radnik Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave (ako jeste, gospodine Ružiću, izvinjavam se), da li možda Darko Glišić radi u preduzeću za puteve kod Zorana Drobnjaka?

Molim vas da demistifikujete građanima Srbije ko je Darko Glišić, koju funkciju obavlja i za šta su i za koga građani Smedereva glasali. Da li će u Smederevu i dalje gradonačelnica Jasna Avramović obavljati svoju funkciju ili će, bez kičme, poslušati? Ja se nadam da neće. Ne zbog nje, već zbog vladavine prava u Srbiji, zbog minimuma dostojanstva koje svako treba da prikaže. Hvala.

PREDSEDNIK: Pravo na repliku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIC: Darko Glišić je predsednik Izvršnog odbora Srpske napredne stranke. Srpska napredna stranka je jedna uređena, organizovana i disciplinovana stranka i, dok je takva, naravno da će se SNS pitati šta će da se radi u kojoj opštini u kojoj su građani dali poverenje toj istoj Srpskoj naprednoj stranci.

Ono što se sigurno neće raditi, to je da SNS nikada neće pitati ljudi poput Milojičića, Šutanovca i ostalih koji su upropastili što državu Srbiju, što lokalne samouprave šta će da se radi u Smederevu ili šta će da se radi u bilo kojoj lokalnoj samoupravi u Srbiji.

Šta građani Srbije misle o vama, to su rekli na izborima, i 2012, i 2014, i 2016. i 2017. godine. Dakle, građani hoće da se u lokalnim samoupravama pita SNS, pa da se pita, na kraju krajeva, i Darko Glišić kao predsednik Izvršnog odbora SNS-a, ali neće da se pitaju razni Milojičići, razni Elezovići, razni Pajtići, razni Šutanovci, razni Ješići itd., koji su od 2000. godine u

potpunosti razorili sistem države, AP Vojvodine i, naravno, sistem lokalne samouprave u Srbiji, uključujući i Grad Beograd, koji su devastirali gore nego Nemci za četiri godine svoje okupacije.

(Radoslav Milojić: Predsednice, molim vas, čujete li vi ovo? Rekao je da smo gori nego Nemci.)

Do koje mere ide propaganda, ne protiv Srpske napredne stranke, protiv države Srbije, protiv građana Srbije, protiv građana Beograda, najbolje govori događaj od juče, kada su lansirali lažnu vest da je voda u „Beogradskom vodovodu“ zagađena i da nije za piće. To rade u interesu i po nalogu svojih stranih mentora, koji žele da otežaju položaj Srbije u vreme kada treba da rešimo status Kosova i Metohije.

PREDSEDNIK: Hvala, poslaniče.

Replika, Radoslav Milojić.

RADOSLAV MILOJIĆ: Ne želim da se pozivam na povredu Poslovnika, ali mislim da ste bili u obavezi da izreknete opomenu prethodnom govorniku koji je izjavio rečenicu da je neko razorio Beograd gore nego Nemci od 1940. do 1945. To je sramotno i ide na čast prethodnom govorniku, koji nema ni srama ni obraza.

S druge strane, meni je žao, gospodine ministre, ako vi ovo niste čuli, ja će vam ponoviti, da je Aleksandar Martinović izjavio u direktnom televizijskom prenosu, pred vama kao ministrom državne uprave i lokalne samouprave i jednim od retkih ljudi u vlasti za koje znam da imaju moral, čast i obraz, i zbog toga tražim da na ovo reagujete, bez obzira na političke razlike koje imamo, da Smederevom upravlju Darko Glišić, Malović i ostali koje sam ja pomenuo. Pa vas molim da mi kažete da li je to moguće, da neko ko nije iz Smedereva, koga građani Smedereva nisu birali, ko nije na državnoj funkciji, ko nema nikakve veze ni sa državom ni sa lokalnom samoupravom... Šef poslaničke grupe Aleksandar Martinović je izjavio da Branko Malović i Darko Glišić upravlju Smederevom. Molim vas da mi kažete po kom zakonu, na osnovu kog člana i u kojoj zemlji na svetu je to moguće.

Ako ne verujete i niste čuli, jer sam video da ste radili nešto drugo, zahtevam da se doneše stenogram, da se potvrди ono što Demokratska stranka priča – da gradovima i opštinama upravlju kriminalci Srpske napredne stranke, a ne predsednici opština.

PREDSEDNIK: Možete dobiti beleške. Kako da dobijete stenogram? Ili ste mislili na beleške?

(Radoslav Milojić: Beleške, da, tako je. Nije to suština.)

Reč ima Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Gospodin Milojić misli da ja sada treba da se plašim svojih reči. Ne, ja će da ih ponovim. On je politička

neznalica i politički analfabeta. Nikola Pašić je lepo rekao – za narod demokratija, za članove stranke disciplina.

Gospodine Milojičiću, dok građani Srbije, dok građani Smedereva, dok građani Beograda... Pa samo vi širite ruke, pa vi ne znate ništa o politici. Vi jedino što znate, znate da kradete.

Dakle, dok građani Srbije, dok građani Smedereva, dok građani Beograda budu davali podršku Aleksandru Vučiću i Srpskoj naprednoj stranci, svaki lokalni funkcioner, gradski funkcioner, republički, pokrajinski funkcioner, kao i svi mi narodni poslanici, naravno, imamo dužnost i obavezu da sledimo program i politiku SNS-a zato što je ta politika prošla proveru građana na izborima.

Tako vam je svuda u demokratskom i civilizovanom svetu. Nemate nigde državu u kojoj bilo koji funkcioner, ma kog ranga bio, vodi politiku na svoju ruku, mimo politike stranke koja ga je kandidovala i koja je dobila podršku građana na izborima.

Ne da se ne stidimo Darka Glišića, Branka Malovića, kako vi kažete – Zelje, i svih ostalih, to su ljudi koji svakoga dana predano rade na programu i politici SNS-a i ja im zahvaljujem na tome. Istovremeno izražavam veliko žaljenje zbog toga što kao predsednik poslaničke grupe moram po ceo dan da sedim ovde u Parlamentu i slušam vaše budalaštine, što ne mogu više tim ljudima da pomognem na terenu i da Srpska napredna stranka bude još jača.

PREDSEDNIK: Hvala, vreme.

Reč ima Radoslav Milojičić.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Predsednica, još jednom apelujem da upristojite govornike Srpske napredne stranke iako znam da je to nemoguće.

Naravno da se mi nećemo spuštati na njihov nivo i govoriti takve reči i takva pogrdna imena, čak ni onima koji to zaslužuju, ali meni je drago zbog jedne stvari. Meni je drago da je šef poslaničkog kluba SNS Aleksandar Martinović priznao da je politika kriminalaca Zvonka Veselinovića, Zelje i Branka Malovića zvanična politika Srpske napredne stranke i da je Srpska napredna stranka kriminalna organizacija.

Ja zaista ne znam šta građani Smedereva mogu da kažu na to da im grad ne vodi Jasna Avramović za koju su glasali, već da im grad vodi Branko Malović. Meni je drago da to čujem. Ovo je još jedna potvrda, što je sada gospodin Martinović rekao. Meni je drago da je on dosledan, jer je on 17. 7. 2012. godine rekao da je SNS mafijaška i izdajnička organizacija. Sad je samo nastavio u istom duhu i rekao da je kriminalna organizacija. Ja ga poštujem bar zato što je dosledan i misli o SNS-u isto što je mislio i 2012. godine. Svaka čast na tome, ali mi je drago da i građani to znaju.

PREDSEDNIK: Reč ima Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dobar je ovaj Kena, ume da uveseli čoveka, da ga zasmeje u ovo turobno vreme kada su napolju oblaci.

Dakle, ja će ponoviti još jedanput. Još jedanput hvala svim pregaocima, svima onima koji danonoćno rade na terenu od Subotice do Bujanovca a dolaze iz redova SNS-a. To su čestiti i pošteni ljudi. To su ljudi koji vredno rade da bi Srpska napredna stranka imala još veću podršku građana Srbije nego što je ima sada. Niti je Darko Glišić kriminalac, niti je Branko Malović kriminalac, niti je, kako kaže Kena, taj Zelja koga svakoga dana spominje kriminalac.

Ovaj poslednji gospodin koga sam spomenuo, naš prijatelj i stranački kolega, član Izvršnog i Glavnog odbora SNS-a, hapšen je na Kosovu i Metohiji upravo zato što je član SNS-a i zato što je na Kosovu i Metohiji vodio kampanju za Srpsku listu i time štitio prava i interes srpskog naroda. On je kriminalac samo za vlasti u Prištini. On je kriminalac samo za Demokratsku stranku. Za srpski narod na Kosovu i Metohiji i za sve ostale koji na srcu nose SNS on je neko ko se svakoga dana bori za program i politiku Aleksandra Vučića i Srpske napredne stranke.

Što se tiče Darka Glišića, pre nego što je stupio na funkciju predsednika Izvršnog odbora on je bio predsednik Opštine Ub, koji je ubedljivo pobedio na lokalnim izborima 2016. godine. Na molbu Aleksandra Vučića, odrekao se funkcije predsednika Opštine Ub da bi preuzeo funkciju predsednika Izvršnog odbora Srpske napredne stranke. Još jednom kažem, čestit, pošten, vredan čovek, nikakve veze sa kriminalom nema.

PREDSEDNIK: Hvala.

Što se tiče replika na ovu temu, završili smo.

Sada, po amandmanu, Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvalujem, predsednice.

Meni je draga da se ova polemika povela budući da su sada građani Republike Srbije imali prilike da čuju šefa Poslaničke grupe SNS kako se zahvaljuje kriminalcima koji već šest godina putuju od opštine do opštine u Srbiji, maltretirajući ne samo kandidate drugih stranaka nego i građane i sve one koje u tim opštinama žive koji se usuđuju da ne glasaju za SNS, kako ih naziva pregaocima i velikim borcima za bolju Srbiju.

Taj pregalac Zelja je pre pet godina kidnapovao dvoje aktivista Demokratske stranke u Vrbanu, odveo ih u prostorije SNS-a gde ih je pretukao. Oboje su imali ispod dvadeset godina. Nakon što ga je jedan od pretučenih aktivista, da vam ne pričam kakva su poniženja oni u prostorijama SNS-a ispod slike Aleksandra Vučića tamo doživeli, identifikovao prepoznavši ga na slikama sa Fejsbuka, prijavio policiji njegovo ime, nakon

toga pet godina se ništa nije desilo. I to isključivo zbog toga što ti veliki borci za bolju Srbiju, koji kidnapuju decu koja rade za kampanju za druge kandidate i prebijaju ih u prostorijama SNS-a, imaju zaštitu SNS-a i zaštitu Aleksandra Vučića.

Tako da je nama bilo jasno da je to zapravo politika Aleksandra Vučića, da ta politika nasilja, prebijanja, maltretiranja, kidnapovanja, crtanja meta na čelu svima koji misle drugačije jeste vaša politika. A od gospodina Martinovića smo upravo dobili potvrdu toga. I, ako bi mogao još koji put da ponovi i da se tim kriminalcima zahvali, ja mislim da će građanima biti mnogo jasnije.

PREDSEDNIK: Ovo nije bilo baš po amandmanu, ali replika je izazvana.

Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, molim vas da pokušate da shvatite logiku onoga što je rekla gospođa Jerkov. Dakle, zamislite, Srpska napredna stranka ima potrebu da juri, lovi i tuče simpatizere DS-a, stranke koja ne može da pređe census ni na jednim izborima koji su bili u poslednjih nekoliko godina.

Vi ste, gospođo Jerkov, na beogradskim izborima jedva prešli 2%. Pa šta ima ko vas da tuče? Vi ste za žaljenje. Vas treba žaliti. Vi ste od jedne ugledne stranke, kakva je nekada bila, u vreme Ljube Davidovića i Milana Grola, pa i od jedne jake stranke tokom devedesetih godina, napravili jedan patrljak, jednog bogalja, jednog invalida za koga niko više neće da glasa. Šta ima ko vas da tuče i koga više uopšte vi zanimate?

Pa vas nema ovde da sedite u sali. Ogovarate državu Srbiju pred međunarodnim institucijama kako vam ne damo pravo reći, a, evo, sedi vas dvoje ispred Demokratske stranke, vas dve gospode, svaka vam čast. Pa gde su vam ostale kolege?

Saša Paunović piše kako ga SNS opseda tamo u Paraćinu sa nekim Zeljom, sa ovim, sa onim. Čovek je napisao na svom tviter nalogu 27. decembra 2017. godine – iz tekuće budžetske rezerve Republike Srbije za Paraćin odobreno 35.000.000 dinara, najveći iznos u poslednjih deset godina. I onda ne prođe nekoliko meseci, čovek presavije tabak i...

(Predsednik: Vreme, hvala vam.)

... Kaže – e, država Srbija guši lokalnu samoupravu u Paraćinu. A dobio je u 2017. godini, po sopstvenom priznanju, 35.000.000 dinara iz tekuće budžetske rezerve države Srbije.

PREDSEDNIK: Hvala.

Rečima Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvalujem, predsednice.

Gospodin Martinović govori šta smo mi napravili od nekad ugledne organizacije. Njegova sreća pa nijedna organizacija, nijedna politička stranka u kojoj je Aleksandar Martinović ikada bio, niti ona u kojoj je sada, niti je bila ugledna, niti je ikada imala šansu da bude ugledna.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Bojan Torbica.

Izvolite.

BOJAN TORBICA: Poštovana predsednica, mogu samo da kažem da mi je čast da znam Zorana Milojevića i da je to čovek sa kojim sam radio izbore u Vrbasu, s kojim sam radio 2013. godine izbore na Kosovu i Metohiji i mogu da kažem da se radi o jednom čestitom čoveku.

Ali isto tako znam i Danila Bobića iz Siriga o kome govori Aleksandra Jerkov i ponovo će morati da prenesem poruku Danila Bobića Demokratskoj stranci, od reči do reči: „Bojane, molim te, pozdravi te lopove i reci im da više ne spominju moje ime. Ja niti sam deo Demokratske stranke od dana kada su falsifikovali moj potpis na konkursu koji je raspisao Pokrajinski sekretarijat za rad i zapošljavanje, koji je vodio tadašnji sekretar Vasin...“. To su reči Danila Bobića, koje mogu da se provere, to su reči Danila Bobića o falsifikovanju potpisa, koje je objavio i „Blic“ te godine.

A što se tiče Aleksandre Jerkov, samo bih vas podsetio, i zamolio i gospodina Martinovića i predsednicu Skupštine, da se čuvate – Aleksandra Jerkov kada napada, ona traži funkciju. Tako je 2012. godine za Bojana Pajtića izjavila da je Bojan Pajtić žrtvovao interes građana Vojvodine zarad funkcije u Demokratskoj stranci, kao što je izjavila i da su Bojan Pajtić i DS odgovorni za ekonomsko propadanje građana Vojvodine. Samo nekoliko meseci posle toga gospodica Jerkov je imenovana za savetnika gospodina Pajtića. Toliko o tome ko šta i kako govori. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja se nikada nisam stideo, u životu sam pripadao dvema političkim strankama i ne stidim se nijedne. Niti se stidim Srpske radikalne stranke, niti se stidim Srpske napredne stranke. Ne stidim se vremena kada sam pripadao Srpskoj radikalnoj stranci jer je ta stranka u to vreme bila jedan od glavnih protivnika režima koji je uspostavljen 5. oktobra 2000. godine, niti se stidim Srpske napredne stranke, kao stranke koja je uspela da u političkom, ekonomskom, vojnobezbednosnom smislu reformiše i preporodi državu Srbiju.

A što se tiče tih famoznih priča o batinama i batinašima, evo, da znaju građani Srbije, u utorak su oko 18.30 časova u mestu Županjac, nadomak Lazarevca, na Ibarskoj magistrali batinaši Demokratske stranke pretukli policajca Jovicu Nikolića, koji je inače rođen 1990. godine; čovek je pretrpeo, kao što vidite, teške telesne povrede. Znači, ovo je direktni napad na državu.

Ono što hoću da kažem i da poručim građanima Srbije, sve ovo što radi Demokratska stranka ovih dana u Parlamentu, sve ove propagandne laži o tome da ne valja, da nije za piće voda u beogradskom vodovodu, napadi na policajce, blokade puteva, kampanja koja se vodi, izjava Vuka Jeremića da Aleksandar Vučić organizuje napade na Srbe na Kosovu i Metohiji, to je sve, dragi građani, artiljerijska priprema za sveopšti napad na državu Srbiju. Oni znaju da ovi žalosni ostaci srpske opozicije ne mogu da pobede Aleksandra Vučića, ne mogu da pobede SNS bez pomoći spolja. Pa su se oni udružili, ovi spolja i ovi iznutra, da padne država Srbija na kolena.

(Predsednik: Hvala, vreme.)

Ali, verujte mi, nećemo vam to dozvoliti i 5. oktobar 2000. godine u Srbiji više nećete da gledate.

PREDSEDNIK: Reč ima Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Pravo je svakog narodnog poslanika da iznosi političke stavove stranke kojoj pripada, ali je zaista neverovatno da o ugledu političkih stranaka govori neko poput Aleksandre Jerkov. Opštepoznato je da je Aleksandra Jerkov... Da se hvali da je završila Cijine kurseve, i to je zapravo njena uloga i u ovom parlamentu i uopšte u državi Srbiji.

Aleksandra Jerkov je pripadala stranci... I sama se zalagala najotvorenije za separatističke ideje kada je u pitanju AP Vojvodina. Pripada stranci koja kaže, a pripadala je i onoj prethodnoj stranci koja otvoreno zagovara ideju da je Kosovo, lažna država Kosovo, činjenica, da to treba tako prihvati.

Naravno, neko je malopre rekao, gospodin Torbica, da se treba pripaziti kada Aleksandra Jerkov nešto zagovara, da obavezno traži i funkciju. Koliko košta Aleksandra Jerkov, najbolje zna gospodin Elezović, nekadašnji predsednik pokrajinskog odbora u Vojvodini. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Aleksandra Jerkov.

Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Naravno da na optužbe stranke osuđenog ratnog zločinca nemam nameru da odgovaram. Ništa što ti poslanici ovde govore ne zavređuje pažnju.

Neke od njih i lično potražuje sud u Haškom tribunalu, a to što Republika Srbija nema nameru da sarađuje sa sudovima koje zvanično priznaje...

(Narodni poslanici Srpske radikalne stranke dobacuju.)

Predsednice, da li možete da regulišete ove katastrofalne psovke, ili ne čujete? Je l' ne čujete šta mi govore?

(Predsednik: Zamolila vas je poslanica Jerkov... Molim vas, pustite je da završi svoje izlaganje.)

Nisam ja zamolila poslanike stranke osuđenog ratnog zločinca ništa, nego vama govorim da ste dužni da sednicu vodite u skladu sa Poslovnikom. Ako vi smatrate da je u redu da se pretvarate da ne čujete ove stvari koje meni ovi ljudi sa moje leve strane govore, onda vama na čast...

(Narodni poslanici SRS dobacuju.)

... I to samo potvrđuje reči Aleksandra Martinovića, koji je rekao da se ničega ne stidi, ni onoga što je radio u Srpskoj radikalnoj stranci, ni onoga što je radio u Srpskoj naprednoj stranci. Možda bi, gospodo bivši radikali, trebalo da počnete da se stidite i onoga što ste radili nekada i onoga što radite sada, i onih ljudi sa kojima ste nekada bili i ovih ljudi sa kojima sada sedite, i onih ljudi koje ovde na sva usta hvalite i sklapate im hvalospeve za to što šest godina maltretiraju građane Srbije.

PREDSEĐNIK: Imam više replika, imam i Poslovnik.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

(Maja Videnović: Prestanite da pretite.)

MILORAD MIRČIĆ: Šta, bre, pretim? Ološu jedan, bre! Belosvetski ološu!

(Maja Videnović: Da li čujete šta on govori nama?)

Član 107.

Sve što sam rekao, stojim iza svake reči koju sam izgovorio. Najveći ološ koji se u Srbiji pojavio su upravo ovi koji govore za Vojislava Šešelja da je ratni zločinac. To je ološ!

Kako vas nije sramota da čoveku koji je dvanaest godina na pravdi Božijoj bio zatočen, sramno osuđen na deset godina zbog Hrtkovaca, da biste ga vi zajedno sa hrvatskom vlašću proglašili za ratnog zločinca... Da li je to priprema Vojvodine da sutra optuže državu Srbiju da su planski iseljavali hrvatski živalj iz Vojvodine? Da li vam je to priprema? Što ne kažete? Ne razlikuje se uopšte od reči koje govori predsednik Vlade Hrvatske.

A vi kao predsedavajući dozvoljavate da neko ovde iznosi najteže optužbe za Vojislava Šešelja i Srpsku radikalnu stranku. Vojislav Šešelj niti je optužen, niti je osuđen, niti je ratni zločinac, tako da morate da vodite računa o tome.

Što se tiče same njegove uloge na političkoj sceni, bićete, ološu, zapamćeni tako što ste sedeli sa Vojislavom Šešeljem u Parlamentu. Ni po čemu drugom nećete biti zapamćeni, jer ste marginalne ličnosti, nebitne za politički život u Srbiji.

(Maja Videnović: Po Poslovniku.)

PREDSEĐNIK: Ko se javio po Poslovniku?

Moram prvo da dam reč po Poslovniku, pa onda idu replike svakako, i Vjerica Radeta i Aleksandar Martinović.

Boško Obradović se prvi javio po Poslovniku, pa onda vi, gospođo Videnović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, mislim da je prekršen član 27. Poslovnika o radu Narodne skupštine koji kaže da se predsednik Narodne skupštine stara o primeni ovoga poslovnika. Nisam primetio da se vi o tome starate, jer imate dvostrukе aršine kada su u pitanju narodni poslanici iz redova opozicije u odnosu na poslanike iz redova vlasti. Dakle, svaka uvreda, izmišljotina, kleveta, laž na račun narodnih poslanika iz redova opozicije je, po vašem mišljenju, dozvoljena i predstavnici vlasti slobodno mogu to da rade. S druge strane, kada predstavnici opozicije kritički govore o aktuelnoj vlasti i po imenu i prezimenu prozivaju one koji su odgovorni za određene probleme i štetu u ovoj državi, onda mi dobijamo opomene i bivamo kažnjavani zato što radimo svoj osnovni posao a to je da kritikujemo vlast.

Molim samo da se vrati taj osnovni aršin, da ne budu dupli standardi. Znači, ako možemo da govorimo slobodno, pustite nas da govorimo slobodno. Ako ne možemo, recite javno da mi iz opozicije ne možemo da govorimo kritički o vlasti, a da vlast može nas da vreda, napada, izmišlja, kleveće ili već šta drugo. Molim vas samo da uspostavite taj red na sednici, jer se ovako ispostavlja da je praktično sve moguće reći protiv predstavnika opozicije.

Navešću svoj primer. Ovde se već mesecima ponavlja kako sam u svoje vreme radio u čačanskoj biblioteci. To je, pretpostavljam, iz ugla Srpske napredne stranke najveća moguća...

(Predsednik: Niko živi sada nije spominjao čačansku biblioteku.)

Niste bili tu, niste vodili sednicu.

(Predsednik: Meni se obraćate.)

Da, vama. Niste bili tu. Ne možete znati šta je bilo za vreme sednice kada niste bili tu.

Zašto je iz ugla Srpske napredne stranke uvreda raditi u gradskoj biblioteci?

PREDSEDNIK: Nije, ali o čemu vi sada govorite, ništa ne razumem.

Reč jednu nisam rekla otkako je krenula rasprava. Svi govore, svakom govori šta ima, tako da niste u pravu. Nemam baš dvostrukе aršine, uopšte nemam aršine danas, recite jedni drugima šta želite. Kada neko s ove strane dozvoli sebi da uvredi nekog od poslanika, mora da istrpi onda i mišljenje, odnosno uvrede s druge strane, ili da sečem i jedno i drugo. Evo, uzeću Boška Obradovića za konsultanta, ili ćemo dozvoliti svima sve ili da sečemo sve. Da li je tako? Dogovorili smo se.

Idemo dalje.

Reč ima narodni poslanik Maja Videnović, po Poslovniku.

MAJA VIDENOVIĆ: Gospodo predsednice, najgrublje ste prekršili Poslovnik zbog toga što ste dozvolili ovde, i vrlo smo svesni da ste vrlo dobro čuli da su na najbrutalniji način, koristeći najgore moguće pretnje, psovke i uvrede od strane stranke osuđenog ratnog zločinca koje su upućene mojoj koleginici, narodnoj poslanici Aleksandri Jerkov... Tako nešto ste čuli, tako nešto potvrđujete, tako nešto dopuštate, tako nešto dozvoljavate i time stajete iza politike stranke u kojoj ste bili.

Ako je nešto...

(Narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović dobacuje.)

Ne znam da li vi čujete ovog trenutka šta se govori i upućuje narodnim poslanicima Demokratske stranke. Vidim da čujete i čutanjem potvrđujete tako nešto.

Ako je nešto Srpska napredna stranka dokazala na ovoj sednici, to je, pod jedan, ovo što je rekao gospodin Aleksandar Martinović, da se ponose Zeljom i kriminalcima koje tužilaštvo traži više od četiri godine zbog napada, kidnapovanja i prebijanja aktivista i, pod dva, da stajete iza politike koja i u ovom trenutku, 2018. godine, na čelu koje je osuđeni ratni zločinac, preti narodnim poslanicima u Narodnoj skupštini Republike Srbije. Šta građani Srbije koji ovo prate da očekuju kada vi tako nešto dopuštate i ne reagujete?

PREDSEDNIK: Na kraju ču ja dobiti batine, izgleda. Od svih poslanika koji govore, izgleda da ču ja najgore da prodem. Ali dobro, to mi je uloga, nije problem.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Nećete, gospodo Gojković, vi imate zaštitu pravih poslanika u ovoj Narodnoj skupštini, koji ovde zastupaju interes građana Srbije, za razliku od nekih drugih koji ovde zastupaju interes ustaša iz Hrvatske, pa se umešao i ovaj Pernarov prijatelj da na isti način zaštiti svog prijatelja.

Dakle, Aleksandra Jerkov je rekla da su joj poslanici Srpske radikalne stranke nešto dobacivali. Nije se usudila da kaže šta i morače da objasnim šta zapravo znači to što njoj dobacuju poslanici SRS.

Pre toga, radi javnosti Srbije, naravno, Vojislav Šešelj nije ratni zločinac. Presuda koju je Vojislav Šešelj dobio u Haškom tribunalu ne kaže i ne piše nigde da je on izvršio ijedan ratni zločin. U interesu je neprijatelja Srbije da forsiraju presudu gde je Vojislav Šešelj osuđen za navodni progon iz Hrtkovaca upravo da bi jednog dana mogli to da koriste, kada budu dobili nalog da još ozbiljnije krenu na razbijanje države Srbije, a već su, bogami, poozbiljno u tom poslu.

U našem narodu je uobičajeno da se za svakoga ko je protivnik države Srbije i srpskih nacionalnih interesa kaže da je ustaša, ponaša se kao ustaša. Za nekoga ko to radi za pare, Cijine, hrvatske, ne znam šta, uobičajeno je da se kaže – prostitutka, i odatile je to dobacivanje poslanika Srpske radikalne stranke Aleksandri Jerkov da je ona ustaška prostitutka. E sad, kad je u pitanju ...

(Predsednik: Poslanice, molim vas, hajde da prekinemo ovakav način komunikacije.)

Završavam.

Ali kada je u pitanju gospodin Elezović, onda je u pitanju neki drugi posao.

PREDSEDNIK: Aleksandar Martinović, replika.

ALEKSANDAR MARTINOVIC: Dame i gospodo narodni poslanici, ja će pre svega, to je trebalo da uradim na početku, svim građanima Republike Srbije muslimanske veroispovesti da čestitam veliki praznik Ramazanski bajram, da Bog da sreću i blagostanje njima i njihovim porodicama i da nastavimo da živimo u miru u jedinoj otadžbini koju imamo, a to je država Srbija.

Što se tiče ovih napada koji dolaze iz redova Demokratske stranke, ja ceo dan, ako treba, neću...

(Balša Božović: Replika.)

...Prestajati da o tome da govorim, a vi možete da vičete do mile volje.

Dakle, ovo što govore poslanici DS-a, oni govore po zadatku. Po zadatku se tvrdi da su svi aktivisti SNS-a, na čelu sa Aleksandrom Vučićem, lopovi i kriminalci.

(Balša Božović: Jesu.)

Po zadatku se tvrdi da je voda u beogradskom vodovodu nezdrava za piće.

(Balša Božović: Jeste.)

Po zadatku Vuk Jeremić kaže da Aleksandar Vučić organizuje napade na Srbe na Kosovu i Metohiji.

(Balša Božović: To je istina.)

Po zadatku se vodi najgora moguća kampanja protiv države Srbije, lažiraju se statistički podaci, iznose najgore moguće neistine i uvrede na račun poslanika SNS-a, ministara u Vladi Srbije, predsednika Republike Srbije Aleksandra Vučića itd.

Sve je to, ponavljam još jedanput, artiljerijska priprema za sveopšti napad ne na Aleksandra Vučića, ne na SNS, nego na državu Srbiju, pred trenutak kada treba da se ponovo...

(Predsednik: Vreme.)

(Balša Božović dobacuje.)

Samo vi vičite, niko se vas ne plaši.

... Kada treba ponovo da se obnove pregovori sa Prištinom i kada treba konačno svi zajedno da pristupimo rešavanju problema Kosova i Metohije. Treba Srbiju dovesti...

PREDSEDNIK: Hvala.

(Poslanici Demokratske stranke dobacuju.)

Poslanici, molim vas, skoro sat vremena govorimo mimo amandmana na član 1. Bilo je više od dvadeset replika. Mislim da je red da pređemo na dalje.

(Maja Videnović i Balša Božović: Šef poslaničke grupe se javio.)

Na član 1. amandman je podnела narodna poslanica Mirjana Dragaš.

Bez vikanja i bez maltretiranja.

(Balša Božović: Šef poslaničke grupe se javio.)

Niste ovlašćeni sada, nego gospođa Jerkov.

Mirjana Dragaš, izvolite.

(Maja Videnović dobacuje.)

Pročitajte Poslovnik. Ima strašno mnogo veze, ima strašno mnogo veze.

(Balša Božović: Pročitajte vi.)

Mirjana Dragaš.

MIRJANA DRAGAŠ: Hvala vam.

Poštovana predsednice, zaista vam zahvalujem što ste učinili taj napor da se vratimo danas raspravi o dnevnom redu i o zakonu koji je pred nama. Smatram da Skupština najbolje, najefikasnije radi kada govori o zakonima, što je i njen osnovni zadatak. Najbolje je da se govori o zakonima koji se tiču građana i njihovog života i najbolje je kad građani govore o svojim neposrednim životnim problemima i pokušavaju zajedno sa republičkom vlašću i drugim organima da ih reše u skladu sa svojim potrebama, a da najmanje znaju o tome kako se političke stranke međusobno prepucavaju i da samim tim skreću sa osnovnih stvari za koje su oni zainteresovani.

Kada je reč o današnjem zakonu, smatram da je korisno da amandmanom koji sam podnela poboljšamo njegovu definiciju u onom delu koji se tiče pojašnjenja uloge i svega onoga što je ovaj zakon predvideo, kako je to ministar Branko Ružić sa svojim saradnicima ovde nama u uvodnom izlaganju izneo. Smatram da bi ovaj član 1. zakona mogao da se popravi time što bi se neposredno u zakon, odnosno u sam član uveli pojmovi koji ukazuju još više i preciznije da neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika građani upravljaju javnim poslovima koji su u njihovom interesu u lokalnoj zajednici. U tom smislu sam i podnela amandman smatrajući da to može samo

da bude doprinos pojašnjenju na samom početku zakona onog osnovnog cilja koji se kasnije u drugim elementima takođe obrazlaže.

Istovremeno, smatram da je uticaj na poboljšanje uslova života i neposrednog okruženja nešto što ovaj zakon omogućava, a na šta sami građani u svojim lokalnim samoupravama i mesnim zajednicama neposredno mogu da utiču i da dovedu do opšteg poboljšanja.

Opšta orientacija zakona, koja ide u smislu prilagođavanja uslovima i potrebama života građana, jeste nešto što unapređuje ovaj segment društvenog života. Smatram da je posebno vraćanje uloge mesnih zajednica od naročitog interesa za građane.

Mi smo mesne zajednice koje smo nekada imali, u nekom periodu, smatrajući ih nekom socijalističkom tvorevinom, ili sasvim razrušili ili devastirali i potpuno ih degradirali u očima građana i samim funkcijama koje one imaju. Nažalost, to se pokazalo kao krajnje loše. Jedna sasvim nova orientacija, preciznija, koja afirmiše ulogu mesne zajednice, koja okreće interes građana ka definisanju lokalnih pitanja i zahteva višim organima da ih u skladu s tim rešavaju, jeste nešto što u orientaciji ovog zakona svakako treba pozdraviti.

Unapređenje rada lokalne samouprave u ovom zakonu jasno je definisano. Jasna je, i to je dobro, obaveza nadležnosti koja se opisuje, a ne taksativno same definicije obaveza koje lokalna samouprava ima, jer ona u oblastima koje obuhvata sigurno obavlja i više poslova nego što je to u prethodnom zakonu bilo definisano. U tom smislu, sama lokalna zajednica i neposredna uprava građana, njihova uloga i mesne zajednice čine jedan konglomerat subjekata koji su na jednom određenom lokalitetu najviše zainteresovani za određene nadležnosti, određene poslove, u čijem interesu treba svi da budu angažovani.

Dosta mera je do sada preduzeto da se u lokalnim zajednicama poboljšaju uslovi rada i da oni budu brži, bolji i efikasniji u korist građana, te će ovde istaći elektronsku upravu, zatim, posebnih programa koji se javljaju... Naravno, u skladu s tim, sa potrebama i politikom koja se tu ostvaruje, mora da prati tu lokalnu samoupravu i budžet, o čemu lokalna zajednica i Republička vlada zajedno treba da vode računa.

U svakom slučaju, mislim da je ovaj amandman mogao da ima svoju ulogu u pojašnjenju u ovom članu 1. Svi ostali elementi zakona, mislim da idu u pravcu pojašnjavanja i davanja većih prava i obaveza lokalnim zajednicama i njihovim zaokruženim nadležnostima.

Naša poslanička grupa i ja daćemo podršku zakonu i merama koje su predložene i, istovremeno, ukupnoj orientaciji ka rešavanju svih potreba

usaglašavanja države Srbije sa evropskim zakonima, ne radi Evrope, nego same Srbije, i uređenja zajednica u njoj. Hvala.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo poslanik Dejan Radenković.

Da li želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela Snežana Bogosavljević Bošković.

Izvolite.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi kojim se član 1. Predloga zakona menja i glasi: „U Zakonu o lokalnoj samoupravi član 2. menja se i glasi: ' Lokalna samouprava je pravo građana da neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika upravljaju javnim poslovima od neposrednog, zajedničkog i opšteg interesa za lokalnu zajednicu i lokalno stanovništvo, kao i pravo i sposobnost organa lokalne samouprave da, u skladu sa zakonom, uređuju i upravljaju javnim poslovima koji su u njihovoј nadležnosti i od interesa za lokalno stanovništvo' .“

Cilj amandmana koji sam podnela jeste da se članom 1. jasno i precizno formuliše predmet zakona. Smatram da bi se usvajanjem ovog amandmana u fokusu člana 1. našli upravo građani, koji dobijaju pravni osnov za neposredno uključivanje u planiranje i sprovođenje politika razvoja vezanih za njihove lokalne zajednice.

To je inače izuzetno važna zakonska odredba, koja predviđa da zapravo građani donose odluke o tome na koji način će se trošiti investiciona sredstva iz njihovih lokalnih budžeta, npr. šta će se graditi, kako će se rešavati infrastrukturni i drugi problemi. To jest, građani su upravo ti koji će donositi odluke o prioritetima i dinamici investiranja u zajedničke lokalne projekte. Inače, ovo je dobra praksa, koja je inače ustanovljena u pojedinim našim gradovima i opština, a usvajanjem ovog zakona ona će postati i obaveza za sve lokalne samouprave.

Stoga smatram da bi bilo dobro, opravdano i celishodno da se, s obzirom na novu ulogu građana, na njihova nova prava, ova uloga naših građana u kreiranju lokalnog razvoja i lokalnih politika formuliše jasno i precizno upravo članom 1. ovog zakona, kojim se inače utvrđuje predmet zakona. Smatram da je amandman koji sam podnela celishodan i da je u duhu zakonskih rešenja o kojima smo diskutovali prethodnih dana, a o kojima ćemo diskutovati i u narednim danima kada se govori o amandmanima na predložena zakonska rešenja. Hvala na pažnji.

PREDSEDNIK: Miroslav Aleksić, po amandmanu.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvalujem, predsednice.

Ja podržavam ovaj amandman. Poštovani gospodine ministre, ja sam u raspravi u načelu, kada sam govorio o zakonu i izneo dosta stvari i mišljenja, postavio bezbroj pitanja. Nažalost, nisam dobio odgovor ni na jedno jedino pitanje, niti bilo koju sugestiju, pa se nadam da će barem sada dobiti neke odgovore.

Dakle, cenim vaš napor, želju i inicijativu da se napravi sistem u okviru rada lokalnih samouprava u Srbiji, ali apsolutno sumnjam da je moguće da to uradi jedno ministarstvo ukoliko nema želje i podrške od Vlade, Republike i samog predsednika.

Što se tiče mog stava o tome, on je da ovaj zakon koji se menja i koji je trebalo mnogo ranije da se promeni neće dati rezultat zato što politika ove vlasti prevazilazi želju da se u Srbiji uspostavi sistem institucija i da se svako pridržava zakona. Zakoni, nažalost, važe samo za one koji nisu na vlasti i za obične građane u Srbiji.

Što se tiče konkretnih stvari, definisali ste odnos lokalnih samouprava i mesnih zajednica. Prošli put sam vam rekao da nećete imati funkcionalne mesne zajednice sve dok ne obezbedite njihovu finansijsku nezavisnost, dakle, da se deo poreza na imovinu daje mesnim zajednicama da same ta sredstva koja se ubiraju sa njihovih teritorija mogu usmeriti tamo gde one procene da su prioriteti. S druge strane, samodoprinos i način uvođenja samodoprinosa u mesnim zajednicama je takav da ga je gotovo nemoguće uvesti zato što je potrebno izaći na glasanje, i to više od polovine ljudi koji žive u jednoj sredini, vi to jako dobro znate. Dakle, mesne zajednice su mrtvo slovo na papiru bez para i bez jasno definisanih finansijskih nadležnosti.

Što se tiče drugih stvari o kojima sam govorio, tiču se finansiranja jedinica lokalne samouprave. Rekao sam vam da su opštine i gradovi u proteklih šest godina potpuno finansijski devastirani, potpuno, zato što im se iz godine u godinu smanjuju prihodi Zakonom o finansiranju lokalne samouprave i raznim drugim propisima. S druge strane, dok se njima smanjuju novci, povećava se tekuća budžetska rezerva, iz koje ministar finansija može po ličnom nahođenju, želji da daje pare onim gradovima i opštinama za koje on smatra da su podobni.

To nije sistem, ministre, to je samo dalja centralizacija države Srbije i mogućnost da se politički ucenjuju predstavnici jedinica lokalne samouprave, bez obzira na to da li dolaze od strane vladajuće koalicije na republičkom nivou ili su opozicioni. Opozicioni se posebno maltretiraju i o tome će se 28. u Turskoj raspravljati, to će raditi Savet Evrope. A što se tiče ovih vladajućih, novcima ih disciplinujete. Onda ove lokalne „šerife“ o kojima slušamo svakog dana, počev od Brusa, Kragujevca, Sremskih Karlovaca, Žablja, Nove Crnje,

Subotice itd. ... Oni su šerifi zato što neko njima daje mogućnost da budu šerifi ili, ako se ne pridržavaju pravila, bivaju smenjeni. Ali ih ne smenjujete vi, ministre Ružiću, što bi trebalo da bude, kao ministar nadležan za lokalnu samoupravu, već ih smenjuje izvesni Zelja, neformalni politički centar moći SNS-a u okviru opština i gradova po Srbiji.

Tako imamo situaciju u Blacu, gde je Srpska napredna stranka bila na vlasti, gde se predsednik drznuo da ne podnese ostavku kada su mu tražili, gde su odbornici napravili grupu građana. Za dva dana je krenuo Zelja od kuće do kuće sa porukom da mu je predsednik SNS-a Aleksandar Vučić rekao da reši situaciju u Blacu. Oni su se za dva dana svi vratili, zato što on ima verovatno efikasne metode, on je podneo ostavku i sada imate tamo situaciju koja je nerešena.

S druge strane, gospodine Ružiću, imate situaciju u Vladimircima za koju sam vas pitao. Vaša prethodnica, današnja premijerka, gospođa Brnabić, meni je na poslaničko pitanje odgovorila da je u Opštini Vladimirci, zbog problema koji je bio sa dve skupštine, druga sednica koja je održana, gde je izabran novi predsednik Skupštine, validna. Isto ste mi to odgovorili i vi kao sadašnji ministar tog resora. U praksi, situacija je potpuno drugačija: tamo je stari predsednik Skupštine na vlasti, i isti predsednik. Dakle, da li su zakoni isti za sve ili imamo neke teritorije koje držimo kao geta, gde jednostavno nemate nadležnosti?

Zato sam predložio i predlažem vam amandmanom da ovde vi, kao nadležni resorni ministar, umesto odredbe da možete raspustiti neku vlast u jedinici lokalne samouprave ili skupštinu, morate to da uradite ukoliko postoje razlozi za to, da ne bismo imali ove lokalne šerife i slučajeve o kojima vam govorim. Takođe, imate tri razloga zašto možete uvesti privremene mere u jedinicama lokalnih samouprava, a mislim da su vam Vladimirci primer da treba imati još neku. Govorim o tome da bi se uveo i uspostavio sistem.

Dalje, kada govorimo o zaposlenima u jedinicama lokalnih samouprava, kada govorimo o njihovim prihodima, nažalost, jedinice lokalnih samouprava su svih ovih godina bile jedine koje su imale restriktivne propise u smislu primene zakona o zabrani zapošljavanja. Apsolutno najmanje zaposlenih imate tamo, 116.000, 133 javna preduzeća i 330 Vlada, ministarstva, raznorazne agencije itd. Dakle, vi kao neko ko treba da zastupa interes jedinica lokalnih samouprava u Vladi, kao ministar zadužen za sve opštine i gradove u Srbiji, morate da se borite malo i za njihova prava. Nije dovoljno kada u zakonu kažete – omogućićemo da zamenik predsednika skupštine bude na stalnom radu. To nije rešenje, to je još jedno političko namirenje nekog ko pravi lokalnu vlast.

Imate gradove i opštine koje ne dobijaju saglasnost za nova zapošljavanja. Igrom slučaja, bio sam jedan od njih. Godine 2012. imali smo 186 zaposlenih u Opštini Trstenik, 2016. godine smo imali 161. Dobio sam samo jednu jedinu saglasnost za četiri godine. Ni sada nije bolja situacija; i sada su dobili, mislim, za protekle dve godine još jednu. Nemate ljudе koji mogu da obavljaju posao.

Isto važi i za plate ljudi koji rade u jedinicama lokalnih samouprava u odnosu na one koji rade u državnim agencijama, javnim preduzećima itd. Da ne govorim o dnevnicama i svim drugim stvarima.

Kada govorimo o finansiranju, što se finansiranja tiče, tragedija je kada pogledate kako se kreće udio raspodele sredstava centralnog nivoa vlasti i lokalnog. Od 2012. godine 17,7% ukupnih sredstava Republike Srbije je završavalo na lokalnom nivou. Danas je to, ministre Ružiću, nešto preko 10%. Dakle, mi konstantno imamo trend pada, a govorimo o nekakvoj decentralizaciji, odnosno vi govorite.

Gоворите о јединицама локалних самуправа. Сами рећ каže – локална самуправа. Нема локалне самуправе, министре, док немате финансијску не зависност и док надлеžности не прате и овлашћења јединица локалних самуправа. То се не дејава тако, у практици се тако не дејава.

Ја вам ћели да све ово што сте навели у овом флајеру, који је јако добар и који сам прошири пут пхвалјио, сprovedете, зато што јединице локалних самуправа и те како имају везе са тим како се живи у некој локалној средини, барем у смислу ефикасности рада јединица локалних самуправа. Али то се неће додати ако се настави даље оваква централизација, уколико Влада не буде имала слуша да швати шта треба да раде градови и општине, да они заиста треба да буду јединице локалне самуправе и да месне јединице треба да постоје, како на сеоском подручју тако и у градовима, и да буде обавезно формирање месних јединица и да се њима обезбеди финансије. На тај начин ћете доћи до сваког грађанина и помоћи му да оствари своја права на ефикасан начин, као што се то дејава у неким земљама где постоји озбиљан систем.

Дакле, без система не можемо очекивати да ћемо решити проблеме нити грађана нити јединица локалне самуправе, а нарочито када говоримо о финансијама, ту је клучни проблем. Када будете решили системски финансије... Верujem da ne podržavate to da ministar finansija može kao Deda Mraz da deli nekome novce, kao što je to bio slučaj, recimo, u 2016. godini: Nišu 260 miliona, Kragujevcu 220, Novom Sadu 190, Jagodini 130, Zaječaru 115, па 380 Zaječaru, Čačku itd., bez ikakvih kriterijuma. Дакле, довољно је да неко пошаље захтев и каže – немамо довољно средstava за текућу likvidnost, molimo Vladu da nam da neke novce, i onda неко donosi odluku koliko ће kome dati.

To nije sistem, to je demonstracija sile, moći i pravljenja podanika u jedinicama lokalnih samouprava, ljudi koji predstavljaju i vode danas gradove i opštine, naročito zbog toga što najveći broj njih danas vode predstavnici koji predstavljaju republičku vlast. Pustite ljude neka rade sami, ili onima koji su nesposobni nemojte dati pare. Zašto dajete novce Nišu koji ima veći deficit nego što je republički deficit, po rečima predsednika države? Smenite gradonačelnika, uvedite privremene mere. Oni koji se zadužuju, koji nemaju kapaciteta da obavljaju taj posao, pa, vi ste ti, treba da im uvedete privremene mere, pa neka dođe neko ko zna bolje da raspolaže novcem. Zahvalujem.

PREDSEDNIK: Reč ima Veroljub Arsić.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, finansiranje lokalne samouprave je jako zanimljiva stvar, a još zanimljivije je kada neko na čudan način tumači šta je to lokalna samouprava, pogotovo poslanici bivšeg režima.

Ovde se stalno vodi polemika o tome da je neko nešto ukrao od lokalnih samouprava. Lokalne samouprave imaju svoje izvorne prihode i u njih niko nije ulazio, oni su ostali na onom nivou kakav je bio i pre desetak godina, pa možda čak i višem.

Imate poverene prihode. To su prihodi koje Republika Srbija ostvaruje ali dozvoljava da deo tih poverenih prihoda dobija i lokalna samouprava. Godine 2011, baš zbog predstojećih lokalnih izbora, bivši režim donosi jedan epohalan zakon gde povećava iznose poverenih prihoda koje dobijaju lokalne samouprave. E sada, nikako da poslanik bivšeg režima, nijednog nisam čuo, kaže da su se tim poverenim prihodima do tada finansirale penzije građana Srbije. E, to je istina. Tako da se država dalje još više zaduživala da bi mogla da obezbedi funkcionisanje penzionog sistema i sistema zdravstvene zaštite.

Da su ta sredstva lokalne samouprave koje su predvodili pripadnici bivšeg režima zaista upotrebljile za razvoj infrastrukture, za poboljšanje poslovnog ambijenta u lokalnim samoupravama, za privlačenje investitora, bilo stranih bilo domaćih... Oni su taj novac trošili na zapošljavanje stranačkih aktivista koji treba da im vode kampanju u 2012. godini, i to neće da kažu.

Jedan od razloga je bio i da se troškovi koje su pravile lokalne samouprave pokrivaju tim novcem kojim se punio penzioni fond, i to najviše za energente (struju, gas i mazut). Godine 2012. zatekli smo sledeću situaciju po lokalnim samoupravama: struja, gas i mazut naplaćeni su od građana Srbije, građana tih lokalnih samouprava, ali obaveze prema dobavljačima za struju, gas i mazut nisu nikad plaćene za vreme bivšeg režima. Pa, ko je sad oteo penzije građanima Srbije? Ko je sad oteo novac građana i zaposlenih u

lokalnim administracijama? Da li su to ovi koji liju krokodilske suze za situaciju do koje su oni doveli?

Pa zašto ne postave pitanje svojim stranačkim kolegama zašto mora da se prebacuje novac Kragujevcu? Nije sadašnje rukovodstvo napravilo te dugove, nego oni, i to tako što su pokrali penzije građana Srbije, što su krali od zdravstvenog sistema Srbije. Ista situacija je u Nišu, ista je situacija u Smederevskoj Palanci.

I sada kažu – to je diskreciono pravo ministra. Nije diskreciono pravo ministra, nego muka da se obezbedi normalno funkcionisanje lokalnih samouprava koje su ojadili i opljačkali. Raspolagali su novcem građana Srbije, Republike Srbije. Narodni poslanici su im dali to pravo da raspolažu novcem, ali kako – sigurno ne da zapošljavaju stranačke kolege, sigurno ne da ne plaćaju svoje dugove i sigurno ne da kupuju najskuplje automobile, a to su radili i treba da ih bude sramota. Još veća sramota je što to nedelo i taj zločin neće da priznaju.

PREDSEDNIK: Na član 1. amandman je podneo poslanik Milisav Petronijević.

Nije tu.

Na član 1. amandman je podneo Miletić Mihajlović.

Reč ima Miletić Mihajlović.

MLETIĆ MIHAJLOVIĆ: Poštovana predsednice, gospodine ministre i saradnici, dame i gospodo narodni poslanici, ovde je reč o članu u kome se definišu pitanja i nadležnosti koji su definisani u statutu jedinice lokalne samouprave.

Predlog je da se reči „određivanje organa ovlašćenog za pokretanje postupka pred Ustavnim, odnosno Upravnim sudom“ zameni rečima „način određivanja organa ovlašćenog za pokretanje postupka pred Ustavnim, odnosno Upravnim sudom“.

Zapravo, u ovom stavu takva formulacija, ta reč „način“, često se upotrebljava. Tako se „statutom uređuju naročito prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave i način njihovog ostvarivanja“; onda se kaže da se određuje „način upravljanja građana poslovima iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave“. Analogno tome bi, po mom mišljenju, trebalo i ovo da se preformuliše u: „način određivanja organa ovlašćenog za pokretanje postupka pred Ustavnim, odnosno Upravnim sudom“. Naravno, ovde je reč o jednoj finesi koja suštinski ne menja ono što je definisano ovim članom i nije od suštinske važnosti.

Ali iskoristio bih priliku da ukažem na važnost onoga što jeste funkcionisanje lokalne samouprave – ta veza sa Ministarstvom za državnu upravu i lokalnu samoupravu i ta njihova interakcija koja se svakodnevno

odvija veoma je važna. U tom smislu, mislim da u ime Poslaničke grupe SPS mogu da iznesem reči pohvale za ovo ministarstvo, na čelu sa ministrom Ružićem, naravno, i za njegove saradnike. Recimo, u poslednja dva-tri meseca oni su u oko pedeset lokalnih samouprava bili prisutni po raznim pitanjima, sa raznim aktivnostima iz njihovog resora. To prisustvo predstavnika i ministra u lokalnim samoupravama veoma je značajno, jer ljudi u lokalnim samoupravama zapravo žele jednu takvu bliskost i žele takav kontakt u kome će se ostvarivati ono što su zacrtali, i njima je i te kako važna ta podrška koja dolazi iz Ministarstava.

U tom smislu bih se zahvalio ministru Ružiću na onome što je bila moja molba, da ministar sa svojim saradnicima, sa Kasalovićem, državnim sekretarom, poseti jednu veoma siromašnu opštinu kao što je Žagubica. Za njih je to zaista veliki događaj, koji se kasnije završio time da im je pružena pomoć iz Fonda za podršku i razvoj programa iz ovog ministarstva. Naravno, zahvalan sam što je ministar bio za Dan opštine u Petrovcu na Mlavi i mislim da ćemo tu saradnju i dalje nastaviti.

Veoma me raduje da je Vlada odmah reagovala po pitanju ovih elementarnih nepogoda koje su zadesile mnoge opštine i gradove u Srbiji, da je konstituisano Koordinaciono telo koje će se time baviti, ali ukazujem na ono što se danas i noćas događalo u opštini Petrovac na Mlavi, gde je situacija veoma, veoma alarmantna, gde je probijena brana jednog jezera preko rečice Busur. Ta voda se sručila prema gradu, usput poplavila mnoga sela itd. Kontaktirao sam Okružni centar za elementarne nepogode da pošalju pumpe i sve što je potrebno, ali to nije dovoljno. Zamolio bih, gospodine ministre, da i vi sa vašeg mesta uputite poziv Republičkom štabu za elementarne nepogode i svim nadležnim da se situacija što pre sanira jer zaista je veoma teško u opštini Petrovac na Mlavi.

Naravno, kada govorim o Petrovcu, ne mislim samo na Petrovac, mislim i na ostale lokalne samouprave koje je zadesila ova velika nevolja. Zahvalujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Kada sam govorio maločas, očito me neki nisu razumeli. Podsetiću ih da smo mi danas u 2018. godini, da je Srpska napredna stranka došla na vlast još daleke 2012, pre šest godina. Govorio sam o tome na koji način se poslednjih šest godina raspodeljuju prihodi jedinicama lokalnih samouprava. Kada sam rekao da je ukupan iznos prihoda koji ide jedinicama lokalnih samouprava nešto preko 10%, to bi trebalo svakome da bude jasno kada pogleda koliki iznos daju države u Evropskoj uniji. Prosek je da preko 30% ukupnih prihoda završava u budžetima jedinica lokalnih samouprava, u nekim

zemljama to ide čak i do 50%. Dakle, tada možemo da govorimo o jedinicama lokalne samouprave.

Što se tiče dugova, ko je šta uradio, ko je šta naplatio, ko je kupovao auta, pa, i danas se kupuju novi automobili; i danas se zapošljavaju partijski kadrovi svuda, možda više nego ikada; i dalje se saglasnost za zapošljavanje dobija samo za one koji su podobni i na političkoj liniji; i dalje lekari, profesori i zaposleni u javnim ustanovama moraju da pokažu svoju partijsku pripadnost vladajućim strankama da bi se zaposlili. A mi govorimo da je to bilo, kao, do 2012, a od 2012. godine je sve drugačije. Pa nije. Nije. Vi ste govorili da će biti drugačije, a zapravo je sve isto.

Gоворим највише о финансијама јер је то ključни проблем. Ево, колега је поменуо сада елементарне непогоде које су се додориле јуће и у претходних неколико дана. Оне су катастрофалне. Јединице локалних самуправа треба да учествују, такође, у систему противградне заштите зato што држава не обезбеђује довољно средстава. Каžu – купите противградне ракете из локалних буџета, иако није законом дефинисано да то радије единице локалних самуправа. Шта ће да ради председник општине, да каže – нећу да купим? Или ће морати да потроши новац за то иако не би требало да троши? Па да, купиће, сваки одговорни председник општине.

У Трстенику, од деветнаест противградних станица десет не ради, зato што држава plaća противградне стрелце 4.000 dinara. За те паре неће нико да дејзира 24 сата дневно, шест месеци, знаете. А да не говорим о куповини ракета.

To су неке надлеžности које нису чак ни законима пoverене јединицама локалних самуправа, а dato им је као вруć krompir да се time баве. То је то о чему ја говорим. То је тај систем који не функционише. Зато очекујем да се борите за локалне самуправе, time ћете се борити и за грађане Србије. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Povreda Poslovnika, Darko Laketić.

DARKO LAKETIĆ: Uvažena predsednica, reklamiram član 107. koji говори о достојanstvu Parlamenta.

Naime, sa којим моралним кредibilitетом претходни говорник говори о локалним самуправама када је самуправа коју је водио ostavljena u dubiozi od седамсто милиона dinara? Sa којим моралним кредibilitетом говори о transferu који треба да се одвија ка локалним самуправама када на бази tog transfera u tom periodu nije plaćao, redovno izmirivao obaveze prema energetskim потребама grada? Dakle, остale су велике обавеze Direkcije prema preduzećima која су добављала мазут итд.

Zaista bih bio danas vrlo срећан да говорим овде и о казненим одредбама у закону, да свако lice које на овај начин приступа буџету и на

ovaj način ostavi budžet lokalne samouprave u dubiozi i krivično odgovara. Hvala.

PREDSEDNIK: Ministar Ružić ima reč.

BRANKO RUŽIĆ: Da ne budemo nedorečeni, naravno da su finansije i uopšte finansiranje jedinica lokalnih samouprava veoma dragocen segment funkcionisanja lokalnih samouprava, ali moramo biti i realistični u nečemu što se zove poznavanje nekog ranijeg perioda, načina funkcionisanja, nedomaćinskog odnosa prema određenim lokalnim samoupravama; u nekim je, naravno, bilo drugačije.

Naravno da postoje kriterijumi kada se opredeljuju sredstva iz tekuće budžetske rezerve, to nije fontana želja. Neka sredstva se koriste za saniranje nekih potreba koje su bile nasleđene. Pritom, to ne navodim kao opravdanje, nego kao realnu situaciju u kojoj se Vlada Srbije nađe kada dođe do takvih zahteva. Svakako da kriterijum nije političke prirode.

Pomenuli ste ovde i taj problem oko finansiranja, oko navodnog smanjenja tih sredstava itd. Ako uđemo u neku dublju temu o tome kako sprovesti demetropolizaciju, decentralizaciju, pa, na kraju, i neku vrstu regionalizacije, mislim da je upravo ova vlada od 2012. godine pa nadalje uradila mnogo da se privuku investitori, da se otvore nova radna mesta, da se, praktično, tačka račvanja, npr. na jugu Srbije, locira u Nišu, pa onda vidite da svi okruzi poput Topličkog, Jablaničkog, Pčinjskog, Zaječarskog, Pirotskog itd. gravitiraju upravo Nišu, ne ide se više na gore. To se radi naravno, i uradiće se, i u istočnoj i u zapadnoj Srbiji, Vojvodina je već, svi znamo, u mnogim segmentima razvijenija. Tako da Vlada Srbije veoma studiozno pristupa tome...

(Predsednik: Vreme, ministre. Ali završite rečenicu.)

Hvala. Davno sam izašao odavde pa sam zaboravio da nemam više vremena.

U svakom slučaju, format sredstava koja opštine imaju su ustupljeni prihodi za poverene poslove, transferi i izvorni prihodi. Da ne bih oduzimao vreme i kršio Poslovnik, možda će se u nekom kasnijem javljanju obratiti tim povodom da pojasmim neke stvari.

PREDSEDNIK: Veroljub Arsić, po amandmanu.

VEROLJUB ARSIĆ: Da, po amandmanu.

Čini mi se, gospođo predsednici, da moje kolege poslanici iz bivšeg režima nikako da prihvate odgovornost za ono što su radili dok su vodili određene lokalne samouprave. To je jako tužno, ipak su narodni poslanici.

Evo, jedno pitanje bih da postavim – koliko je Republika Srbija, odnosno Narodna skupština Republike Srbije dala saglasnosti na zaduženja „Srbijagasa“ kojima se pokrivaju neplaćeni (a naplaćeni!) računi za gas od

strane lokalnih samouprava koje su tada predvodili predstavnici bivšeg režima? Samo to jedno pitanje, da se vidi koliku su štetu napravili državi. Ne samo svojim opštinama nego i državi.

Ta priča i te krokodilske suze, koliko se u kojoj državi izdvaja za lokalne samouprave, to je mešanje baba i žaba. Znači, da bi se tačno znalo, treba uzeti koji su izvorni prihodi lokalnih samouprava u tim zemljama, a koliko prihodi koji su povereni i kolika su transferisana sredstva. Ali to znaju, neće nikako da kažu. Uvek će da prikazuju stanje tako da je za štetu koju su oni napravili građanima Srbije i državi Srbiji kriv neko drugi.

U našem narodu, jedna ptica ima običaj da podmetne svoje jaje u gnezdo druge ptice, zovu je kukavica. Ne znam koju drugu metaforu da upotrebim. Znači, jednom neka prihvate odgovornost. Kad neko prihvati odgovornost, zna, priznaje da je pogrešio i da grešku možda više neće da ponovi. Izbegavanje prihvatanja greške nije ništa drugo nego, ako mu se ukaže ponovo prilika, da opet isto radi, a to je da nanosi štetu čitavoj Republici Srbiji.

Koliko je ta šteta ozbiljna, evo, ja će da navedem jedan primer: jedina lokalna samouprava na svetu (jedina lokalna samouprava na svetu!), Smederevska Palanka, da bi mogla da dobija struju za vodovod i kanalizaciju i obezbedi građanima vodu, plaća svoje obaveze preko UPPR-a. To znači da je u stečaju, ljudi. Dotle su dovodili lokalne samouprave.

PREDSEDNIK: Mihailo Jokić ima reč.

Izvolite.

MIHAJLO JOKIĆ: Hoću da kažem nešto zbog građana – da se ova transferna sredstva ne dele odokativno, politički, nego da postoje jasni kriterijumi kako se dele transferna sredstva. Nabrojaču neke kriterijume: recimo, broj stanovnika, površina, broj učenika u osnovnom obrazovanju, broj objekata u osnovnom obrazovanju, broj učenika u srednjem obrazovanju, broj objekata u srednjem obrazovanju, broj dece obuhvaćene dečjom zaštitom itd. Znači, postoje jasni kriterijumi na osnovu kojih se dele transferna sredstva.

Pored toga, postoje kompenzaciona transferna sredstva, gde se vrši to ujednačavanje; i postoji treća vrsta, to su transferi za ujednačavanje. Znači, čista matematika, nikakve to veze nema sa politikom i sve je to u funkciji lokalnih samouprava.

PREDSEDNIK: Reč ima Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Po amandmanu.

Bez obzira na to što je ovo sada možda manje atraktivno nego kada se ovde polemiše, mislim da je važna tema i treba zaista s dužnom pažnjom da joj se posvetimo, makar polovinu onog vremena koliko se troši na ova politička, ako su to politička, ne znam, prepucavanja, a najčešće i uvrede.

Dakle, pitanje lokalne samouprave, kada je već ovako postavljeno i kada već amandmanska rasprava izgleda tako kako izgleda, hajde da iskoristimo priliku – mislim da je kolega Miroslav vrlo korektno postavio pitanja, kolega Arsić je tu replicirao, sa razlogom, evo sada i kolega Jokić, a i ministar – hajde malo o tome da popričamo iako verovatno niko tu neće neke velike političke poene i pažnju ubrati.

O čemu se radi, da prosto malo vidimo o čemu je reč? Iz bilo kog razloga, iskrenog ili manje iskrenog, neki poslanici smatraju da lokalne samouprave ne prolaze dobro i da su poslednjih godina, tokom mandata ove vlasti, uskraćene za dobar deo sredstava. Za to postoje vrlo jaki argumenti. U dva navrata, dakle, ne jednom, u dva navrata, ova Narodna skupština, ne u ovom sazivu, nego od 2012. godine, umanjivala je zapravo procenat sredstava koji pripada lokalnim samoupravama, pod različitim, više ili manje dobrim, izgovorima.

Glavni argument je.... Sada je tu kolega Arsić, ja ga namerno pominjem, nemam ništa protiv da on odgovori i replicira ako ima potrebu; ako ne, ne mora. Dakle, delom izrečen a delom neizrečen razlog za to, a on ga je javno, više-manje, rekao, jeste što su lokalne samouprave često nemenski trošile te pare, troškarili se, plaćali, zapošljavali ili kupovali, ne znam, automobile, levo-desno, trošili ovako i onako. Toga je sigurno bilo, ali, sada je tu moja poenta i zašto se javljam, a to je pitanje i za ministra ali i za kolege iz vladajuće većine – ako je to tako, ako je voljom građana promenjeno raspoloženje, promenjeno stanje i vlast u praktično 95%, 98% lokalnih samouprava, došli su kadrovi koji imaju poverenje vladajuće stranke, zašto je onda i dalje to nepoverenje, zašto se i dalje kažnjavaju građani koji žive u tim lokalnim samoupravama ako neka prethodna vlast ili neke prethodne vlasti nisu radile dobro?

Ja mislim – rekao bih da je to suština, iz toga će proizaći jedno moje pitanje za gospodina ministra – da je, pored nemenskog trošenja, kojeg je bilo negde više negde manje, negde ovako kao što vi kažete, negde možda drugačije, možda ne tako drastično, ipak glavni motiv bio da se želelo privući što više para u centar, u republičku kasu da bi bio bolji bilans, da bi se moglo reći kako deficit opada i kako Vlada ima rezultate. To je logično, ali kolateralna šteta te akcije, ovih ekonomskih bilansa, ovih rezultata kojima se vlast hvali već nekoliko godina jesu lokalne samouprave, koje su platile ceh i kojima su realno umanjena sredstva. Sigurno se trošilo para i na pokrivanje dugova koje su napravili bivši, ali ponavljam, drage kolege, više od pola decenije ova je vlast, odnosno ti bivši su bivši, nisu na vlasti.

U tom svetlu, s obzirom na to da je prošlo toliko godina koliko je prošlo, da su se, navodno, državna kasa i državne finansije stabilizovane,

pitam gospodina Ružića, odnosno ministra resornog – da li smatra, on i njegove kolege, da su se stekli uslovi i da bi se moglo razmisliti da se sada (evo, to bi bio sjajan poen, uzgred budi rečeno, vama za neke buduće lokalne izbore) traži povećanje, odnosno vrati jedan deo novca koji je bio ... Ne ovako transfernim sredstvima, ne odokativno, iako ja uvažavam da to nije sasvim odokativno, postoje, naravno, kriterijumi, ali, kao što znamo, ti se kriterijumi uvek mogu nekako rastegnuti. Dakle, da se prosto poveća procenat koji je pripadao, ili vrati deo onog procenta tih sredstava koja su pripadala lokalnim samoupravama po osnovu transfernih sredstava. Da li postoji ta ideja, da li on misli da bi to bila dobra ideja? Ja mislim da bi bila. A uzgred budi rečeno, to vam je besplatan savet, pred ove lokalne izbore to bi sigurno dobro odjeknulo i u vašem biračkom telu. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Replika, Arsić.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, prvo odmah da raščistimo, postoji zakonit način, i on se koristi, o transfernim sredstvima koja se raspoređuju gradovima i opštinama, to da raščistimo.

Druga stvar, kao da izbegavaju činjenicu, da kažu, da je povećanje 2011. godine nastalo na osnovu većeg priliva sredstava na poreze, na zarade, zdravstveno osiguranje i penzijsko i invalidsko osiguranje. To što je pripadalo Republici i fondovima penzijskog i zdravstvenog osiguranja prebačeno je na lokalne samouprave. Sada možemo da pričamo da li treba vratiti, to je već neka druga tema i druga diskusija, ali isto tako moramo da prihvatimo činjenicu da je Republika Srbija izmirila obaveze lokalnih samouprava za njihove napravljenе i nastale obaveze. Zato je taj deo prihoda vraćen Republici, da ona raspolaže tim, da bi mogla da izmiri te obaveze. Znači, ništa drugo nije u pitanju.

Zakon iz 2011. godine je bio osmišljen samo da se lokalnim samoupravama što više novca upumpa, da bi 2012. godine imali za izbornu kampanju. Nisu čak ni to znali da iskoriste a, zamislite, hoće da vode državu.

Kamo sreće da se nikad nisu domogli vlasti, jer je šteta koju su napravili za četiri godine apsolutne vlasti i dvanaest godina manje-više vlasti tolika da su potrebne decenije da se to ispravi. Pa, možete da zamislite, 2012. godine, realan sektor na kolenima, koji puni i budžet lokalnih samouprava i republički, na kolenima od rasta kursa evra i zeleničkih kamata kod banaka!

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Ružić.

Izvolite.

BRANKO RUŽIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Dakle, upravo i na tragu ovoga što je kolega Arsić rekao, a kolege, odnosno poslanici Vukadinović i Aleksić pitali, kao što sam rekao, imamo ustupljene prihode od poverenih poslova koje lokalne samouprave sprovode, imamo izvorne prihode, imamo transfere.

Godine 2016, ako se ne varam, promenjene su dve ili tri odredbe Zakona o finansiranju lokalne samouprave. Inače, to je materija kojom se bavi Ministarstvo finansija. Ostalo je da se radi na polju iznalaženja novih formula za transfere prema jedinicama lokalne samouprave i da se taj zakonski predlog na jedan sveobuhvatan način uredi. Na tome će se svakako raditi.

Ali, narodski rečeno, mnogo je važno sa koliko sredstava raspolažete. Kada govorite o tome da treba u toj strukturi transfera prosto opredeliti sredstva, i dalje govorim, zaista vrlo kvalifikovano, da nema bilo kakvog kažnjavanja bilo koje jedinice lokalne samouprave. Sami ste rekli, ako već gledate tu politički kriterijum, 98% opština... Dakle, vladajuće koalicije su one koje korespondiraju sa vladajućom koalicijom na nivou Republike.

Neko je pomenuo ovde Istanbul i neku priču o tim nepravdama. Trideset pet miliona sredstava iz te famozne, mistične tekuće budžetske rezerve otišlo je upravo u Opštinu Paraćin, osamnaestoro je zaposleno na neodređeno, trideset petoro za prethodne dve godine na određeno, i ja ne vidim kakva se to nepravda čini prema bilo kojoj jedinici lokalne samouprave. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Dakle, kada govorim o odgovornosti, čekam već šest godina da konačno neko poneše taj teret i to breme odgovornosti; šestu-sedmu godinu ste već na vlasti. Evo, počnite prvo od mene.

Sve to što je ovaj gospodin kroz povredu Poslovnika želeo da kaže o meni, da omalovaži moj rad kao predsednika opštine... Neka ne iznosi neistine ovde da bi diskreditovao na bilo koji način mene. Neka prvo krene od mene.

Evo, ja vas pozivam, krenite od mene. Usvojite zakon o poreklu imovine, krenite od mene i toga šta sam radio u opštini, da li sam ja nekom nešto plaćao i da li sam imao zloupotrebu, šta god, slobodno. Evo, kažem, ja ču prvi da ponesem tu odgovornost, ali neka krenu i ostali, ovi vaši koji su na funkcijama od 2012, 2014. ili 2016. godine. Neka i oni podležu odgovornosti, da jednom zasvagda položimo građanima račune.

Ključna stvar u državi Srbiji je da nema odgovornosti, političke, kakve god hoćete, institucionalne. Toga nema zato što je zgodno da se paušalno priča, da se u nekog upire prstom – ovaj je zadužio, ovaj uradio ovo, ovaj ono,

u žaru političke borbe. Nije to cilj, neka institucije odrade svoj posao. I opet vam kažem, počnite prvo od mene.

Kada govorimo o finansiranju jedinica lokalne samouprave i načinu raspodele sredstava, slažem se da treba da postoje kriterijumi, ali nisu ti kriterijumi u ovom trenutku opredeljujući za dodeljivanje sredstava. Ključni kriterijum za dodeljivanje sredstava je koliko je neka jedinica lokalne samouprave u dubiozi, kolika je rupa u budžetu i šta time treba da finansira.

Obično oni koji su odgovorni, a ima ih, bez obzira na to da li su opozicija, da li su iz vladajućih struktura, ima ozbiljnih predsednika opština i gradonačelnika... Oni koji su odgovorni, ozbiljni, domaćinski raspolažu sredstvima, oni bivaju kažnjeni zato što kažu – pa njima ne trebaju sredstva, oni dobro raspolažu sredstvima, ne duguju, nisu zaduženi, izmiruju svoje obaveze i njima to ne treba da se da. A one koji to ne znaju, njih čašćavamo iz budžeta. To je ključ problema.

Dalje, kada govorimo o tome da su penzije, ili šta god, svetska ekonomska kriza, razlog da se gradovima i opštinama oduzme deo sredstava, pa, radi se samo o utvrđivanju prioriteta. Svaka vlast utvrđuje prioritete. Vi ste pokazali da vama nisu prioritet jedinice lokalne samouprave, da su vam veći prioritet pevajuće fontane, jarboli, gondole, nereformisana javna preduzeća; čujem ovde priče o „Srbijagasu“, EPS-u itd., oni troše novac svih građana Srbije.

Vi oduzimate od penzionera, vojnika, profesora, poljoprivrednika, od svih ljudi, oduzimate od jedinica lokalne samouprave, i sve te novce gurate u državnu kasu da biste onda njima mogli da upravljate.

Dakle, radi se o prioritetima. Prva reč je odgovornost, druga – prioriteti. Ako država smatra da treba da vodi politiku decentralizacije, da da veća ovlašćenja po dubini vlasti, a manja na centralnom nivou, vrlo lako će to uraditi. To je stvar politike i stvar odluke. Para ima dovoljno, ali je pitanje kako i na koji način koja vlast želi da ih troši.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojičić.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJIČIĆ: Samo jedno pitanje – vreme grupe? Predsednice, imamo li vreme grupe?

Hvala.

Meni je draga da je prethodni govornik, Arsić, pominjaо ko je šta uradio i ko je za šta i za koliko zadužio građane Srbije. I, jedna neverovatna rečenica poslanika koji kaže da je vlada Demokratske stranke davala više novca lokalnim samoupravama, i to je valjda loše, a vlada Srpske napredne stranke im je otela taj novac, i to je valjda dobro. Ja to ne mogu da pojmem, a i niko ko ima zdrav razum verovatno to ne može da pojmi.

Vi ste, dragi prijatelji, oduzeli građanima i građankama Srbije pedeset milijardi dinara samo kroz lokalne samouprave. Oduzeli ste im plate. Oduzeli ste i oteli, za šta ćete krivično odgovarati, penzije, jer su penzije stečeno pravo. Smanjili ste dnevnice i vojnicima i policajcima. Sve što je moglo da se uzme, vi ste uzeli.

Smanjili ste subvencije za poljoprivredu koje su bile 12.000 dinara i sveli ih na 4.000 dinara. Pritom, na našu subvenciju od 12.000 dinara evro je bio 80 i cena nafte 80 dinara po litru, a sada je cena nafte 160 dinara po litru i evro je 118 dinara. Upropastili ste poljoprivrednike.

O vašoj politici prema poljoprivrednicima i poljoprivredi u celini govori to što niko od vas iz SNS-a nije danas spomenuo područja koja su uništena: Požegu, grad Užice, Kosjerić, Smederevsку Palanku i Veliku Planu. Samo u Smederevskoj Palanci hiljadu ljudi je izgubilo dom, krov nad glavom. Četiri hiljade hektara obradive poljoprivredne površine je uništeno samo u Smederevskoj Palanci. Škola, obdanište, crkva je oštećena, a mogu da mislim kako je i u drugim opština. Vas to ne zanima. Zašto? Zato što ste nafatirali vaše džepove parama, zato što vam je smešno sve ono što mi govorimo i što su glavni problemi građana Srbije.

Šta smo mi ostavili, šta ste vi ostavili, šta je ko zatekao, možemo i o tome da govorimo. Prosečna plata je bila 30 evra kada ste vi vršili vlast 2000. godine. Povećali smo je na 300 evra, sa 30 evra na 300. Vratili smo staru deviznu štednju. Vratili smo trinaest zaostalih penzija koje ste vi oteli građanima Srbije. Vratili smo „Telekom“. Vratili smo zemlju u Ujedinjene nacije. Izbacili ste nas iz UN, iz razvijenog sveta.

Dug je bio 14 milijardi evra kada je Demokratska stranka preuzela vlast, da to raščistimo. Ostavili smo ga na 15,1 milijardi. Za 1,1 milijardu je Demokratska stranka zadužila zemlju, i to prihvatamo. Prihvatamo krivicu i u ime onih koji danas čute a bili su naši koalicioni partneri, ali ne želim da ih spominjem, to je do njih. Znači, za 1,1 milijardu je Demokratska stranka zadužila zemlju.

Vi dolazite na vlast 2012. godine; sa 15,1 milijarde zadužujete zemlju na 26 milijardi evra. Više od deset milijardi evra ste zadužili zemlju Srbiju vašom bahatom, nestručnom i korumpiranom politikom. To su posledice vaše vlasti.

Dragi prijatelji, sedmo leto ste vi na vlasti. Upropastili ste sve čega ste se dotakli. Toliko niko nije vladao.

(Predsednik: Poslaniče, s kim vodite komunikaciju?)

Izvolite?

(Predsednik: S kim komunicirate?)

Odgovaram...

(Predsednik: Na šta odgovarate?)

... Zbog građana Srbije i govorim po amandmanu u vremenu poslaničke grupe, a odgovaram na ono što je govorio gospodin Arsić. I molim vas da me ne prekivate.

(Predsednik: Nije mi jasno kome odgovarate.)

Znači, ne mogu da nastavim?

(Predsednik: Ne, možete vi što god hoćete, ali po kom osnovu?)

Ne, ne mogu ja šta god hoću, samo što je po Poslovniku. Mi poštujemo zakon.

(Predsednik: Znam, znam, ubilo vas poštovanje Poslovnika.)

Mi poštujemo zakon, za razliku od Zelje, Zvonka Veselinovića i ostalih.

Tako da, dragi prijatelji...

(Predsednik: Po kom osnovu baš vi odgovarate?)

Predsednice, pitao sam vas malopre da li Demokratska stranka ima vreme poslaničke grupe. Rekli ste – da.

(Predsednik: Da li je on ovlašćen? Koliko znam, Aleksandra Jerkov je ovlašćena. Predsednik grupe niste, zamenik niste.)

Da li Demokratska stranka ima vreme?

(Predsednik: Vreme grupe ima. A vi mislite da možete u tom vremenu da preuzmete sva ovlašćenja i odgovarate šta god vam padne na pamet?)

Meni je drago da su građani Srbije čuli bar deo onoga kako je Srpska napredna stranka upropastila zemlju. Nažalost, oduzimaju mi opet vreme, tako da će nekom drugom prilikom.

PREDSEĐNIK: Ne oduzima vam niko ništa. Molim vas, to je neki dogovor, da ustanete jedan po jedan, pa neko vreme, vreme, oduzimaju nam neko vreme. To već postaje tragikomično. Nemojte, molim vas.

Na meni je, po članu 27, da vodim ovaj parlament i sednicu po Poslovniku. Ja sam vas samo pitala da li je došlo do promene u poslaničkoj grupi, da li je sad i mimo ovlašćenja neko drugi ovlašćen. Vi kažete – ja mogu šta hoću, u vremenu grupe. Ako vi tako...

(Radoslav Milojičić: Nisam ja rekao.)

Ne, meni je sve u redu, stvarno. Neću se opirati, neka priča ko šta hoće, jer o amandmanima ne pričate uopšte. Ali u redu.

(Aleksandar Martinović: Po Poslovniku.)

Vi po Poslovniku.

Prihvatom odgovornost unapred. Dakle, ovo je izašlo mimo moje kontrole, ja prihvatom odgovornost unapred.

Ali moram sada da izbrišem listu da bih vama dala reč. Prijavite se.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, povređen je član 107.

Demokratska stranka nastavlja sa svojom morbidnom politikom pošto očigledno drugu politiku nemaju.

Ovde je bilo reči o tome kako Srpska napredna stranka ni reč jednu nije rekla o nevremenu, o šteti koju su pretrpeli građani pojedinih opština i gradova u Srbiji. Zašto? Kaže – zato što ste se, citiram ovog umnog čoveka iz Demokratske stranke, „nafatirali“.

Gospođa Ivana Stojiljković iz Užica, ne znam da li se nafatirala. Cokiću iz Smederevske Palanke, da li si se ti, čoveče, nafatirao?

(Radoslav Milojičić: Mogu ja da odgovorim?)

Milanka, jeste li se vi nafatirali?

Gde je Krsto Janjušević? Čoveče, da li si se ti nafatirao?

Sad pitam gospodina iz Demokratske stranke... Ovo su sve opštine i gradovi koji su pogodjeni ovih dana nevremenom; nisu se nafatirali, obični su ljudi od krvi i mesa.

(Radoslav Milojičić: Vučić se nafatirao.)

Koliko će novca Dragan Đilas...

(Radoslav Milojičić: Gašić se nafatirao. Zelja se nafatirao.)

... Vuk Jeremić, Dragan Šutanovac da izdvoje pa da pomognu Užicu, Arilju, Požegi, Smederevskoj Palanci, Požarevcu i svim drugim mestima u Srbiji koja su pretrpela nevreme?

Dragan Đilas, koji je kupio ovih dana Demokratsku stranku, i koji je pravi predsednik Demokratske stranke, ima prijavljenu imovinu, ljudi, od 25.000.000 evra! Pa neka izdvoji makar deo sredstava, neka obnovi crkvu, školu, vrtić negde u Požarevcu, malo u Užicu, malo u Smederevskoj Palanci.

Vuk Jeremić, čovek primi za dve godine 7. 200.000 dolara, malo od katarske ambasade, malo iz Hongkonga, malo iz Gvineje Bisao, malo iz Singapura, iz Njnjorka, pitaj boga odakle...

(Predsednik: Ne, nije iz Gvineje Bisao ništa dobio, dobio je iz Katara.)

Izdvojite malo te pare, pomozite napačenom narodu koji je pretrpeo štetu usled nezapamćenog nevremena koje je zahvatilo Srbiju.

PREDSEDNIK: Hvala, poslaniče.

Poslanici, kako sam odredila da je glasanje u 14 časova, sada ću napraviti mali prekid da bismo se pripremili za glasanje.

U 15 časova ćemo nastaviti sa raspravom po amandmanima.

Zahvaljujem.

(Posle pauze – 14.00)

PREDSEDNIK: Poštovani narodni poslanici, pre nego što pređemo na odlučivanje, potrebno je da utvrdimo kvorum.

Molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da su u sali prisutna 142 narodna poslanika.

Prelazimo na odlučivanje.

Stavljam na glasanje 10. tačku dnevnog reda – **PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU DODATNOG PROTOKOLA EVROPSKOJ POVELJI O LOKALNOJ SAMOUPRAVI O PRAVU DA UČESTVUJE U POSLOVIMA LOKALNIH VLASTI**, u celini.

Zaključujem glasanje: za – 143, protiv – jedan, uzdržanih – nema, nisu glasala – dva poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika usvojila Predlog zakona.

Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda – **PREDLOG ZA IZBOR GUVERNERA NARODNE BANKE SRBIJE**.

Stavljam na glasanje Predlog predsednika Republike Srbije da se za guvernera Narodne banke Srbije izabere dr Jorgovanka Tabaković.

Zaključujem glasanje: za – 142, protiv – šest, uzdržanih – nema, ukupno 148 poslanika je učestvovalo u glasanju.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika usvojila Predlog i za guvernera Narodne banke Srbije izabrala dr Jorgovanku Tabaković.

Dozvolite mi da joj u vaše i u svoje ime čestitam na izboru i poželim uspeh u daljem radu.

Prelazimo na 12. tačku dnevnog reda – **PREDLOG ZA IZBOR VICEGUVERNERA NARODNE BANKE SRBIJE**.

Stavljam na glasanje Predlog guvernera Narodne banke Srbije da se za viceguvernera Narodne banke Srbije izabere Željko Jović.

Zaključujem glasanje: za – 142, protiv – dva, uzdržanih – nema, nisu glasala tri poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika usvojila Predlog i za viceguvernera Narodne banke Srbije izabrala Željka Jovića.

Dozvolite mi da i njemu u vaše i u svoje ime čestitam na izboru za viceguvernera Narodne banke Srbije i poželim mu uspeh u daljem radu.

Pošto je Narodna skupština obavila pretres, pre nego što pređemo na odlučivanje podsećam vas da se o svakom kandidatu za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije glasa posebno, kao i da, prema članu 105.

stav 2. tačka 15. Ustava Republike Srbije, Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika odlučuje o izboru članova Odbora Agencije.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda – IZBOR ČLANOVA ODBORA AGENCIJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE.

Stavljam na glasanje Predlog Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere Vida Petrović Škero.

Zaključujem glasanje: za – pet, protiv – dva, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije izabrala Vidiu Petrović Škero za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije.

Stavljam na glasanje Predlog Zaštitnika građana da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere Janko Lazarević.

Zaključujem glasanje: za – 142, protiv – niko, uzdržanih – nema, nisu glasala – četiri poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika izabrala Janka Lazarevića za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije.

Stavljam na glasanje Predlog Udruženja novinara Srbije i Nezavisnog udruženja novinara Srbije da se za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere Živojin Rakočević.

Zaključujem glasanje: za – 144, protiv – niko, uzdržanih – nema, nisu glasala – dva poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova izabrala Živojina Rakočevića za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije.

Dozvolite mi da u vaše i svoje ime čestitam izabranim članovima Odbora Agencije za borbu protiv korupcije na izboru i da im poželim uspešan rad.

Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda – PREDLOG ODLUKE O IZBORU PREDSEDNIKA SUDOVA.

Stavljam na glasanje Predlog odluke o izboru predsednika sudova, u celini.

Zaključujem glasanje: za – 141, protiv – jedan, uzdržanih – nema, nisu glasala – četiri poslanika.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova svih narodnih poslanika usvojila Predlog odluke.

Zahvaljujem.

Sada imamo pauzu do 15 časova. Redovna pauza, minus deset minuta, znači u 15 časova nastavljamo raspravu po amandmanima. Hvala.

(Posle pauze – 15.00)

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Dobar dan, nastavljamo sa radom.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI (nastavak pretresa u pojedinostima).

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Novica Tončev.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Đorđe Milićević.

Izvolite, uvaženi kolega Milićeviću.

ĐORĐE MILIĆEVIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Poštovani ministre, poštovani predstavnici Ministarstva, dame i gospodo narodni poslanici, poslanički klub SPS će, kao što je gospodin Neđo Jovanović kao ovlašćeni predstavnik rekao tokom rasprave u načelu, podržati set zakonskih predloga koji dolazi iz Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, što je tema aktuelnog skupštinskog zasedanja.

Što se tiče amandmana koji sam podneo, amandman nije suštinske već tehničke prirode i podnet je kako bismo preciznije i bolje uredili ovu zakonsku odredbu. Amandman se odnosi na član 1. koji kaže: Lokalna samouprava je pravo građana da neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika upravlja javnim poslovima od neposrednog, zajedničkog i opšteg interesa za lokalno stanovništvo, kao i pravo – izvornim predlogom je definisano „sposobnost lokalne samouprave“, a mi predlažemo da to bude „obaveza lokalne samouprave“ da – u nastavku je izvornim predlogom predloženo „u granicama zakona“, mi predlažemo da to bude „u skladu sa zakonom“ – planiraju, uređuju i upravlja javnim poslovima koji su u njihovoј nadležnosti i od interesa za lokalno stanovništvo.

Amandman nije suštinske prirode, već tehničke prirode. Pokušali smo dodatno da preciziramo odredbe kada je reč o članu 1. ovog zakona. Iako ovaj amandman nije prihvaćen, on svakako ne zadire u suštinu i ne remeti realizaciju ciljeva koji se žele postići usvajanjem ovog zakonskog predloga, što je u potpunosti, kao što sam rekao, prihvatljivo za poslanički klub SPS.

Smatramo da usvajanjem Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi mi zapravo činimo i pravimo jedan kvalitativan pomak, jedan ogroman korak napred ka realizaciji ciljeva koji su postavljeni i definisani kada je reč o ovom zakonskom predlogu.

Dozvolite samo u nastavku još nekoliko rečenica, da još jednom potpuno jasno i precizno saopštим razloge zbog kojih poslanički klub

Socijalističke partije Srbije ima stav da podrži ovaj zakonski predlog, samo nekoliko rečenica.

Pre svega, veoma znači obavezna javna rasprava kada je reč o pripremi odluke o budžetu u lokalnim samoupravama, i to pre svega u onom delu koji se odnosi na investicije. Ovo je zapravo garant da će građani u lokalnim samoupravama učestvovati u utvrđivanju prioriteta, što je za njih veoma važno.

Zatim, racionalizacija i optimizacija lokalnih samouprava, o čemu je već bilo reči tokom rasprave u načelu, kada je reč o broju pomoćnika predsednika opštine, broju pomoćnika gradonačelnika, članova gradskog veća i opštinskog veća, što će biti u skladu sa brojem stanovnika.

Zakon takođe preciznije određuje i definiše javni i transparentniji rad lokalnog parlamenta. Postoji odredba, o čemu je takođe bilo reči, kojom se utvrđuje da se sednica lokalnog parlamenta može zakazati najkraće u roku od 24 časa, naravno, kada postoje opravdani razlozi za to.

Takođe, predviđena je mogućnost javne rasprave prilikom pripreme odluka koje su od izuzetne važnosti i značaja za građane, dakle, da građani sami mogu učestvovati u procesu koji prethodi neposredno pre donošenja odluka, pre nego što odluke dođu pred odbornike u skupštinama gradova ili skupštinama opština. Recimo, odluke o komunalnom redu, za šta su građani svakako zainteresovani.

Zatim, kao što je već bilo reči tokom rasprave u načelu, zakon precizira i način funkcionisanja mesnih zajednica, što je veoma važno. Veoma je važan odnos Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu kroz ovaj zakon kada je reč o mesnim zajednicama. Dobro je da zakon tretira mesne zajednice kao osnovni vid organizovanja građana na lokalnom nivou.

Naravno, postoji mogućnost međuopštinske saradnje u vezi sa poverenim i izvornim poslovima, na osnovu koje se više opština i gradova može udruživati, uz sporazum; dakle, moći će da organizuju zajedničko obavljanje određenih poslova.

Na samom kraju, ali takođe podjednako važno kada govorimo o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, o čemu je tokom današnje rasprave govorio i kolega Jovanović – dakle, raspodela sredstava Budžetskog fonda za program lokalne samouprave. Ono što je za poslanički klub SPS-a od velike važnosti i značaja, to je da su sredstva u ovoj godini kada je reč o ovom pitanju u odnosu na 2017. godinu veća za 30,17%. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Milićeviću.

Rečima ministar Branko Ružić.

Izvolite, ministre.

BRANKO RUŽIĆ: Vrlo kratko. Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Dakle, iz razloga celishodnosti same odredbe i jasnijeg preciziranja, ja ču kao ministar i u kapacitetu ministra prihvatiti ovaj amandman. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Danica Bukvić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Danica Bukvić.

Izvolite.

DANICA BUKVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici, podnela sam amandman na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi: „Član 1. Predloga zakona menja se i glasi: U Zakonu o lokalnoj samoupravi član 2. menja se i glasi: ’ Lokalna samouprava je pravo građana da, u skladu sa zakonom, u jedinicama lokalne samouprave neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika odlučuju o pitanjima i upravljujaju javnim poslovima od neposrednog, zajedničkog i opšteg interesa za lokalno stanovništvo’ .“ Ovaj amandman je preciznija definicija predmeta zakona.

Htela bih da istaknem samo neke prioritete ovog zakona o kojima su moje kolege već u raspravi u načelu govorile. Donošenjem ovog zakona postiže se bolji rad opština i gradova i veće učešće građana u donošenju politike na lokalnu. Na taj način lokalne samouprave postaju efikasniji i moderniji servis građana.

Javna rasprava o predlogu ovog zakona traje već skoro dve godine, tako da su građani mogli da daju svoje primedbe i na taj način unaprede ovaj zakon.

Ono što je posebno značajno jeste činjenica da će građani imati mogućnost da se uključe u postupak pripreme investicionog dela budžeta lokalne samouprave, odnosno građani će moći neposredno da odlučuju o tome šta će u njihovim opštinama da se gradi.

Takođe bih istakla i veću mogućnost da građani sami pokreću inicijative koje su od značaja za njihovu sredinu, što se postiže smanjenjem procenta sa 25% na 5% od ukupnog broja građana sa biračkim pravom koji, po ovom predlogu zakona, mogu da podnesu građansku inicijativu.

Takođe, do sada je broj lokalnih funkcionera i broj članova veća bio veoma šarolik i različit u različitim opštinama. Zakon utvrđuje pravilo po kome će broj lokalnih funkcionera zavisiti od broja stanovnika opštine ili grada.

Sve predložene promene su u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

Posebno bih istakla i pohvalila ministra Branka Ružića, koji gotovo svakodnevno sa saradnicima obilazi lokalne samouprave širom Srbije. Smatram da je to svakako najbolji način da se u neposrednom kontaktu sa lokalnim funkcionerima ali i građanima upozna sa problemima lokalne sredine, a sve u cilju boljeg, bržeg i efikasnijeg rešavanja problema, da bi građani bili zadovoljniji.

Poslanička grupa Socijalistička partija Srbije će u danu za glasanje glasati za ovaj kao i druge predložene zakone. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stefana Miladinović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Stević.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Zvonimir Stević.

Izvolite.

ZVONIMIR STEVIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, nakon dvodnevne načelne rasprave, kao i današnje rasprave u pojedinostima, želim da istaknem i pohvalim rad Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, na čelu sa ministrom Brankom Ružićem.

Predloženim zakonskim projektima, gospodine ministre, vi sa vašim saradnicima omogućavate kvalitetan, pragmatičan i racionalan rad opština, gradova, kao i veće učešće građana u donošenju važnih odluka za interese građana opština, odnosno gradova.

Na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi podneo sam sledeći amandman; „Član 1. Predloga zakona menja se i glasi: ' U Zakonu o lokalnoj samoupravi u članu 2. posle reči ' predstavnika' reči ' u jedinicama lokalne samouprave' brišu se, a reči ' u granicama zakona' zamenjuju se rečima ' u skladu sa zakonom' .“ Kao obrazloženje sam naveo: „Amandmanom se vrši preciziranje odredbe člana 2. važećeg zakona“.

Donošenjem seta zakona iz oblasti lokalne samouprave građanima se pre svega omogućuje veće učešće u radu lokalne samouprave, od znatno efikasnijeg rada u ostvarivanju zajedničkih i opštih interesa pa do koraka bliže u reformi sistema plata.

Organi lokalne samouprave i njihova struktura, nadležnost i okvir delovanja, kao i uloga ostalih organizacija i institucija na lokalnom nivou, ali i nas građana, regulisani su Zakonom o lokalnoj samoupravi. Pored ovog zakona, rad lokalne samouprave detaljnije je uređen statutom koji donosi

skupština opštine, odnosno grad, koji je najviši pravni akt jedinice lokalne samouprave.

Prema Zakonu o lokalnoj samoupravi, lokalna samouprava je pravo građana da upravljuju javnim poslovima od neposrednog, zajedničkog i opštег interesa za lokalno stanovništvo, neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika u jedinicama lokalne samouprave. Lokalna samouprava je, takođe, pravo i sposobnost organa lokalne samouprave da, u granicama zakona, uređuju poslove i upravljuju javnim poslovima koji su u njihovoј nadležnosti i od interesa za lokalno stanovništvo.

Smatram da je izuzetno važno da svi mi kao članovi naše lokalne zajednice imamo pravo da učestvujemo u definisanju zajedničkog i opštег interesa u našoj lokalnoj samoupravi, da učestvujemo u kreiranju načina na koji se na nivou lokalne samouprave upravlja javnim poslovima, da pratimo na koji način organi lokalne samouprave upravljuju javnim poslovima, kao i da pratimo da li se i u kojoj meri ostvaruju definisani zajednički i opšti interesi.

Da bismo uspešno ostvarili svoja prava, neophodno je da se upoznamo sa strukturom lokalne samouprave i njenim nadležnostima koje su propisane zakonom a definisane statutom jedinica lokalne samouprave. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Steviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Da li neko želi reč?

Đorđe Komlenski.

Izvolite.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvalujem, predsedavajući.

Dame i gospodo, drugarice i drugovi, podneo sam amandman na član 1. u želji koja je, čini mi se, zajednička svima nama koji smo u koaliciji koja sada uglavnom, kako na republičkom tako i na lokalnom nivou, vlada, u želji da pitanje socijalne pravde i uopšte socijalne ravnopravnosti, a i pravde prema građanima Srbije, dobije jedno ozbiljno mesto.

Naime, poštovani ministre, moram da vas upoznam da sam danas na kućnu adresu dobio preporučenu pošiljku iz Opštine Paraćin sa dopisom gde piše – odbornicima SO Obrenovac, pošto sam ujedno odbornik i u SO Obrenovac... Ovakvo pismo, kojim se traži podrška za hajku protiv sopstvene zemlje pred Savetom Evrope i drugim organima, zasigurno je upućeno svim odbornicima u Republici Srbiji.

Ako mene ne vara pamćenje, u Srbiji postoji 6.627 odbornika, a trošak slanja ovakvih pošiljaka je preko 450.000 dinara. Prema tome, uvaženi ministre, od vas očekujem da vaše ministarstvo preduzme odgovarajuće mere, a da sa ovim zvanično upozna i državnog revizora i pošalje ga u vanrednu inspekcijsku kontrolu u Opštinu Paraćin da proveri ove moje navode i slutnje i

utvrdi da li se novac građana Paraćina, građana Republike Srbije, budžetska sredstva troše za vođenje jedne besomučne kampanje protiv sopstvene države.

Ne bih ovo komentarisao danas da je gospodin Saša Paunović, koji je u potpisu ovde sa sve pečatom SO Paraćin, to platio iz svog sopstvenog džepa ili iz stranačkog džepa, ali ovako nešto, složićete se, absolutno je nedopustivo. Za ovo se hitno moraju preduzeti mere, proveriti i povesti odgovarajući postupci, da napokon raščistimo ko zaista radi u interesu građana, ko kampanju vodi iz onoga što mu država dozvoli, iz budžetskih sredstava, na odgovarajući način, a ko ovako krade budžet Republike Srbije, krade građane Republike Srbije, krade sopstvene građane u Paraćinu da bi vodio hajku protiv Republike Srbije baš u ovom trenutku, koji je jako važan i zbog Kosova i Metohije i zbog mnogih drugih stvari. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Komlenski.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Izvolite, kolega Periću.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, Zakon o lokalnoj samoupravi je veoma važan pravni akt; on pravi zapravo razliku između državne uprave i lokalne samouprave, tamo gde građani neposredno ostvaruju svoja prava.

Gospodine ministre, mi srpski radikali od vas očekujemo dosta intervencija po lokalnim samoupravama zato što objektivno postoje potrebe. Mi znamo da ste vi bili na visokim stranačkim funkcijama, da lokalnu samoupravu i iz tog razloga poznajete, a i sada se trudite da nešto poboljšate, međutim, morate vrlo često da pravite analize, da vidite odakle treba krenuti.

Neke kolege su pričale ovde o izvornim prihodima lokalnih samouprava. Na kakav izvorni prihod lokalna samouprava Crna Trava može da računa kada ona u sedištu varošice ima oko 400 stanovnika i ukupno 1.661 ili 54% manje nego 2002. godine kada je bio popis?

Zatim, treba da pogledate da li još neka naseljena mesta, kako se definiše po Zakonu o teritorijalnoj organizaciji, u našoj državi treba da dobiju status opštine.

Neko je ovde pričao o elementarnim nepogodama. Zaista imamo puno razumevanja za sve građane koje je ovih dana pogodila elementarna nepogoda, ali nekad se desi da iz vedra neba, iz čista mira građane Srbije strefi elementarna nepogoda, kao što je bio 5. oktobar. Kao što se, uostalom, dešava i u skorije vreme kada vladajuća većina na državnom, odnosno republičkom nivou želi da preslika adekvatno stanje na lokalne samouprave iako se zna da ljudi koji bi mogli da budu birani da rukovode tim lokalnim samoupravama

nisu adekvatna i dobra rešenja. Ali, usled raznih pritisaka koji dolaze sa državnog nivoa, napravi se takva koalicija i onda nastaju određeni problemi.

Sve ovo morate sagledati i intervenisati. Nadam se da će doći do određenih pozitivnih promena. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Periću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Nikolić Vukajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Marina Ristić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

MARINA RISTIĆ: Hvala.

Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, čitajući ove zakone, čovek ne može a da se ne zapita zašto su rokovi ostali tako veliki. Naša vlada kao da ne zna za neke druge brojeve osim 30, 60, 90; tu su i rokovi od šest meseci, valjda je to teško da se preračuna u dane. Evo, tražila sam kraći rok od 30 dana u ovom zakonu i – nema. Da se nešto dostavi, pošalje, organizuje, odluči, najmanje 30 dana. Doduše, piše „do 30 dana“, ali u praksi to nikada nije kraće od 30 dana kada su državni organi u pitanju. Pa onda se čeka odgovor 30 dana.

Ne znam zašto se ovi rokovi samo prepisuju. Mi smo u procesu digitalizacije, i to ova vlada stalno potencira; danas su sredstva komunikacije savremena, a u našim zakonima ostaju rokovi kao da putujemo zapregama. Evo i primera: dodaje se član 88a, koji se tiče sporazuma o saradnji jedinica lokalne samouprave, pa stav 2. glasi: „Jedinica lokalne samouprave dostavlja ministarstvu nadležnom za lokalnu samoupravu sporazum o saradnji u roku od 30 dana od dana zaključenja sporazuma“. Zašto? Sporazuma otkucan, potpisani, može da se pošalje odmah. Zašto 30 dana? Ne ide peške. Šta se onda dešava u tih 30 dana? Da li oni smeju da sarađuju, da li čekaju neki odgovor?

Sve se odugovlači do iznemoglosti, sve je previše sporo, a administracija to obilato koristi. I to se dešava sada, u 21. veku, u našoj zemlji.

Doduše, piše da ministarstvo samo vodi tu evidenciju, primaju k znanju, ne mešaju se valjda u tu saradnju. Kao što se niko ne meša u slučaj Mehe Omerovića. Niko nije nadležan, nema rokova, pa javnost sada etiketira sve narodne poslanike da možemo da radimo šta hoćemo. Svi smo zbog Mehe obeleženi kao lopovi i kao ljudi kojih se treba plašiti.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Ristić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Saviću.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o lokalnoj samoupravi. Izmene i dopune ovog zakona su samo kozmetičke prirode, pre svega iz razloga jer ne dotiču dve najvažnije stvari koje se tiču lokalne samouprave. Jedna od tih stvari je način izbora odbornika u lokalnoj samoupravi, a druga stvar je način finansiranja lokalne samouprave, odnosno način raspodele transfernih sredstava od strane Republike lokalnim samoupravama.

Što se tiče ove prve stvari, vezano za način izbora odbornika, svi smo svedoci da na teritoriji lokalnih samouprava danas ima svega i svačega. Imamo situaciju da su se, recimo, za ove dve godine koliko je prošlo od poslednjih izbora u nekim lokalnim samoupravama promenila tri, negde čak i četiri predsednika; od toga, neki su po dva puta birani. Znači, skupi se jedna većina i dogovori se – hajde, menjaćemo predsednika opštine, i oni to urade. To je pogotovo karakteristično za manje opštine.

Imali smo i primer, recimo, zaključene liste takozvane, imamo primer toga i ovde u Parlamentu, da je nedavno, pre dvadesetak ili možda mesec dana, jedna naša koleginica postala narodni poslanik kao član Demokratske stranke a izabrana je na listi pokreta Dosta je bilo.

Dokle god se ne uvede red u ovoj oblasti, u oblasti izbornog zakonodavstva, gde će se tačno znati ko će imati kakvu odgovornost, dotle će se u lokalnim samoupravama dešavati ovakve stvari i biće veoma teško zavesti neki red.

Srpska radikalna stranka već godinama upozorava na ovu činjenicu, međutim, i ova i prethodne vlasti su se oglušivale o ovo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Saviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Filip Stojanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega.

FILIP STOJANOVIĆ: Poštovani narodni poslanici, dame i gospodo, gospodine ministre sa saradnicima, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi.

Kostur ovog zakona donet je 2007. godine i on se suštinski nije menjao do sada. To nije neki veliki period, ali s obzirom na to koliko često menjate zakone u ovoj skupštini, ovo se može smatrati jednim od dugoročnijih zakona. Doduše, ovaj zakon je donet za vreme vladavine Demokratske stranke, ali to ne znači da je zakon bio dobar i onda kada je donet. Da se u ovoj sali malo više slušalo ono što su govorili poslanici Srpske radikalne stranke, svi zakoni bi bili mnogo bolji i menjali bi se samo onda kada se za tim ukaže realna potreba.

Srpska radikalna stranka je podnela veliki broj amandmana na ovaj zakon želeći na taj način da pokaže da i ovaj predlog zakona ima dosta nedostataka. Jasno mi je da nećete usvajati naše amandmane, ali sam siguran da će predlog ovog zakona ponovo ići na doradu. Lokalna samouprava se na određeni način može smatrati posebnom, četvrtom granom vlasti, tako da se ovome mora pristupati na odgovoran način. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneta narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Izvolite, koleginice Belačić.

ALEKSANDRA BELAČIĆ: Dame i gospodo, Poslanička grupa SRS podneta je niz amandmana na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi. Svojim amandmanima želeli smo da poboljšamo predloženo zakonsko rešenje, međutim, ne možemo a da ne skrenemo pažnju građanima Srbije koji prate ovaj prenos da su sve predložene izmene i dopune uglavnom kozmetičkog karaktera i da se u njima suštinski ništa ne menja.

Ovaj predlog zakona ne rešava srž problema sa kojima se suočavaju građani u lokalnim samoupravama, a to je nemogućnost zapošljavanja u lokalnim samoupravama onih građana koji nisu članovi vladajućih stranaka. U velikim lokalnim samoupravama to ne predstavlja problem, ali zapitajte se kako je u malim mestima gde je industrija uništena i gde su lokalne samouprave možda jedine institucije gde je moguće stupiti u radni odnos. Mladim ljudima koji konkurišu za posao u lokalnim samoupravama postavlja se uslov da se učlane u vladajuće stranke, da dostavljaju sigurne i kapilarne glasove, odlaze na mitinge i obavljaju druge stranačke dužnosti kako bi mogli da zadrže svoja radna mesta.

Naše pitanje upućeno vama, gospodine ministre, jeste – da li ste spremni da se uhvatite ukoštac s ovim problemom i da li ste sposobni, s obzirom na to da pripadate manjinskoj stranci u vladajućoj koaliciji, da ovaj problem rešite? Ukoliko budete odlučili da se pozabavite ovim problemom, moraćete sami da osmislite odgovarajuće rešenje jer u evropskom zakonodavstvu, na osnovu kog pišete zakone, svakako nećete naći ovakav slučaj. Nažalost, situacija da se lokalna samouprava podređuje potrebama vladajućih stranaka karakteristična je samo za Srbiju. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Belačić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč?

Izvolite, profesore Bojiću.

DUBRAVKO BOJIĆ: Hvala. Dame i gospodo narodni poslanici, kroz predložene amandmane nastojimo da iznesemo naše mišljenje o ovom predlogu zakona s obzirom na to da smo vremenski limitirani da govorimo i raspravljamo o samo nekoliko njegovih članova.

U ovaj Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi ugrađena su rešenja iz čak šest sektorskih zakona, što se navodi kao razlog za ovu zakonsku inicijativu. Praktično, sektorski zakoni ažuriraju poslove i nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Mnogo su veći problem nedostaci u praktičnoj primeni važećeg zakona, što i predlagač priznaje, da sadašnja zakonska rešenja u praksi daju vrlo različite rezultate, od toga da su pojedini gradovi i opštine jako priznati i poznati u javnosti (takav primer je Grad Jagodina), do toga da su mnoge ranije razvijene opštine danas u zapećku (primer za to je Smederevska Palanka).

Očigledno nisu u pitanju zakonska rešenja, nego kadrovski potencijal i motivisanost gradskih i opštinskih timova da unaprede svoje sredine. U opštinama, u jedinicama lokalne samouprave nema dovoljno, a u nekima čak nimalo, građanske inicijative, novih ideja, entuzijazma i svega onog što vodi napredu. Usvojićemo mi ovde mnoga rešenja, izglasati zakone, ali problemi će i dalje ostajati jer nema dovoljno stručnih, administrativnih, materijalnih, finansijskih i tehničkih potencijala. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, profesore Bojiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Despotović

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Despotoviću.

ZORAN DESPOTOVIĆ: Zahvalujem, gospodine predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, s obzirom na finansijsku prezaduženost lokalnih samouprava, ovim amandmanom SRS pokušava da da svoj doprinos i da upozna javnost da mesne zajednice nemaju nikakvu ulogu u kreiranju svog životnog i privrednog ambijenta.

Zbog nedostatka novca, lokalne samouprave formiraju one mesne zajednice čije je glasačko telo brojnije. Mesne zajednice sa malim brojem stanovnika po pravilu ostaju bez osnovnih infrastrukturnih i komunalnih uslova. Koliko će sredstava i kako biti uloženo u razvoj mesne zajednice, isključivo odlučuje jedan čovek, gradonačelnik ili predsednik opštine, vođen brigom kako da i dalje produži svoj politički život i ostane na vlasti. Zato su

saveti mesnih zajednica izgubili svaki smisao i samim tim se njihove odluke ne uzimaju u razmatranje.

Radi ravnomernog razvoja jedne sredine i opstanka ljudi u tim sredinama, naročito seoskim, Ministarstvo bi moralo pod hitno prekinuti ovu praksu. Cilj je da se poslovi iz lokalne samouprave prenesu na manje teritorijalne jedinice, u ovom slučaju mesne zajednice. Stanovnici određene mesne zajednice uglavnom se sami snalaze. Saveti mesnih zajednica se ne biraju po zakonu, već su to uglavnom aktivisti određenih političkih stranaka. Umesto da država uključuje svoje građane u proces odlučivanja na njihovim teritorijalnim jedinicama, upravo radi suprotno – građani se ništa ne pitaju i centralizacija je sve veća. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Despotoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Božidar Delić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Izvolite, koleginice.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine Ružiću, obrazloženje kojim Vlada odbija amandman koji smo podneli i koji ja sad obrazlažem nije dobro zato što je ono tehnički napisano, da su upodobljene pravne norme, a to u stvari nije tačno, jer ne mogu građani neposredno da upravljaju i da utiču na poslove i na vršenje vlasti u jedinicama lokalne samouprave. To jedino mogu preko svojih izabralih predstavnika, vi to dobro znate, ako pogledate Ustav, član 52. koji govori o izbornom pravu, jer su izbori za lokalnu samoupravu slobodni i neposredni, ako bi to tako bilo. Međutim, zaista je situacija u Srbiji drugačija. Na svim dopunskim ili, da tako kažemo, izborima koji su van redovnog roka, pa i na ovim redovnim, pokazalo se da je pritisak vladajuće stranke toliki na birače kupovinom glasova, raznim obećanjima, zapošljavanjem, plaćanjem električne energije, pokazivanjem glasačkih listića po izlasku sa glasačkih mesta, uslikavanjem mobilnim telefonima, paketićima raznim... Sve je to dovelo do toga da je absurdno da i u zakonu napišete da su izbori slobodni i neposredni.

Jer ako imate situaciju da kandidat za odbornika u Kosjeriću, Vršcu, bilo kom gradu u Srbiji, u Mionici, gde su održani u skorije vreme izbori, na takav način doživljava političku borbu da zbog toga što je na listi te političke stranke vrši pritisak na birače, obećava, ucenuje itd., onda mi ne možemo da govorimo, gospodine Ružiću, o tome da bilo koji zakon o lokalnoj samoupravi unapređuje funkcionisanje lokalne samouprave. I sve dotle dok odbornik raspolaže slobodno svojim mandatom, a nalazi se na trgovini, na berzi, toga neće biti u Srbiji.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice.

Reč ima ministar Branko Ružić.

Izvolite, gospodine Ružiću.

BRANKO RUŽIĆ: Gospodo Jovanović, hvala vam na ukazivanju na ovo veoma važno pitanje, ali mislim da je važno istaći zbog javnosti da je moguće, putem referenduma, da se građani jedne opštine izjasne i neposredno utiču na politiku neke opštine. Dakle, ako se na referendumu izjasne o nekom pitanju koje je od značaja za njih i za tu opštinu, opština je onda obavezana da po toj odluci praktično sprovodi politiku. Tako da nije tačno da neposredno izjašnjavanje nije moguće.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Ružiću.

Nataša Jovanović, izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIC: Replika.

Nisam mislila na referendum. Vi vrlo dobro znate, gospodine Ružiću, kada je ova odredba prvi put uneta u zakon; vi ste tada bili deo opozicione Socijalističke partije Srbije. Godine 2001, zbog pozivanja na nekakvu evropsku povelju i na preporuke Saveta Evrope, gde Srbija još uvek nije bila član, to je promenjeno ne zbog referendumu – jer mi ne sporimo to pitanje, čak postoje mnoge lokalne samouprave u Srbiji gde odbornici Srpske radikalne stranke, opozicioni, u određenim pitanjima traže da se građani na taj način izjasne – nego zbog nevladinog sektora, koji će na taj način navodno neposredno da utiče na lokalnu vlast.

Tako imamo u Kragujevcu, to nam je ostavila prethodna vlast, a Radomiru Nikoliću je valjda Skot i dalje toliko blizak, na ulazu u zgradu Skupštine Grada Kragujevca tablu koja obeležava američku ambasadu. Da li je to vama normalno? Imate tako druge gradove u Srbiji – e, tu nam je pomogao neki grad tamo iz EU i mi sada moramo to da poštujemo i radićemo sve što se od nas traži.

Vi sami priznajete u ovom zakonu i u razlozima za njegovu izmenu i dopunu, jer valjda se, i tako je, oko 70% zakona koje donosite u Narodnoj skupštini Republike Srbije upravo primenjuju na nivou lokalne samouprave, da ne sporite da vi i vaša koaliciona vlast želite da se upravo taj uticaj evropskih zvaničnika i te briselske birokratske administracije spusti na nivo lokalne samouprave.

Dakle, pre svega, kada sam se obraćala, mislila sam na tzv. nevladin sektor. Njihov uticaj, pogotovo onih koji rade za interes stranih obaveštajnih službi i mnogih neprijateljskih struktura sa Zapada, u pojedinim lokalnim samoupravama je i te kako veliki.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Jovanović.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Momčilo Mandić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Izvolite, kolega Ljubenoviću.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, predlagač izmena i dopuna je u Predlogu zakona o kome danas govorimo u članu 1. predložio brisanje reči „u jedinicama lokalne samouprave“, a Poslanička grupa SRS je ovim amandmanom predložila da se u postojećem zakonu u članu 2. reči „lokalna samouprava“ zamene rečima „samouprava u gradovima i opštinama“.

Članom 2. postojećeg zakona definisan je termin lokalna samouprava kao pravo građana da upravljaju javnim poslovima od neposrednog, zajedničkog i opštег interesa za lokalno stanovništvo, neposredno i preko slobodno izabralih predstavnika u jedinicama lokalne samouprave, kao i pravo i sposobnost organa lokalne samouprave da u granicama zakona uređuju poslove i upravljaju javnim poslovima koji su u njihovoј nadležnosti i od interesa za lokalno stanovništvo.

Predlagač je u obrazloženju za ove izmene i dopune zakona kao jedan od razloga naveo usklađivanje sa drugim zakonima: Zakonom o udruženjima iz 2011. godine, Zakonom o planiranju i izgradnji iz 2014. godine i drugim zakonima. Na osnovu ovoga možemo zaključiti da je za jedan tako važan zakon kao što je Zakon o lokalnoj samoupravi nedopustivo da toliko vremena čeka na usklađivanje, jer je jasno da se zbog neusklađenosti zakona prilikom primene u praksi ljudi u lokalnim samoupravama mogu susresti sa raznim problemima koji su posledica neusklađenosti.

Naša poslanička grupa je mišljenja da bi prihvatanjem ovog amandmana bio unapređen tekst zakona, koji će u svakom slučaju biti usvojen.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Ljubenoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite, kolega Mirčiću.

MILORAD MIRČIĆ: Šta bi trebalo da bude suština svakog zakona o lokalnoj samoupravi? Da nastoji da što više građana na lokalnom nivou bude uključeno u donošenje odluka i funkcionisanje lokalne vlasti. To je suština, tom cilju treba težiti.

Mi imamo ustavne odredbe koje jasno govore da sve lokalne samouprave, odnosno da su svi građani jednaki i ravnopravni, a u svim zakonima koje smo do sada imali priliku da vidimo, pogotovo kada je u pitanju način finansiranja lokalne samouprave, vidimo jednu nepravdu koja

duži period traje, traje decenijama, koja se nikako ne ispravlja zato što vlasti koja je aktuelna ne pada na pamet da preuzima neke radikalne ili korenite mere, u zavisnosti kako je ko politički opredeljen. Ona se svodi na sledeće: kada je u pitanju lokalna vlast, neravnopravnost se ogleda u činjenici što građani i lokalne samouprave koje se nalaze na severu Srbije, u AP Vojvodini, imaju ekskluzivu da između lokalne samouprave i centralne vlasti imaju jednog posrednika, a to je vlast koja sačinjava AP Vojvodinu, odnosno Skupštinu AP Vojvodine i Vladu AP Vojvodine. I, kada je u pitanju izvorno finansiranje, koje bi trebalo da služi za unapređenje lokalne samouprave i jednim delom za finansiranje centralne vlasti, odnosno države, mi koji živimo u tom delu Srbije moramo dodatno da finansiramo administraciju koja je ne tako mala, koja se nalazi u organima AP Vojvodine.

Kada su u pitanju transferna sredstva, mi imamo situaciju da se za poverene poslove koji se daju lokalnoj samoupravi sredstva plasiraju i isplaćuju preko posrednika, tj. organa AP Vojvodine. Tako da za školstvo i zdravstvo novac iz centralne blagajne, odnosno republičkog budžeta prvo ide u pokrajinski, pa pokrajinski transferiše ta sredstva lokalnoj samoupravi. Čime smo mi to zaslужili na severu Vojvodine da imamo takvu ekskluzivu? Nesposobnošću i nedostatkom hrabrosti aktuelne vlasti da jednom stane na put tome.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Mirčiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Josip Broz.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Izvolite, koleginice Nikolić.

RUŽICA NIKOLIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, izmene i dopune koje predlažete u članu 1. Predloga zakona o lokalnoj samoupravi, odnosno izmene koje vršite jesu jezičko pojašnjenje teksta Zakona, kako vidimo iz obrazloženja.

Član 1. Predloga zakona, koji se odnosi na član 2. postojećeg Zakona o lokalnoj samoupravi, definiše lokalnu samoupravu. Srpska radikalna stranka amandmanom koji smo podneli traži da se tekst „u granicama zakona“ briše, jer svaka lokalna samouprava funkcioniše u granicama zakona i po zakonu, bar bi tako trebalo da bude. Ukoliko ste hteli da pojasnite tekst ovog predloga zakona, za koji kažete da ste ga radili duži niz godina i da izmene i dopune vode ka unapređenju, onda ste svakako morali da prihvativate ovaj amandman Srpske radikalne stranke i da njime poboljšate i precizirate zakonski tekst.

Ovaj predlog zakona utvrđuje prava i dužnosti opštinskih veća. Nadležnosti opštinskih veća u beogradskim opštinama su smanjene, pa se često postavlja pitanje čemu ona služe. Centralizacijom vlasti u Beogradu veliki broj opštinskih nadležnosti prelazi u nadležnost Grada, a samim tim se smanjuje budžet određenih opština. Od 2016. godine tako je i sa zakupom poslovnog prostora, kada on postaje ingerencija Grada i tom prilikom raspodela prihoda je 70:25, odnosno samo 25% od zakupa ostaje opštinama.

Srpska radikalna stranka zalaže se za decentralizaciju vlasti, o kojoj vi pičate samo u kampanji, i za vraćanje određenih nadležnosti opštinama. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Nikolić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nedо Jovanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragomir Karić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Šormaz.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milena Turk.

Izvolite, koleginice.

MILENA TURK: Hvala, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi kako bih dodatno stavila akcenat na važnost saradnje lokalne samouprave i organa državne uprave. S obzirom na to da organi državne uprave koordiniraju, unapređuju i podstiču razvoj u različitim oblastima, naravno, u skladu sa planom Vlade Republike Srbije, cilj i jeste da se kroz saradnju opštinskih i državnih organa stvore uslovi da se unaprede svi segmenti koji su od značaja za naše društvo.

Imajući u vidu da je Zakon o budžetskom sistemu predvideo zakon o kome smo raspravljali krajem prošle godine, da se za kapitalne projekte izdvoji 128 milijardi dinara i da je 40% tog iznosa predviđeno i odvojeno za Ministarstvo saobraćaja i infrastrukture, odnosno za kapitalne projekte ovog ministarstva, od vitalnog je značaja da se i naše lokalne samouprave na vreme pripreme, da pripreme dokumentaciju, da pripreme projekte kako bi u što većoj meri iskoristile ove podsticaje da unaprede svoju infrastrukturu i uslove za svoje građane.

Strateški cilj Vlade Republike Srbije svakako je ulaganje u postojeću infrastrukturu ali i u izgradnju nove, u izgradnju novih puteva, u naše bolje povezivanje u regionu, jer je to preduslov da budemo dostupni investitorima i da stvorimo uslove za nova zapošljavanja i za razvoj naše privrede i

ekonomije. Svedoci smo da se sada više nego ikada ulaže upravo u ove kapitalne projekte, da se radi svakog dana kontinuirano, posvećeno, u skladu sa prioritetima i da se infrastrukturni radovi obavljaju širom naše zemlje. Dakle, ne radi se više u kampanji, ne radi se navrat-nanos, radi se čitave godine, kako bi se što više projekata završilo i što više naše infrastrukture obnovilo.

Ono što je takođe značajno kada su u pitanju kapitalni projekti jeste to što se sada akcenat stavlja na ono što je godinama bilo zanemarivano: rade se projekti u oblasti vodosnabdevanja, kanalizacionih mreža itd. Morala bih da istaknem da je Opština Trstenik upravo ovih dana potpisala jedan veoma važan projekat, koji se tiče izgradnje magistralnog vodovoda kroz sela sa desne strane Morave, a u pripremi je dokumentacija i za levu stranu Morave. Dakle, želimo da radimo odgovorno, posvećeno, da odgovorimo svim potrebama naših građana i da sve ono što je bilo zapostavljeno u prethodnim godinama ispravimo. U tome je ključ, u pravovremenom delovanju i osluškivanju potreba naše lokalne zajednice.

Izuzetno je značajno da lokalna samouprava, odnosno njeni predstavnici budu dostupni građanima, da osluškuju njihove potrebe, da uvažavaju njihove sugestije i da rade kako bi unapredili svaki segment života. Izuzetno je važno i da se pravovremeno pripreme projekti i dokumentacija, da pokušamo da što bolje odgovorimo na izazove i da iskoristimo svaku šansu za razvoj i pokretanje svih naših gradova i opština. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Turk.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljibuška Lakatoš.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Ljibuška Lakatoš.

Izvolite.

LJIBUŠKA LAKATOŠ: Zahvalujem, predsedavajući.

Poštovane kolege i koleginice narodni poslanici, predloženo rešenje zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi doprinosi boljem radu jedinica lokalne samouprave gde će građani više participirati u donošenju politika; doprinosi efikasnijem radu službenika; unapređuje uslove za ostvarenje prava i položaja pripadnika nacionalnih manjina; donosi izmene u radu skupštine, opštinskog veća; reformiše funkcionisanje mesnih zajednica.

S obzirom na to da se u Srbiji javlja problem da obrazovni sistem ne odgovara potrebama privrede, da školovani kadrovi ne mogu da rade u privredi i da su u deficitu stručna zanimanja, neophodna je saradnja obrazovnih institucija i jedinice lokalne samouprave.

Povezivanjem Privrednog saveta i lokalnog Saveta za zapošljavanje sa Tehničkom školom uočene su potrebe privrede na teritoriji opštine Stara

Pazova. Ponuđena su konkretna rešenja u obrazovanju, to jest otvaranje novih smerova sa kojih bi se zapošljavali u mnogobrojnim firmama koje posluju na teritoriji opštine Stara Pazova. Ovakva saradnja je primer dobre prakse i doprinosi razvoju opštine, koja spada u najrazvijenije opštine u Srbiji i podnela je inicijativu za dobijanje statusa grada, a ujedno doprinosi i sveukupnom razvoju Srbije.

U tom smislu, podnela sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, kojim se vrše izmene u članu 2. Zakona o lokalnoj samoupravi, gde se dodaje novi stav koji glasi: „Saradjom lokalne samouprave sa državnom upravom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na razvoj školskog sistema“. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Matić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Veroljub Matić.

Izvolite.

VEROLJUB MATIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Moj amandman odnosi se na razvoj opština i gradova, prvenstveno na privredni i ekonomski razvoj. Zakon o lokalnoj samoupravi valjda prvenstveno i treba da se odnosi na privredni i ekonomski razvoj. Iz tog privrednog i ekonomskog razvoja ide bolje punjenje budžeta, taj narodni novčanik se uvećava; iz tog narodnog novčanika se gradi infrastruktura, uslovi za bolji život, a samim tim i podizanje standarda življenja građana. Valjda je to cilj svih nas, da radimo na tome i da imamo takvu vrstu rezultata.

Ja ću navesti jedan primer koji se desio u našoj Srbiji, u Mačvanskom i Kolubarskom okrugu, pre sedam-osam godina, a vezan je za član 88a ovog zakona. To je Sporazum o saradnji jedinica lokalne samouprave koji je sadržao jedanaest malih opština. Znači, na nivou Mačvanskog i Kolubarskog okruga tri grada, Šabac, Valjevo i Loznica, nisu bila u tom sporazumu, a bile su sve male opštine. To je podržala tadašnja Stalna konferencija gradova i opština i ta zajednica malih opština počela je da funkcioniše. Međutim, to je bilo pod maksimom – ništa ne uzimamo velikim, a mali da dižu standard i da se privredno i ekonomski razvijaju. Ali to nije zaživilo prvenstveno zato što su pod tadašnjom vlašću, koja nije i današnja, svi hteli da budu veliki moćnici u malim sredinama. Jednostavno, to nije zaživilo.

Međutim, to nije izgubilo svoj značaj i, gledajući predlog člana 88a ovog zakona, ponovo se vraća u život tako nešto. Predlažem, s obzirom na to da je problematika tih malih opština uglavnom slična, pogotovo na istom

prostoru, da se obnovi tako nešto, jer od toga ne može da bude štete, niko ništa ne gubi, mogu samo da dobiju.

Ja ču čak navesti opštine koje su bile u tih jedanaest, to su: Bogatić, Vladimirci, Mali Zvornik, Krupanj, Ljubovija, Osečina, Lajkovac, Mionica, Ljig, Ub i Koceljeva. Kažem, oni su sa sličnim problemima. To je prostor koji je s jedne strane ograničen rekom Drinom, Savom, Kolubarom, Tamnavom, Mačvom, Azbukovicom, Rađevinom, Posavotamnavom. To je sjajan prostor, koji zajednički može mnogo bolje da napreduje nego što napreduje pojedinačno.

Zato je moj predlog i praktičan, da sve to ponovo profunkcioniše – naravno, to zavisi prvenstveno od rukovodstva opština – da se ponovo pokrene taj mehanizam i da se svi zajedno podignemo privredno, da podignemo standard življenja. Time podižemo sve te krajeve, a samim tim i življenje u celoj Srbiji. To bi bio moj predlog. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Matiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Milekić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Parezanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tanja Tomašević Damnjanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Tanja Tomašević Damnjanović.

Izvolite.

TANJA TOMAŠEVIĆ DAMNjanović: Hvala, poštovani predsedavajući.

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi predstavlja nastavak napora Vlade Republike Srbije da transformiše upravu u efikasniji i profesionalniji servis svih građana Srbije. Za ostvarenje ovih ciljeva potrebno je unaprediti učešće građana u donošenju politika. Upravo se izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi postiže bolja primena instituta neposredne demokratije i veće uključivanje javnosti; uključivanje građana u postupak pripreme investicionog dela budžeta lokalne samouprave; uključivanje najšire javnosti u postupak pripreme zakona, strateških i drugih javnih politika; podsticanje građana na pokretanje inicijativa od značaja za njihovu sredinu.

Utvrđuje se da je 5% ukupnog broja građana sa biračkim pravom dovoljno da se pokrene građanska inicijativa. Zakonom će se omogućiti bolje i lakše funkcionisanje lokalnih samouprava, a cilj je da svi građani i javni službenici, kao nosioci svih ovih promena, budu zadovoljni. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik mr Igor Bečić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Igor Bečić.

Izvolite.

IGOR BEČIĆ: Poštovani predsedavajući, podneo sam amandman da se u članu 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, kojim se vrše izmene u članu 2. Zakona o lokalnoj samoupravi, dodaje novi stav koji glasi: „Saradnjom lokalne samouprave sa državnom upravom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje uslova vojske i policije“.

Ali ja ne mogu da govorim potpuno o ovom amandmanu kada na sceni imamo plasiranje negativnih vesti i napade na Srbiju. Imamo i ove pokušaje blokada koje su izazvali pojedini predstavnici i čelnici opozicije, koji su posle prevarili ljude koji su bili na tim blokadama jer su obećavali da će im podneti sve troškove koje su imali i platiti sve kazne. Takođe, imali smo ovih dana pokušaj plašenja Beograđana pitkom vodom; imali smo i pokušaj medijskog linča, sa ovom aferom nestalog novinara. Sve to u cilju nastavka ogromnih pritisaka spolja i unutra da ne dođe do kompromisa u razgovorima sa Prištinom i u nastavku dijaloga koji treba da počne sledeće nedelje ponovo, i sa željom da se oslabi pregovaračka pozicija predsednika Vučića, koji ne želi da prihvati ništa što bi išlo na štetu Srbije i njenih građana.

Jednostavno, sve ovo što radi i Vuk Jeremić, po nalogu nekih zapadnih centara moći, gde je dobio ogroman novac od kriminalaca iz pojedinih vlada i predstavnika vlada koji su nekad bili na čelnim pozicijama... Taj novac je kroz svoju nevladinu organizaciju koristio upravo za ovakve vrste medijskih napada na Srbiju. Sve ono što nije govorio u onim trenucima kada je došlo do jednostranog proglašenja nezavisnosti Kosova i Metohije 2008. godine, on sad to stavlja na teret ovoj vladi, predsedniku Republike, a sve u cilju slabljenja njegove pregovaračke pozicije, i pritiska na Srbiju.

Sve ovo što opozicija čini danas u ovoj raspravi, gde vidimo pojedine predstavnike lokalnih samouprava koji su urušavali svoje lokalne samouprave, trošili novac svojih građana, a sada imaju obraza da izadu pred predstavnike SNS-a i u ovoj sali govore o onim rezultatima koji sada pokazuju da Srbija konačno može da obezbeđuje ono što je potrebno za poboljšanje kvaliteta života naših građana... Tako imamo i jednog predstavnika, u stvari dojučerašnjeg predsednika Izvršnog odbora Demokratske stranke, koji je kao predsednik Izvršnog odbora pljačkao po Srbiji, a sada stavlja na teret predsedniku Izvršnog odbora Srpske napredne stranke, koji transparentno, javno izadje na medije gde kaže da SNS kontroliše svoje funkcionere, smenuje

svoje funkcionere koji ne rade dobro i time može da da garanciju da predstavnici SNS-a rade u korist građana Srbije. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Aleksandra Čabraja, po amandmanu.

Izvolite.

ALEKSANDRA ČABRAJA: Hvala vam. Koristim vreme ovlašćenog.

S obzirom na to da smo upravo malopre slušali o nekim blokadama, ne znam o kakvoj blokadi je reč jer ono što sam ja uspela da vidim danas jeste da deca igraju ispred Skupštine fudbal. Ne znam o kakvim blokadama pričamo, nije mi ovo jasno.

(Predsedavajući: Niste verovatno razumeli kolegu Bečića. Nastavite po amandmanu.)

Mislim da sam ga jako dobro razumela. Govorio je o želji da se oslabi pregovaračka pozicija Srbije, o Vuku Jeremiću, Aleksandru Vučiću itd., pa sam prosto dobila želju da podsetim sve ovde u sali, a i građane Srbije, o čemu mi zapravo sada pričamo. Mi pričamo o amandmanu na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, koji glasi ovako – u Zakonu o lokalnoj samoupravi, u članu 2. posle reči „predstavnika“ reči „u jedinicama lokalne samouprave“ brišu se.

Dakle, šta smo mi sve već čuli u odnosu na ovo, zaista ne znam ko bi to mogao i da nabroji a da dovede u nekakvu logičku vezu s ovim o čemu navodno pričamo, jer se svi ovi amandmani tiču samo ovog člana i ničeg drugog. Ispravite me, molim vas, ako grešim, predsedavajući.

Kad već pričamo o tome, ja sam u uvodnom delu sednice, u raspravi u načelu već rekla, što se tiče finansiranja opština (o kojem su mnoge kolege govorile danas u okviru ovog istog člana), u vezi sa nedavnim izmenama, odavno su se pojavili komentari da su nadležnosti opština svedene na groblja i pijace.

Sva ova rešenja svakako govore u prilog centralizaciji, a to nikako ne mogu biti dobra rešenja jer nisam sigurna da je centralizacija dobro rešenje.

U svakom slučaju, ni ova objašnjenja koja smo danas čuli, a to je da se mora ići u tom pravcu jer, navodno, neka ranija ovlašćenja koja su opštine imale je neka prethodna vlast, koja je bila pre deset godina, zloupotrebila... Molim vas, ja sam takođe govorila o primeni zakona, o tome da nema dobrih i loših rešenja već samo da se ona mogu dobro ili loše primeniti. Pošto su vaši predstavnici, a vi kažete da su to časni ljudi, sada na čelu opština, valjda oni neće zloupotrebiti takva rešenja?

Meni je zaista teško da govorimo o rešenjima u prilog centralizaciji i partokratiji na današnji dan. Ispravite me takođe ako grešim, ali meni se čini da je upravo na današnji dan potpisana, pre osamsto godina, Magna karta,

kojom je još tada, u toj Evropi, na koju se mi navodno ugledamo, prema kojoj navodno idemo i težimo, ograničena vlast vladara. Dakle, sve one zemlje na koje se mi ugledamo već gotovo hiljadu godina idu u pravcu ograničavanja takve apsolutne vlasti, a mi ovde čujemo neprestano samo pozive na to da treba o svemu da odlučuje jedna partija i jedan čovek. Ukoliko se imalo ugledamo na tu Evropu, mislim da bi sva rešenja trebalo da idu upravo u suprotnom pravcu, a ne u ovom u kojem sada idu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Igor Bečić.

Izvolite.

IGOR BEČIĆ: Poštovani predsedavajući, ja sam pogrešno protumačen. Ja će i sada, da bi građani razumeli, pročitati svoj amandman, pošto je gospođa pominjala brisanje nekih članova. To ne стоји u mom amandmanu. Ja sam rekao da se saradnjom lokalne samouprave sa državnom upravom obezbeđuje sveobuhvatni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na unapređenje uslova Vojske i policije.

Upravo sam govorio o tome, o našem bezbednosnom sektoru. Kao predsednik Odbora za kontrolu službi bezbednosti dobro znam koliki su sada pritisci na Srbiju, koliko pokušavaju pojedini centri moći kroz novac koji plasiraju pojedincima iz opozicije da izazovu ovde, čak i u ovoj sali, određene pritiske na Narodnu skupštinu i na našu vladu.

I ova poslednja afera, sa medijskim linčom koji smo doživljavali u poslednja dva dana od pojedinih sredstava informisanja, i od pojedinih stranih sredstava informisanja, kada je u pitanju ovaj događaj sa nestalom novinarem, potpuno je u pravcu toga da se urušava Republika Srbija, da se negativno piše o Republici Srbiji i da se oslabi naša pregovaračka pozicija i izvrši pritisak na predsednika Vučića. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Bečiću.

Reč ima Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala lepo. U prilog diskusiji, pošto je koleginica koja se javila za reč i osporila iznete argumente gospodina Bečića, naravno, pogrešila. Uopšte nije reč o amandmanu koji je ona pročitala. To je sada najmanje važno, nisam ni očekivao da neki ovde znaju o čemu se raspravlja kada konstantno nisu u sali.

Par stvari. Kaže, dobila je želju da nas podseti o čemu mi pričamo kada govorimo o Kosovu i Metohiji; kaže da ona ne razume o kojim blokadama govorimo kada pomenemo blokade, i kaže štošta na temu Evrope. Pravi se, naravno, da ne zna o čemu pričamo kada kažemo blokade i pravi se da ne zna na koje blokade mislimo.

Podsećanja radi, mada ne verujem da je ovde podsećanje potrebno, mislimo na pokušaje da se nekakvim masovnim blokadama nazovu slučajevi u kojima pet, šest ili sedam automobila, očigledno politički instruisanih od strane pripadnika bivših režima... Tu naravno mislim i na one koji sada čine šefove njene poslaničke grupe, grupacije, partije, šta su već, i njene bivše šefove poslaničke grupe, odnosno grupe građana, odnosno tu je tek teško reći šta su i ko su ti ljudi, ali i sve ostale, dakle, i Đilasa, i Miškovića, i Šolaka, i Jeremića, i Jankovića, sve one među kojima nikakve razlike ovde nema. Dakle, pošalju ljudе da izazovu nerede, pošalju ljudе da izazovu problem, po sistemu – što gore po Srbiju i njene građane, to za njih bolje. Onda ti ljudi blokiraju žene sa malom decom; onda ti ljudi blokiraju dostavu hrane za socijalno ugrožene; onda ti ljudi blokiraju patrijarha srpskog i urade sve one „divne“ stvari kojima smo svi bili svedoci prethodnih dana. Na te blokade mislimo kada kažemo blokade.

Uostalom, ako je teško saslušati nas, može gospođa da se podseti kod svog sadašnjeg šefa, lidera, šta je već, Zorana Živkovića. On vrlo lepo i slikovito piše o tim blokadama na Tวiteru. On ne krije da je njihov organizator i poziva ostale, sve govoreći u prvom licu množine – mi moramo sada da zategnemo, mi moramo da držimo te blokade u toliko sati itd. Lepo nek se raspita kod njega, on će najbolje da joj objasni o kakvim je blokadama reč.

Kada je reč o Evropi i praksi parlamentarizma, moram da priznam da još nisam čuo da neka evropska stranka izlazi na izbore i poziva da se glasa za tu stranku i još dve ili tri stranke pored te. Je l' tako, to je bila glavna zamerka, kako to da neko poziva da se da poverenje jednoj stranci. Ja mislim da u svakoj državi Evrope stranka koja izlazi na izbore poziva građane da poverenje poklone njoj, to je valjda jasno.

Koliko Evropu razumeju i koliko im je bliska, vidi se, između ostalog, i na primeru ovog poslednjeg što rade. Mislim na njihovu „fantastičnu“ ideju da se obrate Savetu Evrope, sve u njima dobro poznatom i njima imanentnom maniru blaćenja sopstvene države nekakvim notornim besmislicama o tome kako je neko ovde progonjen. Zamislite šta je krunski dokaz da je neko progonjen – činjenica da Aleksandar Vučić i SNS imaju poverenje građana u oko 160 opština. Dakle, ako je jasno, demokratski izražena volja građana, koja njima apsolutno ne ide u prilog, dokaz nekog problema u Srbiji, pa, to je dokaz samo njihovog problema, njihovog problema i njihove potpune političke irelevantnosti.

I na samom kraju, neki su ovde dobili želju da se podsetimo na šta mi mislimo kada govorimo o Kosovu i Metohiji. Govorimo o toj brutalnoj i bestidnoj kampanji protiv sopstvene države, koja naravno nije u interesu ni te države ni njenih građana u momentu kada se bavimo tako važnim pitanjima

kao što je Kosovo i Metohija. Malo plastičnije: bivša poslanička grupa gospođe koja je htela ovde da podseti na neke stvari tvrdi da je Srbija prvi kontakt sa Kosovom i Metohijom imala 1912. godine. Ti ljudi tvrde da mi nikakvu istorijsku vezu nemamo sa tim prostorom.

Ti isti ljudi tvrde, to sve stoji u njihovim zvaničnim saopštenjima na sajtu i dan-danas, evo, ovog sekunda kada o tome pričamo, da je potpuno opravdano sve ono što se desilo našoj zemlji 1999. godine zato što je, zamislite tu tezu, Srbija nekim zločinima nad albanskim stanovništvom dala opravdanje za sve ono što će joj se dogoditi!

Uostalom, još jednom, ako je teško slušati nas i naše argumente, i oko toga može da se raspita upravo kod gospodina Živkovića, koji se polomi ovde mesecima da objasni nama kako je Srbija kriva za sve zlo koje se dogodilo i 1999. i u bilo kom drugom tragičnom događaju devedesetih godina.

Ti ljudi nemaju Srbiju na srcu, ti ljudi ne rade u interesu svoje zemlje i svog naroda. I najbolje će se razumeti, očigledno, ako među sobom razmene te svoje „fantastične“ teze.

Mislim da je sada sve mnogo jasnije. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Orliću.

Povreda Poslovnika, Aleksandra Čabraja.

Izvolite.

ALEKSANDRA ČABRAJA: Hvala vam.

Član 104. Pa, evo, ja neću odgovoriti rečima da se gospodin Orlić pravi da mene nije razumeo. On mene, izgleda, stvarno ne razume, jer mislim da je...

(Predsedavajući: Nemate pravo na repliku. Tražili ste povredu Poslovnika.)

Zato što se izrazio tako kako se izrazio, u međuvremenu. Ja sam povredu Poslovnika tražila pre toga.

U svakom slučaju, mislim da bi meni najzanimljivije bilo ovde da čujem u kojoj sam ja to stranci, u kojoj sam ja to bivšoj vlasti učestvovala. Ja znam da, drage kolege...

(Narodni poslanici Srpske napredne stranke dobacuju.)

Ja imam strpljenja i uopšte mi nije, kako je rekao malopre kolega Orlić, teško da slušam, naprotiv. Meni ništa nije teško da saslušam, jer suština demokratije jeste u tome da se saslušamo. Ali sada ču pustiti kolege pošto one očigledno ne mogu da podnesu da ja ovde išta kažem.

A zašto je nekim kolegama teško da me slušaju? Pa evo zašto: možda baš zbog toga što ja nikad nisam učestvovala ni u jednoj bivšoj vlasti, što ja nemam šefa. Raspitajte se malo. Uz sve poštovanje prema gospodinu Živkoviću, koji jeste šef moje poslaničke grupe, mi nismo poslanička grupa

jedne partije, mi smo Klub samostalnih poslanika. Izgleda da vama, drage kolege, najteže pada upravo to. E pa ja mogu da vam kažem da ja mogu ovde da zastupam glas građana koji upravo nemaju partijski interes, nego govore u ime građana Srbije, koje vi neprestano zaboravljate.

Evo, ja ću sada dozvoliti, samo da građani čuju ovo što vi dobacujete jer ne možete da izdržite da vam se kaže nešto što nije sa partijskog stanovišta i što ne govori partijski vojnik, nego neko ko zaista govori u ime svoje, kao građanin Srbije, i u ime drugih građana Srbije. Izvolite.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Čabraja. Prvo želim da vam kažem da stvarno jeste, i kolega Bečić i kolega Orlić bili su potpuno u pravu kada su rekli, vi ste stvarno govorili o nekom drugom amandmanu, a ne o amandmanu koji je podneo narodni poslanik Igor Bečić.

Zatražili ste povredu Poslovnika. Nisam vas apsolutno razumeo o čemu ste govorili i akonto čega sam ja povredio Poslovnik.

Što se tiče njihovih dilema oko šefa stranke, poslaničke grupe, stvarno ne mogu ni ja kao potpredsednik Narodne skupštine nekada da dešifrujem, jer imali ste puno deoba, da li je Pokret centra, da li je Dosta je bilo, da li Samostalni, tako da ni mi nekad ne možemo da ažuriramo te informacije.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Da.)

Želite. Hvala.

Reč imala narodni poslanik Marijan Rističević, povreda Poslovnika.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, reklamiram član 107. Ne znam da li sam dobro čuo, ali vi, gospodine predsedavajući, proverite. Povređeno je dostojanstvo Narodne skupštine na najgrublji mogući način. Ako neko traži od vladajuće koalicije da joj se objasni u kojoj je stranci, ja stvarno ne znam onda šta nije povreda dostojanstva na takav izliv reči koji je usledio.

Da podsetim gospođu, oni su ovde ušli kao Dosta je bilo. To je udruženje građana, nije ni politička stranka, nismo tačno utvrdili. Ali uskoro je bilo ne Dosta je bilo, već dosta ih je bilo, pa nikad im nije bilo dosta. A ja mislim da gospođa pripada stranci bilo pa prošlo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Rističeviću, da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Reč imala narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, spremam sam čak i da potrošim nekoliko dragocenih sekundi poslaničke grupe samo zato što hoću da pomognem koleginicama i kolegama.

Tri stvari. Oko dve, nažalost, ne mogu da pomognem. Na direktno pitanje u kojoj je neko stranci, da mu objasnim – ako on sam ne zna u kojoj je

stranci, ja ne mogu da pomognem. Drugo pitanje, to što kaže ima šefa poslaničke grupe, ali ga nema, verovatno misleći na to da ga nema u sali. Ni tu, nažalost, ne mogu da pomognem, njega nema nikad pa nema.

Ono oko čega mogu da pomognem, to je da mi možemo da se složimo oko teze da njihova grupacija ne predstavlja interes jedne partije, ne samo zato što tu političkih stranaka odavno nema, tu je reč o čistim interesnim udruženjima, nego zbog toga što je tu reč upravo o tom interesu. Nema veze u koliko će stranaka, pokreta, grupa građana, ljubitelja ne znam čega, mlađih filatelista, da se udruže, oni možda nisu jedna partija, ali jesu predstavnici jednog interesa, onog koji definitivno nije interes Srbije. Čiji je? To oni jako dobro znaju i vrlo mi je drago što se oko toga slažemo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč imala narodni poslanik Aleksandra Čabraja, po amandmanu.

ALEKSANDRA ČABRAJA: Ja ću, kao i kolega Orlić, iskoristiti neko dragoceno vreme ovlašćenog da i ja objasnim ponešto.

(Narodni poslanici SNS-a dobacuju.)

Samo izvolite, meni se ne žuri. Ja nikud ne žurim.

Dakle, što se tiče moje pripadnosti političkoj partiji, ja ću vam reći da nisam član nijedne; jesam član Grupe samostalnih poslanika. Znam da je vama prosto teško da prihvate da može neko da govori u ime građana, ne neke partije, ali, evo, upravo je kod mene to slučaj. Dakle, ja vam tu ne mogu pomoći. Niti sam bila član bilo koje partije. I to možete da proverite. Ako mi pokažete koje sam to partije član, evo, ja ću se odmah saglasiti sa vama.

E da, imam još nešto da dopunim, a to je da sam ja pročitala član na koji se podnose svi ovi amandmani. Dakle, pošto nikome od vas nije bilo jasno o čemu to pričamo, pa, ja sam pričala o članu na koji podnosite svi ove iste amandmane. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Čabraja.

Reč imala narodni poslanik Veroljub Arsić, povreda Poslovnika.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Gospodine predsedavajući, mislim da je član 107. Poslovnika povređen. Sad ću da obrazložim zašto.

Koleginica koja je govorila jednostavno se ponašala kao da smo mi koji smo članovi političkih stranaka nešto manje vredni u ovoj Narodnoj skupštini, nego oni koji nisu bili ni u jednoj političkoj stranci. Da li je neko bio ili nije, neću da ulazim, ali znam, u teoriji, da su nosioci demokratskog sistema u jednoj državi baš političke stranke zato što političke stranke jesu udruženja građana sa jasno definisanim političkim ciljem, a to je sprovodenje programa.

Potpuno sam saglasan da grupe građana koje nisu političke stranke mogu da pokušaju da se bave politikom, ali oni nemaju svoj politički program

i postavlja se pitanje – za koga oni rade. U redu, znamo da nekog predstavljaju, ali koji je njihov cilj? Oni ga nemaju, ali to im ne smeta da dobiju, kada su izbori, iz budžeta Republike Srbije, kao i političke stranke koje imaju celokupnu infrastrukturu, 79.000.000 dinara. Znači, kada je u pitanju politika – ne, mi smo grupa građana; kad je u pitanju novac – ne, mi smo političari. To tako izgleda kod njih i ja to tako doživljavam.

Ne želim da se Skupština u danu za glasanje izjasni.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vam, kolega Arsiću.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta, povreda Poslovnika, s tim što bih ja da posle koleginice Radete završimo ovu raspravu. Ili da predložim jedan okrugli sto pa da nam možda dr Martinović održi jedno predavanje o ustavnom pravu, političkom sistemu, pa da raspravljamo o tome, jer nije tema sednice.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Član 107. stav 1. Jedino ne znam što vam je trebalo ovo za predavanje. Ako vama treba neko da drži predavanje, vi organizujte, ali zaista ima nas koji odlično znamo i Ustav i Poslovnik itd.

Dakle, gospođa Čabraja, to je bio osnov mog javljanja, malopre je javnosti Srbije i narodnim poslanicima objasnila da ona zapravo nije narodni poslanik. Da ima imalo morala, lepo bi otišla na pisarnicu, podnела ostavku i otišla odavde. Neko ko kaže da nikome ne pripada, da je sa nekim došao, da sada ne zna kome pripada, da ima nekoga ko je šef poslaničke grupe ali ona nije u toj poslaničkoj grupi, da je došla sa jednom političkom opcijom, da više tu političku opciju ne priznaje... Zaista, kad se još jedanput presluša ovo što je rekla, ona nam je samo objasnila da ona zapravo nije narodni poslanik.

To što se zadržala ovde posle svih tih njihovih prostih deoba, to je nešto što jeste problem i ovog zakona i ovog poslovnika zapravo. Onda se to svede na problem skupštinske većine, koja nije htela da doneće jedan normalan poslovnik i zakon o Narodnoj skupštini koji bi zaista uveo red. Mi više ne znamo sa koliko smo poslaničkih grupa počeli ovaj saziv, koliko sada ima poslaničkih grupa. Svaki dan se pojavljuju neki novi, svaki dan se cepaju na nove poslaničke grupe. Znate, to zaista nema veze sa demokratijom. Ako neko od njih misli da je ovo što rade demokratija, ne, nije, demokratija je nešto sasvim drugačije, demokratija podrazumeva i određene obaveze.

Narod za ovakve kaže sada da pripadaju nekim... To su najnovije neke grupe, zovu ih „Joks“.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Radeta. Znate da nisam mislio na vas.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.) Hvala.

Reč imma narodni poslanik Vladimir Orlić, pravo na repliku.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala lepo.

Pošto je u onom direktnom obraćanju izgleda pala određena namera da se ovde kao suštinski argument u ovoj raspravi iznese obrazloženje da neki nisu članovi stranaka i da nikada nisu ni bili, neka bude iznenađenje za te koji su to obnarodovali, ali mi se u tome apsolutno slažemo.

Dakle, ono što smo mi mesecima dokazivali ovde u Narodnoj skupštini je upravo to što oni tvrde sada, upravo to što oni sada priznaju. Mi smo, podsećam, tvrdili da Dosta je bilo jeste upravo, naravno, grupacija kojoj je pripadala ili ona lista kojoj je pripadala gospođa koja je upravo izjavila – nikad nisam bila član političke stranke. Dakle, mi smo i tvrdili da to nikada nije bila politička stranka. A oni su se lažno predstavljali kao politička stranka. Mi smo tvrdili, oni ne samo da nisu politička stranka, nego nisu u stanju da se registruju. Njihov postupak registracije je sporan jer nemaju dovoljno potpisa. Oni nisu u stanju ni da prikupe dovoljno potpisa podrške da bi se registrovali.

Još smo govorili, oni su sve vreme postojali ili kao grupa građana ili kao udruženje građana. Kao grupa građana, zbog toga što su na taj način preko računa dobijali novac za angažman u Narodnoj skupštini. A onda je tim novcem moglo da se raspolaže, da se duhovito izrazim, sa ograničenom odgovornošću; onda su taj novac mogli lepo da distribuiraju na privatne račune svojih narodnih poslanika, na račune njihovih preduzetničkih radnji, što su i radili, 37.000.000 dinara su tako raspodelili među sobom. A kao udruženje građana, zato što su tu primali novac od članarina.

Da je to tako, drago mi je što se razumemo i što to neki danas priznaju. Nije sporno i dobro je što priznaju da su oni ovde zapravo predstavnici ne građana, nego jednog zajedničkog interesa, onog interesa koji definišu Šolak, Mišković, Đilas, Jeremić, Janković, pa i sadašnje gazde, Živković, ili bivše, Radulović, tu nikakve razlike nema. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Orliću.

Reč imma narodni poslanik Aleksandra Čabraja, po amandmanu.

Izvolite.

ALEKSANDRA ČABRAJA: Zašto nemam pravo na repliku?

(Predsedavajući: Nemate pravo...)

Nisam znala da smo na „ti“. Hvala. Pošto kažu kolege, samo da objasnim, „nemaš pravo“. Okej, evo, koristiću onda vreme ovlašćenog.

Dakle, ja se zaista ne bih upuštala u ovu diskusiju sa kolegama koje ne znaju same da ocene da li je meni šef Radulović, ili Živković, ili Mišković ili već ko, a znaju da nije niko od njih.

Što se tiče tog leganja novca na račune itd., molim vas da mi opet kažete šta je to na moj račun leglo. Ali neću da se spuštam na to pošto nikada

u životu nisam želela uopšte da ulazim u bilo kakve provokacije, jer znam da niko od vas ne može da pronađe nijednu mrlju u mojoj karijeri pa verovatno zbog toga mora da se izmišlja sve ovo.

Hajde da objasnim nešto što je mnogo važnije. Daleko od toga, jesam, ušla sam u Skupštinu na listi udruženja građana, to je tačno, podržavajući potpuno te tadašnje principe, to je tačno.

I moram da kažem, jer me opet zaista niste dobro razumeli, stvarno me niste dobro razumeli, daleko od toga da sam protiv političkih stranaka. Naravno da jesam za sistem političkih stranaka. Pa to niko ne može da ospori. Ja sam protiv partokratije, protiv toga da članovi stranaka budu partijski vojnici. A to nam se dešava ovde svakodnevno, jer kolege, kada promene stranku, onda promene i politiku. Ja sam za to da lični stav ipak nešto znači u politici i da lični kvaliteti nešto znače, a ne da od jedne iste osobe slušamo danas jednu priču, sutra potpuno kontrapriču zbog toga što je promenjena stranka. U tom smislu se protivim strankama. U svakom slučaju, višepartijski sistem, naravno, podržavam. Poslednje što bih podržala jeste jednopartijski sistem, ka kojem se izgleda krećemo a nije nam bio daleko ni u istoriji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Čabraja.

Reč imala narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Koristim vreme ovlašćenog.

Dame i gospodo narodni poslanici, pa nije baš tako bilo. Ja se sećam kako je ona gitara za vreme sviranja himne ovde uletela, i sećam se kako je gospođa na konferenciji za štampu zajedno sa gitarom... Verovatno je Radulović, „Rasulović“ odsvirao svoje. Dakle, ko je naučio da igra kako mu drugi svira, lako će naći gazdu svirača. Ja tog gazdu nikad nisam imao, a za gospodu nisam siguran. Ali, bože moj, 72.000.000 iz budžeta koje su dobili za finansiranje političke stranke koja ne postoji, bilo bi u redu da te novce vrate.

Sećam se i kada su jurišali ovde združeno u naše klupe. Dok su delili dobro, onda su svi bili onako zdušno protiv nas, jurišali, pljunuli, uštinuli, ne znam šta mi sve nisu uradili. U redu je. Gospođa se nije ogradiла od Dosta je bilo, „Rasulović“ je otisao i zaboravio da se vrati, ali čini mi se da ni gospodina Živkovića ona ne priznaje, ili priznaje, za šefa. On je prekjuče, a ne vidim da se gospođa ogradiла od toga, rekao da mu seljaci smrde. Dok sam ja govorio o poljoprivredi i nužnosti da se cena nafte i dizela za poljoprivrednike spusti s obzirom na to da se bave poljoprivredom, da traktori ne idu na drumove, gospodin Živković je uradio ovo – okrenuo je stražnjicu, pustio gasove, a onda je izjavio, zapušio nos, kako mu seljaci smrde. Gospodin predsedavajući koji je bio tu ga je prekinuo kada je to rekao, u krajnjoj nuždi.

Sada, voleo bih da mi gospođa objasni da li se ona odriče gospodina Živkovića koji kaže da mu seljaci smrde. Gospodin Živković može ovde da pušta gasove ili imitira da pušta gasove zato što on dolazi sa juga; sad nema više Južnog toka pa predlažem da gospodina Živkovića ugradimo umesto Južnog toka, gasovoda. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Rističeviću.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Je l' pravo na repliku? Jeste. Hvala.

Što se tiče onog novog, suštinskog argumenta – delili su novac, ali nisam ja lično – meni to, dame i gospodo, ne znači puno. Dakle, onog momenta kada se bude pozitivno vaspitno uticalo na bivše kolege, a tu mislim na četvoro ili petoro i sada narodnih poslanika koji pripadaju onom klanu Saše Radulovića, da novac koji su podelili među sobom vrate, ja će onda možda prihvatići da se neko pokajao, ja će prihvatići da taj neko sa celim slučajem nema puno veze.

Međutim, ne samo da se čutilo i prihvatalo to što se radilo dok se radilo, nego ja ni dan-danas ne čujem reči osude.

Jesu li privatne firme, kako beše ono, „Timi plus“, „Džezifaj“, ne znam kako se zove ona za proricanje sudbine (znate već ko to vodi, ova gospođa koja je diplomirala astrologiju), sve te firme, ima ih četiri ili pet, podelile međusobno 37.000.000 dinara kampanjskog novca? Jesu. To je prikazano, da se razumemo, u izveštaju koji se nalazi, evo sad dok mi pričamo, na sajtu Dosta je bilo. Tamo su lepo naveli koje su firme dobile novac, tih 37.000.000 međusobno podelile. Da li je to činjenica? Jeste. Sami to kažu. Da li smo to osudili? Mi s ove strane jesmo. Vi što se sada čudite i nije vam jasno o čemu pričamo, pa, niste. Pogledajte sami svoje nekadašnje izveštaje, biće vam štošta jasnije.

Dakle, argument „ja nisam lično“ tu ne znači puno. Argument „ja nisam lično“, po pitanju Miroslava Miškovića, tek to ne znači puno. Ja se vrlo dobro sećam ko je ovde, što se kaže – imenom i prezimenom, zagovarao one promene zakona koje bi išle baš konkretno tom čoveku naruku i pomogle baš konkretno u njegovom slučaju. U tom smislu, mi se ovde vrlo dobro prepoznajemo, sećam se ja tog dana.

Treće, na temu promene stranaka, onaj ko tvrdi da nikad nije bio u stranci, oko čega se slažemo, može oko te teme da se konkretno informiše, opet iz prve ruke, kod ljudi iz svoje klupe. Naravno ne sad, sad nema nikog, nego kad dođu. Neka pita gospodu Mariniku Tepić kako to izgleda kada se promeni stranka iz vrlo lukrativnog razloga.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Orliću.

Idemo dalje, zatvaramo ovaj krug replika.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik dr Darko Laketić.

Izvolite, dr Laketiću.

DARKO LAKETIĆ: Zahvalujem se.

Poštovani predsedavajući, uvažene kolege narodni poslanici, podneo sam amandman koji se tiče razvoja lokalnih samouprava i države u celini. Ja ču u svom izlaganju pre svega podsetiti široki auditorijum, dakle građane Republike Srbije, ne samo narodne poslanike koji su danas ovde, na značaj razvoja svih onih lokalnih samouprava koje imaju državnu granicu pored sebe ili dugu ili kratku administrativnu liniju sa Kosovom i Metohijom.

Naime, podsetiću da, prema poslednjem popisu iz 2011. godine, na teritoriji opštine Prokuplje živi 44.419 stanovnika, i to najvećim delom stanovništva srpske nacionalnosti, čija je prosečna starost 36,6 godina. Dakle, ta starosna granica se, nažalost, kao što se dešava u Republici, i u opštini Prokuplje pomera ka nekim višim vrednostima.

Osim toga, ono što je vrlo značajno jeste da je, prema popisu iz 2001. godine, u opštini Prokuplje registrovano 4.729 raseljenih lica sa Kosova i Metohije i 146 izbeglih lica. Takođe, na teritoriji opštine Prokuplje do 2004. godine postojalo je pet kolektivnih centara, od kojih je poslednji zatvoren u aprilu iste godine. U ovim kolektivnim centrima smešteno je oko 260 interna raseljenih lica, koja su nakon zatvaranja centara ili ostala da žive u gradu ili otišla u druge gradove ili pak u treće zemlje. Opština Prokuplje je učestvovala u izgradnji nekoliko kompleksa stambenih jedinica, tačnije 28 stambenih jedinica, za izbegla i interna raseljena lica.

Ono što je veoma bitno, a tiče se upravo ravnomernog razvoja naše republike, jeste da opština Prokuplje, pre svega, i sa ovim Predlogom zakona koji je danas na dnevnom redu, zasluzuje po svim svojim karakteristikama da dobije status grada.

Mislim da je unapređenje lokalnih samouprava koje predstavljaju sedišta upravnih okruga jedan od načina da spričimo širok i masovni odliv stanovništva, ali uz to definitivno moramo učiniti, što radi i ova vlada predvođena premijerkom gospodom Anom Brnabić, da prioritet u investiranju budu upravo one opštine koje se nalaze u tim tzv. rubnim područjima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Laketiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milanka Jevtović Vukojičić.

Izvolite, koleginice.

MILANKA JEVTOVIĆ VUKOJIČIĆ: Zahvalujem, poštovani predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman koji se odnosi na saradnju lokalne samouprave i državne uprave, a u cilju zaštite ranjivih društvenih grupa.

Najpre želim da istaknem da je zakon o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi svakako u interesu povećanja efikasnosti rada lokalne samouprave ali i u interesu građana, samim tim što se zakonskim rešenjima predlaže puno učešće i puna participacija građana u svim onim pitanjima koja se tiču njih samih.

Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi predložena je mogućnost da jedna petina građana koji su punoletni i imaju biračko pravo može da podnese lokalnoj samoupravi inicijativu za rešavanje nekih pitanja koja su za njih od vitalnog interesa.

Svakako da je posao lokalne samouprave pre svega da radi na razvoju i stvaranju povoljne investicione klime i, takođe, da radi na ekonomskom razvoju lokalne samouprave. To su, naravno, preduslovi za odgovornu socijalnu politiku.

Sada bih htela da istaknem nadležnosti lokalne samouprave kada je u pitanju zaštita posebno ranjivih i osetljivih društvenih grupa, a u ovom svom prvom amandmanu najpre ću govoriti o romskoj populaciji, odnosno romskoj nacionalnoj manjini.

Moram da istaknem najpre da je 2009. i 2010. godine u gradu Beogradu od strane gradonačelnika Dragana Đilasa izvršen organizovan, brutalan napad na osnovne vrednosti priznate u svakoj demokratskoj zemlji kada je u pitanju romska populacija. Te vrednosti su ugrožavanje prava Roma na njihov lični integritet, ugrožavanje prava Roma na njihovo dostojanstvo, ugrožavanje prava Roma na dom i ugrožavanje prava Roma na imovinu. On je koristeći dve metode, koje su izgleda i danas poznate nekim ostacima „žutog preduzeća“, a to su metode prisile, prinude i zastrašivanja, raselio protivpravno, bez pristanka, oko 300 porodica romske nacionalne manjine, i to 114 porodica, među kojima su naravno bili i deca i stari, na područje opština Beograda, u metalne kontejnere, sasvim neuslovne i neodgovarajuće za potrebe ovih porodica. Ono što je možda još gore, on je 64 porodice sa malom decom i bolesnima transportovao autobusima uglavnom u južne krajeve, odakle su navodno pripadnici romske nacionalnosti rekli da dolaze.

Ono što moram da istaknem, Vlada Aleksandara Vučića je još 2014. godine, prvi put kada su u pitanju Romi, ustanovila popis neformalnih naselja koja se nalaze na čitavoj teritoriji Republike Srbije. Zašto je to važno? Zato da bi se sredstva planski usmeravala upravo u ta područja gde se nalaze pripadnici te nacionalne manjine. Moram da istaknem da su u Srbiji

registrovana 583 neformalna naselja, da je već urađeno dvanaest urbanističkih planova za romska naselja u deset gradova i opština.

Moram da istaknem da je, za razliku od politike Dragana Đilasa koja je pripadnike posebno osetljive romske populacije smeštala u kontejnere, danas ova vlada pripadnike romske nacionalnosti... Ovo je opština Odžaci, ovo su 34 stambene jedinice, koje su potpuno komforne, od tvrdog materijala, potpuno energetski izolovane. Namjenjene su za 34 romske porodice, za ukupno 106 ljudi.

Sem izgradnje ovakvih kuća koje su komforne, uslovne, u Republici Srbiji se radi još otprilike trideset projekata upravo sa istom namenom. Moram da istaknem da je za SNS multietničko pitanje jedno od najznačajnijih pitanja srpskog demokratskog društva, a sva pitanja koja se tiču zaštite ranjivih grupa su i te kako važna. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radmilo Kostić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima Aleksandra Čabraja.

ALEKSANDRA ČABRAJA: Evo, predsedavajući, pošto je tema upravo bila diskriminacija, samo da konstatujem da sam ja ovde baš diskriminisana zbog toga što, kažete, zatvorili ste krug replika, a meni nijednom niste dali pravo na repliku. Dakle, nazvala bih to nekim polukrugom replika pošto nisam imala pravo ni na jednu repliku.

Neću se više uopšte upuštati u razne neistine, poluistine i nagađanja, izmišljanja koja se ovde iznose, već ču samo da preporučim kolegama da prosto podnesu krivične prijave protiv svih koji su kršili zakon, pa čemo videti šta će se s tim desiti. Ja taj dan zaista jedva čekam.

Želela sam da dam jedan drugi predlog, koji bi išao upravo u interesu zaštite svih, posebno u interesu demokratije i transparentnosti, a to je nešto što trenutno ne postoji u svim skupštinama opština i gradova – to je da se vrši snimanje i prenosi svih zasedanja. To trenutno u nekim gradovima i opštinama postoji, u mnogim ne, ali smatram da bi to bilo višestruko korisno, pogotovo ukoliko govorimo o tome kako je rad ovih tela dobar. Mislim da građani, ako ništa drugo, zaslužuju da znaju, da čuju i da vide tačno šta se tamo dešava. Mislim da bi to bio zaista veliki korak u prilog demokratiji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala vama. Imali ste nekoliko puta pravo da govorite i, naravno, imaćete uvek.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Bojan Torbica.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stanislava Janošević.

Da li neko želi reč? (Da.)

STANISLAVA JANOŠEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Na početku današnjeg dana imali smo dva veoma bitna zadatka, a to su rasprava i potom usvajanje predloga zakona koje predlaže Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, kao i izbor guvernera i viceguvernera NBS. To smo u potpunosti pozitivno rešili, međutim, ostaje nam još odbrana amandmana koje smo podneli.

Nemam dilemu i nisam imala dilemu kako će glasati po tom pitanju s obzirom na to da je premijerka Ana Brnabić započela pravi proces razvoja lokalnih samouprava i, naravno, ministar Ružić nastavlja tim tempom, a makroekonomsku stabilnost, kao i monetarnu, obezbedila je guvernerka Jorgovanka Tabaković i sigurna sam da će to učiniti i u budućnosti. Svakako, uvek će podržati sve vaše predloge što se tiče daljeg i budućeg rada.

Međutim, kakve su sve pokušaje imali poslanici koji predstavljaju bivši režim i kako su pokušali da omalovaže našu politiku? Oni su uneli kamen u Skupštinu, zatim gitaru; oni su u skupštinskim hodnicima presretali predsednicu Parlamenta, oni su predsednika najveće poslaničke grupe gađali računarskom opremom. Zatim su demonstrirali i protestovali nakon predsedničkih izbora jer su deklasirani i svi zajedno pobedjeni. Onda su izgubili i na beogradskim izborima pa opet protestuju. Samo zaključujem da je to sila protesta, koji su negde već hronični jer ne mogu da nas pobeđe; više se ne bave politikom, akcionim planovima i razvojem, isključivo demonstracijama.

I, moram vam reći da mi je žao ljudi koji su imali dnevnicu od stodvesta dinara, jer nisu svesni šta su radili. Ta dnevница varira zavisno od toga u kom gradu su demonstracije izvodili. Dobili su njihove službene i velike automobile da bi preprečili puteve. Kada se osveste, shvatiće šta su radili i sigurno će im biti žao, i ja ih žalim. Naravno, oni nisu naškodili Srpskoj naprednoj stranci već samo građanima Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ana Karadžić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dušica Stojković.

Da li neko želi reč? (Da.)

DUŠICA STOJKOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Marinkoviću.

Uvaženi predstavnici Vlade, drage kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, SNS će podržati set zakona koji vode do poboljšanja rada naše državne uprave jer želimo da poboljšamo sve one usluge koje pružaju opštine i gradovi a koje su usmerene ka građanima koji žive u ovoj zemlji. Opštine i gradovi zaista moraju postati pravi servis građana. Ne možete doveka trpeti nerad i kriti se iza birokratije, propisa, šaltera, sekretarica, obezbeđenja.

Morate u 21. veku zaista da pružite sve one usluge koje imaju građani EU i mnogih razvijenih zemalja u svetu.

Zašto sada usvajamo i vršimo izmene i dopune Zakona o lokalnoj samoupravi? Sada su se stekli uslovi da se izvrše zaista korenite izmene i dopune starog Zakona o lokalnoj samoupravi koji je, podsetiću vas, usvojen još davne 2007. godine. Važno je da u ovom trenutku usvojimo izmene i dopune Zakona, u ovom mesecu, junu 2018. godine, zato što sada zaista nismo ni pred kakvim izborima, bilo gradskim, bilo lokalnim, bilo republičkim. Moramo voditi računa da ne možemo davati nove nadležnosti jedinicama lokalnih samouprava odmah posle izbora zato što su jedinice lokalne samouprave imale sasvim drugačije nadležnosti pre izbora. Moramo voditi računa o fer-pleju u izbornom procesu, a moramo voditi računa i o poštovanju volje naših građana koji su izašli na izbore i dali poverenje određenoj političkoj partiji u lokalnoj samoupravi.

Trenutak u kome donosimo zakon nema nikakve veze sa izbornim procesima u Srbiji. Završili smo beogradске izbore, gde je Srpska napredna stranka zaista osvojila istorijski rezultat i bila je ogromna podrška Beograđana listi „Aleksandar Vučić – Zato što volimo Beograd“. Sada su se zaista stekli uslovi da izvršimo izmene Zakona o lokalnoj samoupravi. Ne mogu nam promena ministra ili bilo kakva kadrovska rešenja u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave osporiti nastavak kontinuiteta započetih reformskih procesa koje je, podsetiću vas, započela Vlada Aleksandra Vučića, od reforme državne uprave, uvođenja velikog broja elektronskih servisa, elektronske uprave, svih onih elektronskih usluga koje zaista građanima Beograda, građanima Srbije poboljšavaju kvalitet života.

Koje su koristi od izmena i dopuna starog zakonskog rešenja? Pa, zaista, koristi su višestruke: postiže se bolja primena instituta neposredne demokratije, veće uključivanje javnosti, veće uključivanje građana koji žive u našoj zemlji; obezbeđuje se efikasniji i transparentniji rad opština i dovodi do optimizacije broja pomoćnika predsednika kao i pomoćnika gradonačelnika; takođe, doći će do smanjenja broja lokalnih većnika. Uključivanjem u postupak primene investicionog dela budžeta lokalne samouprave građani će imati, ovim izmenama, mogućnost da kažu šta da se gradi, šta da se radi u lokalnoj jedinici u kojoj žive.

Podsetiću vas, Grad Beograd je decembra prošle godine pokrenuo jedan veliki projekat, tadašnji gradonačelnik Siniša Mali je pokrenuo projekat „Da se gradi i radi po tvome.“ Više od desetine hiljada predloga, kvalitetnih predloga građana je došlo, od toga gde treba da se gradi neki novi parkić, bolnica, dom zdravlja, gde treba da se poboljšaju sadržaji koji nedostaju u određenoj ulici, određenom kvartu, određenom naselju. To je zapravo recept

za uspeh i drago mi je da ste na dobrom putu i da ste neke od elemenata koji već postoje u Gradu Beogradu implementirali u ovom zakonskom rešenju.

Takođe, mi smo ovih dana čuli da je reč o nekakvim kozmetičkim izmenama, da je reč o izmenama koje su kozmetičke prirode, što absolutno nije tačno. Vi ste u obrazloženju ovog zakona govorili o tome da je reč o optimizaciji broja pomoćnika predsednika opština, gradonačelnika i da ste primenili skalu prema broju stanovnika. Tako će sada, po ovom zakonu, opštine koje imaju do 15.000 stanovnika imati jednog pomoćnika predsednika, do 50.000 stanovnika dva, do 100.000 stanovnika tri i maksimalan broj koji će jedan predsednik opštine imati, jedna lokalna samouprava, to je pet. Isti princip ste primenili kada je reč o lokalnim većnicima.

Na samom kraju želim da kažem da čitav dan danas, od 10 sati, slušamo neopravdane kritike dela opozicije, koja govori o tome da je reč o nekakvoj centralizaciji finansija. Naprotiv. Imala sam prilike, kao neko ko dolazi iz jedinice lokalne samouprave i ko je narodni poslanik, da prođem kroz brojne treninge i obuke, i o rodnom budžetiranju i o učešću građana, uključivanju građana u proces donošenja budžeta; vi ste zapravo u ovom članu 40. govorili o tome da je potrebno uvesti javnu raspravu za planiranje investicija o odluci o budžetu počevši od 2019. godine, o budžetu koji se odnosi na 2019. godinu.

Zaista možemo da postavimo glasno pitanje – ko može bolje da razume potrebe žene na selu od lokalne samouprave u kojoj ta žena živi? Ko može bolje da razume koje su potrebe te žene na selu?

Mi danas u EU zaista imamo primere pozitivne prakse. Imamo tzv. koncepte pametnih sela, „smart vilidžis“, koji govori o tome da se smanjuje migracija radne snage, migracija od sela ka gradu, da se smanjuje odliv mozgova, one srpske pameti, u inostranstvo. To je koncept koji funkcioniše u EU i koji afirmiše da mladi ljudi idu u pravcu samozapošljavanja, da mladi ljudi u Srbiji moraju ići u pravcu pokretanja sopstvenog biznisa, da li, kada je reč o mladima na selu, o pokretanju poljoprivredne proizvodnje, o pokretanju organske poljoprivredne proizvodnje, ali i svim onim nedostajućim sadržajima kad je reč o seoskom turizmu, kad je reč o pokretanju sopstvenog malog biznisa.

Mi smo zaista imali... Ja sam imala prilike, kao član Odbora za evropske integracije, da često razgovaram sa svojim kolegama iz Nemačke, Slovenije, i to su nekakvi pozitivni primeri na koje možemo da se ugledamo i za koje već sada možemo da otvorimo vrata u našoj zemlji i da uz male zakonske izmene omogućimo našim ljudima koji žive u malim gradovima, u selima, preko lokalnih samouprava, kroz različite treninge i obuke, da

približimo taj proces evropskih integracija građanima ove zemlje kako bi oni osetili benefite integracije.

Takođe, imali smo prilike da čujemo od dela opozicije da mi želimo zapravo ovim zakonom da uvedemo nekakvo opsadno stanje u našim opštinama i gradovima, kako deo opozicije želi da predstavi javnosti. Nije reč ni o kakvoj opsadi, mi zapravo želimo da uvodimo red i odgovornost ali i ocenjivanje rada u opštinama. Mora da se uvede i određena finansijska disciplina ali i odgovornost za obavljeni javni posao. Kada sve to znamo, svako mora da odgovara kod nadležnih organa u ovoj zemlji. Mi smo, kao SNS, zaista pokazali da ruka pravde nije poštedela ni brojne predstavnike Srpske napredne stranke, ni Socijalističke partije Srbije, ni mnogih grupa građana ili dela opozicije i ja želim da kažem da mi uvodimo, zapravo, princip odgovornosti u vršenju vlasti u ovoj zemlji.

U danu za glasanje SNS i naša koalicija podržaće ovaj set zakonskih rešenja. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Stojković.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Marković
Da li neko želi reč?

Kolega Markoviću, izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi. Moj amandman naglašava potrebu za modernizacijom u kontekstu sveukupnog razvoja Srbije.

Mislim da je amandman na mestu, mislim da se naslanja na intenciju Vlade Republike Srbije kada je reč o digitalizaciji i modernizaciji uopšte. Mislim da će svakako time doći do povećanja efikasnosti u funkcionisanju lokalnih samouprava, dakle opština i gradova u Srbiji.

Svedoci smo da smo u prošlosti, ne tako davnoj prošlosti, imali više problema kada je reč o funkcionisanju lokalnih samouprava, veliki broj zloupotreba, propusta, nepravilnosti u radu u većem broju opština. Svi smo već nekoliko puta iznosili razne primere kada je reč o Smederevskoj Palanci, kada je reč o Opštini Vračar; lično sam učestvovao nekoliko puta u obaveštavanju javnosti i ukazivanju na brojne zloupotrebe i nepravilnosti u radu, čak i krivična dela.

Ono što je sada aktuelno, aktuelna je situacija, nažalost vrlo teška situacija, u Opštini Paraćin. Ja dugujem svojevrsno izvinjenje građanima jer sam u načelnoj raspravi predsedniku Opštine Paraćin, Saši Paunoviću iz Demokratske stranke, čestitao svojevrsno punoletstvo kada sam rekao da je otkriveno osamnaest velikih afera do sada. Međutim, moja je greška, ja sam se

zabrojao, u pitanju je devetnaest velikih afera koje su otkrivene kada je reč o Saši Paunoviću, predsedniku opštine iz DS-a, koji ne oseća nimalo odgovornosti da podnese ostavku kao moralni čin posle svega što je uradio za tu opština, već piše neka pisma, žali se na državu. Ono što je gore od toga, žali se na građane. Onaj ko je imao prilike da pročita to njegovo pismo upućeno Savetu Evrope (i ko zna kome već) – u prvoj rečenici on se žali na političku situaciju u Srbiji i žali se na građane Srbije, uz konstataciju kako je DS, odnosno kako su opozicione stranke na vlasti u svega šest opština u Srbiji. On na taj način priznaje da građani ne žele DS, niti ostale stranke koje čine taj svojevrsni blok i žali se na građane Srbije umesto da nešto konkretno uradi.

Zbog vremena koje je preostalo, neću dužiti dalje kada je reč o Opštini Paraćin, ali iz svih razloga koje sam naveo mislim da moj amandman svakako ima svoje mesto u ovom predlogu zakona i nadam se da će ga prihvati. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Markoviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ana Čarapić.

Izvolite, koleginice.

ANA ČARAPIĆ: Zahvaljujem predsedavajući.

Poštovani članovi Vlade Republike Srbije, dame i gospodo narodni poslanici, Vlada Republike Srbije je u prethodnom periodu ostvarila fantastične rezultate. Otvorili smo preko 150 fabrika širom cele Srbije; dok je prethodni režim za manje od četiri godine otpustio preko 400.000 ljudi, mi smo za manje od tri godine zaposlili 176.000 ljudi. Mi danas intenzivno radimo na stimulisanju zapošljavanja u privatnom sektoru, na stimulisanju otvaranja malih i srednjih preduzeća, zato što želimo privredu na zdravim osnovama. Cilj Vlade Republike Srbije je ravnomerni regionalni razvoj, a to je jedini put ka održivom privrednom razvoju, pa sam shodno tome i podnela amandman.

S obzirom na to da danas raspravljamo o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, nekako mi se nameće potreba da kažem da dolazim iz velike opštine sa juga Srbije, po površini, a male opštine po broju stanovnika, tj. opštine Kuršumlija. S ponosom ističem da je u opštini Kuršumlija, na čelu sa Srpskom naprednom strankom, mnogo urađeno po pitanju infrastrukture. Opština Kuršumlija čak 41% svog opštinskog budžeta izdvaja za infrastrukturne projekte, dakle za asfaltiranje novih ulica, za obnovu i rekonstrukciju postojećih ulica, za kanalizacionu mrežu. Preko 10% opštinskog budžeta izdvajamo za đačke i studentske stipendije, za stimulisanje rada i roditeljstva, za pomoć u kući starim i osobama sa invaliditetom.

Dakle, sve što radimo, radimo u cilju da poboljšamo uslove života svih građana Republike Srbije i da poboljšamo životni standard svih građana

Republike Srbije. Ta sredstva koja danas izdvajamo za izgradnju putne infrastrukture bivši režim je koristio za isplate zarada za raznorazna radna mesta i za 13. i 14. platu, a mi danas radimo da poboljšamo životni standard i uslove života građana. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Čarapić.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Pešić.

Da li neko želi reč?

Reč ima Olivera Pešić.

Izvolite.

OLIVERA PEŠIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi definiše se veće učešće građana prilikom kreiranja dokumenata javnih politika; zatim, maksimalan broj članova opštinskog, odnosno gradskog veća, kao i maksimalan broj pomoćnika predsednika opštine, odnosno pomoćnika gradonačelnika prema broju stanovnika; zatim, obaveze gradskog veća; minimalan rok za sazivanje sednice skupštine grada; prava odbornika da dobiju informacije koje su od značaja za obavljanje odborničke dužnosti; položaj mesnih zajednica. Sve to omogućiće sveobuhvatni razvoj Republike Srbije i svakako pomoći ostvarivanju socijalne ravnopravnosti i moj amandman ide upravo u tom pravcu.

Iskoristiću priliku da pomenem grad Leskovac, iz kog dolazim, kao primer dobre prakse, jer mnoge novine koje sada postaju zakonska odredba Grad Leskovac primenjuje još od 2012. godine, otkako je SNS na vlasti u Leskovcu. Što se tiče učešća građana prilikom izrade investicionog dela budžeta, što sada postaje zakonska obaveza, želim da kažem da građani Leskovca još od 2013. godine, od pripreme budžeta za 2013. godinu, imaju priliku da kažu šta je to što u Leskovcu treba da se gradi i šta je to što po njihovoj meri treba da se gradi. To se realizuje na taj način što se na nekoliko punktova u gradu građanima daje mogućnost da vide listu prioritetnih projekata i izvrše ocenu važnosti prioritetnih projekata, ali i da dopune listu svojim predlozima o onome što treba da se gradi po njihovoj meri.

Mi smo otišli i korak dalje u tome pa smo napravili listu od pedeset najuglednijih i najvećih privrednika, koji zapošljavaju najveći broj radnika, tako da oni putem mejla od nadležnih službi dobijaju upitnik i na isti način kao i ostali građani Leskovca imaju mogućnost da rangiraju prioritetne projekte po važnosti ali i da daju svoje predloge. Zatim nadležne gradske službe rade analizu i takva analiza se dostavlja Savetu za razvoj grada, koji opet čine najugledniji predstavnici privrede grada Leskovca, koji zapošljavaju najveći

broj radnika, i tek nakon toga ide obavezna javna rasprava. Dakle, Grad Leskovac još od pripreme budžeta za 2013. godinu organizuje javnu raspravu, koja tek sada postaje zakonska obaveza.

Što se tiče obaveze opštinskog odnosno gradskog veća, koja sada postaje zakonska obaveza, da usvaja tromesečne izveštaje o radu javnih preduzeća, odlukom gradonačelnika od 2013. godine Gradsko veće podnosi tromesečni izveštaj o radu javnih preduzeća i taj izveštaj se objavljuje na zvaničnom sajtu Grada Leskovca, tako da, što se transparentnosti tiče, idemo u tom pravcu.

Ovo su samo neki od kriterijuma na osnovu kojih je Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj sertifikovala grad Leskovac kao grad sa povoljnim poslovnim okruženjem. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Drecun.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dubravka Filipovski.

Izvolite, koleginice Filipovski.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažene kolege i koleginice narodni poslanici, poštovani građani Srbije, amandmanom koji sam podnela definiše se koordinacija lokalnih samouprava i državne uprave. Ta koordinacija je posebno važna zbog efikasnosti u radu lokalnih samouprava, zbog transparentnosti, a pre svega zbog kadrovskih resursa, zbog koordinacije u oblasti ljudskih resursa i u oblasti kadrovskih resursa.

Zvaničan podatak Vlade Republike Srbije je da Srbiji nedostaje 15.000 IT stručnjaka. Taj problem polako počinje da se rešava činjenicom da je 71 odeljenje otvoreno u gimnazijama u IT sektoru u ovoj godini, što će biti prilika za mnoge mlade iz lokalnih samouprava da se dodatno afirmišu u ovim oblastima. Drugi problem u lokalnim samoupravama je što nedostaju kvalifikovani stručnjaci koji bi pratili pretpriistupne fondove i konkurse u mnogim međunarodnim institucijama i na pravi način i na vreme adekvatno konkurisali i koristili te fondove.

Stručno usavršavanje zaposlenih u administraciji, naročito zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave, mora biti u svakom trenutku visoko na listi prioriteta. Profesionalizacija, depolitizacija, digitalizacija, kontinuirano obrazovanje, naravno i lično usavršavanje zaposlenih prepoznati su kao neophodan preduslov za opšti društveni i ekonomski razvoj, koji svoju osnovu mora imati u razvijenim lokalnim samoupravama. Kadrovski planovi i

sistematisacija, kroz reformska rešenja u lokalnim samoupravama, moraju biti deo svakodnevnih aktivnosti saveta za stručno usavršavanje zaposlenih u lokalnim samoupravama.

Međutim, ono što je problem u ovom trenutku jeste to što mnoge lokalne samouprave trpe zbog toga što su u blokadi, mnoge lokalne samouprave gube zbog protesta koje organizuje opozicija, koja se u tim protestima krije iza građana Srbije i želi da u drugi plan stavi sve reformske aktivnosti i rezultate Vlade Republike Srbije i Narodne skupštine Republike Srbije u oblasti zakonodavstva, koje se upravo odnose na unapređenje rada lokalnih samouprava.

Naravno da je reč o politici dvostrukih aršina. Ne mogu a da ovom prilikom ne pomenem i da se ne setimo paora iz Vojvodine, koji su traktorima krenuli u Beograd, a sadašnji predstavnici opozicije, koji su tada bili na vlasti, nisu dozvolili seljacima iz Vojvodine i poljoprivrednicima da dođu u Beograd.

Međutim, najvažnije je da građani na najbolji način prave razliku između onih koji prave probleme i onih koji te probleme rešavaju i da to konstantno potvrđuju na pravi način na izborima.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Đokić.

Reč ima Zvonimir Đokić.

Izvolite.

ZVONIMIR ĐOKIĆ: Zahvalujem.

Imali smo prilike da u prethodnom delu rasprave čujemo gotovo sve što je potrebno, u afirmativnom smislu, za prihvatanje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi. Odmah ću vam reći da ću glasati za predlog koji je podnela Vlada Srbije.

Medutim, imali smo prilike i da, već drugi dan, slušamo kojekakve kritike zakona koji su predloženi i predloga kadrovskih rešenja u Narodnoj banci Srbije, koje smo već usvojili, ali i potpuno neosnovane kritike sadašnje vlasti, napade na sve funkcionere, posebno na one koji dolaze iz SNS-a, počev od predsednika Aleksandra Vučića pa do nekih lokalnih funkcionera.

Sve to ne bi bilo čudno niti neprihvatljivo, jer Poslovnik to dozvoljava a demokratija valjda podrazumeva, da te kritike i napadi ne dolaze ne samo od pripadnika političkih stranaka koje su gotovo upropastile Republiku Srbiju već i od onih pripadnika opozicije koji su direktno ili lično učestvovali u uništavanju i potkradanju svojih lokalnih zajednica dovodeći ih do nenormalnih zaduženja i do ruba propasti. Sada nam ti isti beskrupulozni i nemoralni opozicioni političari govore kako da uređujemo i vodimo Srbiju. Oni nas koji smo podigli Srbiju na noge uče kako, valjda, treba da radimo ono što su oni radili pa da Srbija ponovo krene putem propasti.

Ne, ne mogu oni koji su podržavali i organizovali blokadu saobraćaja npr. da misle dobro Srbiji i narodu koji ovde živi, jer se blokadama problemi ne rešavaju, već se samo stvaraju novi. Pitam ja njih – šta još treba da očekujemo od tih ljudi koji su, navodno nezadovoljni cenom goriva i visinom akciza, blokirali saobraćaj i nisu dozvolili slobodno kretanje svojim sugrađanima, ugrožavajući čak i život i zdravlje nekim od njih zbog zaustavljanja kola hitne pomoći, recimo? Da li je to način kako treba rešavati nezadovoljstvo i neslaganje sa cenom goriva i visinom akciza? Da li će sutra, ako npr. nisu zadovoljni cenom električne energije, početi da nam ruše dalekovode? Da li će nam, ako su nezadovoljni, recimo, cenom vode, trovati vodu za piće i uništavati vodovod? Kao što su izgleda, evo, juče već, isti ti ljudi proturanjem lažnih vesti o pojavi metana u vodi na sve načine radili na izazivanju straha i panike u stanovništvu. Na sreću i na vreme, te njihove namere su otkrivene, čitava mreža onih koji su tu lažnu vest širili je identifikovana, a protiv odgovornih su preduzete mere.

Još se pitam, da li će nam možda Vuk Jeremić, osumnjičen za međunarodni kriminal i korupciju, namernim izazivanjem straha i panike među srpskim stanovništvom na Kosovu i Metohiji, tako što je zlonamerno smislio i lansirao lažnu informaciju o tobožnjoj nameri naše vlasti da izazove nemire i sukobe na severu Kosova i Metohije, pomoći ili još više otežati situaciju. Zar takvima i takvom prevarantu, i svima koji su uz njega, narod treba da veruje? Ne, narod ih je odavno pročitao i na izborima im rekao šta misli o njima. Narod je zauvek odbacio poverenje u njih, više puta zaredom, i ukazao poverenje Srpskoj naprednoj stranci i Aleksandru Vučiću na njenom čelu.

Mi iz Srpske napredne stranke, bez obzira na sve prepreke koje nam se nalaze na putu i koje nam opozicija namerno podmeće, imamo snage, volje, znanje i umeća da Srbiju izdignemo na noge, od nje napravimo pravno uređenu, ekonomski i privredno snažnu i društveno organizovanu zemlju, od lokalnog pa sve do najvišeg državnog nivoa, i da budemo ponosni i gordi na to što radimo i kako to radimo. Zato i ove predloge zakona koje nam je predložila Vlada treba prihvati i usvojiti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Đokiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Duško Tarbuk.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Duško Tarbuk.

Izvolite.

DUŠKO TARBUK: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani građani Srbije, predloženim amandmanom na član 1. predloženog zakona koji vrši izmenu u članu 2. Zakona o lokalnoj samoupravi, dodao bih stav 2. koji glasi: „Saradjom lokalne samouprave sa državnom upravom obezbeđuje se sveobuhvatni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na efikasnost lokalne samouprave“.

Reforma lokalne samouprave doprinosi stvaranju boljeg ambijenta za život i bolji životni standard građana. Doprinosi se većoj participaciji građana u kreiranju javne politike. Neophodno je jačanje i uspostavljanje partnerskih odnosa između centralne i lokalne vlasti. Izmene Zakona donose promene u načinu određivanja nadležnosti jedinica lokalne samouprave, u radu skupštine, opštinskih veća, uprave, reformu funkcionisanja mesnih zajednica i jačanje međuopštinske saradnje.

Saradjom lokalne samouprave sa državnom upravom postiže se bolja primena instituta neposredne demokratije i veća uključenost javnosti u donošenje odluka iz oblasti javne politike. Građanima se daje mogućnost da vrše uticaj na kreiranje politike, jer ovaj predlog zakona omogućava javne rasprave u postupku primene odluke o budžetu. U delu planiranja investicija, sredstva u budžetu su sredstva svih građana i oni imaju pravo učešća u procesu odlučivanja o tome kako ta sredstva ulagati i na šta ih trošiti.

Ovo je, po meni, odličan zakon, tako da kolege poslanike molim da u danu za glasanje ovaj zakon podrže. Naravno, ako budu imali snage i vremena, molim da podrže i moj amandman. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Jolović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Pekarski.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Pekarski.

GORAN PEKARSKI: Hvala, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu i Vlada Republike Srbije poslali su pred Parlament jedan set zakona za koji sam ja mislio da ćemo se svi složiti, bez razlike na političku pripadnost. Stvarno ne vidim razlog da se neko ne slaže, kada su u pitanju odredbe iz oblasti delovanja lokalnih samouprava, umesto dosadašnjih nadležnosti, ne vidim nijedan razlog da se neko ne slaže da građani mogu da učestvuju u kreiranju budžeta i da neko može da se ne slaže da građani utiču i na investicije u lokalnoj samoupravi. Ne vidim nijedan razlog da lokalne samouprave ne doživljaju Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave kao partnera kome mogu,

treba i moraju da se obrate kao višoj instanci čiji je zadatak da brine, pomaže i kontroliše rad lokalnih samouprava.

Imali smo situaciju da je jedna lokalna samouprava preskočila sve moguće instance i obratila se međunarodnim organizacijama. Oni su se nekom žalbom obratili Kongresu regionalnih i lokalnih samouprava, obratili su se Ambasadi SAD, obratili su se Evropskoj komisiji i Savetu Evropske komisije i ko zna kome su se sve obratili. Kada to kažem, mislim na Paraćin, na gradonačelnika Paraćina, predsednika opštine Sašu Paunovića. Zašto je Saša Paunović to uradio? Zašto je preskočio sve domaće institucije? Zašto se Saša Paunović obratio strancima? Šta su motivi? Da li su motivi da sebe prikaže kao žrtvu, a da pritom ne spominje afere i malverzacije u sopstvenom radu i da pokazuje strahove od eventualnog gubitka vlasti na nekim narednim izborima? I da li je motiv da se prikaže Srbija kao nedemokratska država?

Posle onako burnog reagovanja poslanika Demokratske stranke na sam pomen bruke koju je Saša Paunović napravio Republici Srbiji, vidi se jasan cilj i zadatak i njihova želja da se i Parlament Srbije pokaže kao nedemokratski, kao nemoguć za nastavak rada. Sve to, u kombinaciji sa nekim drugim aktivnostima van Parlamenta, dovodi do ozbiljne sumnje da postoji koordinacija nekih političkih organizacija.

Ako se uzme u obzir i izjava Vuka Jeremića data šiptarskim medijima i laži o planovima Srbije o nekakvim mogućim demonstracijama i nemirima na severu Kosova, koje očigledno samo on priželjkuje – i sad dolazi jedna definicija, maltene, jednog delovanja – ako se uzme u obzir pozadinsko delovanje pojedinih lidera i diktatura malog broja ljudi u tzv. spontanom okupljanju građana, s akcentom na zastrašivanju neistomišljenika, onda kockice polako počinju da se slažu. Kada se tome doda slanje SMS poruka da bi se izazvali nemiri, onda dolazimo do očigledne želje za primenu teorije kontrolisanog haosa. Kao što je gospodin Martinović malopre rekao, kao šef poslaničkog klupa SNS, to je izgleda artiljerijska priprema.

Šta je to teorija kontrolisanog haosa? Kontrolisani haos je metoda po kojoj se vrši politička destabilizacija jedne zemlje i njeno ekonomsko propadanje do granice dok se na vlast ne dovede jedna grupa ljudi ili pojedinaca koji su po meri onog koji je to finansirao i osmislio.

Svi načini ostvarivanja kontrolisanog haosa danas su prisutni u Srbiji. Prvi – prikazivanje loše unutrašnje političke situacije. To je ova želja gospodina Paunovića da se obrati međunarodnim organizacijama, nastupanje tzv. demokratske opozicije na čelu sa Demokratskom strankom, na čelu sa strankom gospodina Jeremića, odnosno da ih sve zajedno združimo u jednu Đilasovu grupaciju. Sledeća stvar je – prikazivanje loše spoljne politike i povećanje tenzija sa drugim državama. To je ova izjava Vuka Jeremića koju je

dao šiptarskim medijima. Sledеće što je interesantno, što imamo priliku da viđamo svaki dan, odnosno viđali smo ovih dana, jeste – protivzakonito organizovanje spontanih okupljanja. To je jedna tačka u teoriji kontrolisanog haosa. Po toj teoriji kontrolisanog haosa, ta okupljanja se organizuju uz korišćenje izgovora o ekonomskom, verskom ili etničkom nezadovoljstvu. Ovo što smo imali ovde, to je bilo organizovanje političkih grupacija, odnosno lidera preko svojih aktivista koji su organizovali blokade puteva, sa izgovorom na ekonomsko nezadovoljstvo.

Sledeća stvar je – stvaranje nesigurnosti i straha. To je ovo što su moje kolege dosad napominjale, a to je ovo slanje SMS poruka putem interneta, da je vodovod zagađen, pretnje smrću funkcionerima, članovima i simpatizerima vladajuće garniture, premlaćivanje policajaca itd. Zato se zalažem da se izmeni član 322. Krivičnog zakonika koji se odnosi na sprečavanje službenog lica u vršenju svojih dužnosti.

Znači, svi načini su ovde trenutno aktivni, ostaje samo jedan način koji treba na kraju da se pojavi, a to je, po teoriji kontrolisanog haosa – pojaviće se neko ko će se prikazati kao „ostrvo mira“ u ovom nemirnom moru. Da li će to biti gospodin Đilas ili Jeremić, videćemo, za koje čujem da su članovi neke „Joks“ organizacije, za koju ne znam šta to znači i kakva je to skraćenica. A da li će se desiti to što su oni rešili da urade, e, neće sigurno jer im nećemo dozvoliti. Vlast se neće uzimati na ulici, nego će se uzimati na izborima, i to ako građani budu odlučili. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dragana Kostić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice Kostić.

DRAGANA KOSTIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažene kolege narodni poslanici, svakako da je predlog Vlade o izmeni Zakona o lokalnoj samoupravi nešto što će doprineti razvoju i unapređenju svih lokalnih samouprava, a samim tim i razvoju i unapređenju naše Srbije.

Ja dolazim iz lokalne samouprave Sokobanja. Sokobanja je, mogu s ponosom da kažem, prethodne godine bila najposećenija turistička destinacija. Međutim, možda bi više turista posetilo ovu našu poznatu banju da je prethodna vlast, koja je bila na čelu „žutog preduzeća“ do juna 2016. godine, malo više vodila računa o svojoj lokalnoj samoupravi.

Ne samo da nisu vodili računa o krupnim investicionim ulaganjima i projektima, nego čak nisu vodili računa ni o zgradji opštinske uprave. Ova zgrada je, inače, objekat pod zaštitom kao spomenik kulture i delo arhitekte

Jovana Ilkića. Za one koji nisu čuli za Jovana Ilkića, on je arhitekta i ovog našeg prelepog zdanja ovde, Narodne skupštine.

Mi smo iz budžeta lokalne samouprave izdvojili skoro deset miliona. Evo, i za poštovane gledaoce, da pokažem – ovako je izgledala stolarija na zgradi ovog kulturnog zdanja, a danas izgleda ovako i upravo završavamo rekonstrukciju fasade. Izdvojili smo devet miliona iz budžeta lokalne samouprave da bismo renovirali ovu prelepnu zgradu. Ne samo da je spoljašnji izgled bio doveden u pitanje, nisu vodili računa ni o sali za venčanja pa su tako mlade bračne parove prinudili na dodatne troškove prilikom sklapanja brakova.

Lokalna samouprava radi na drugim projektima, u saglasnosti sa drugim resornim ministarstvima. Ovo je samo jedan od niza projekata, ali, svakako, za ove skoro dve godine otkako je SNS na čelu ove lokalne samouprave mi smo preduzeli ogromne korake i napredak se oseća već u tome što je Sokobanju za ovih šest meseci posetilo više od 30.000 turista. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tijana Davidovac.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, koleginice.

TIJANA DAVIDOVAC: Zahvaljujem, predsedavajući.

Amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi sam podnela kako bi se dodatno definisala koordinacija između lokalne samouprave i državne uprave.

Reforma javne uprave, kao jedan od osnovnih prioriteta Vlade Republike Srbije, sprovodi se prevashodno u interesu naših građana kako bi se stvorio bolji ambijent za život kao i bolji životni standard u Republici Srbiji.

Izmene Zakona o lokalnoj samoupravi donose promene u načinu određivanja nadležnosti jedinica lokalne samouprave, u samom radu skupštine, opštinskog veća i uprave, unapređenju mehanizama neposrednog učešća građana u obavljanju poslova lokalne samouprave; zatim, menja se način funkcionisanja mesnih zajednica i jača međuopštinska saradnja.

Jedna od najznačajnijih izmena odnosi se na sprovođenje javne rasprave tokom pripreme odluke o budžetu i planiranja investicija. Neke lokalne samouprave u Srbiji primenjuju ovaj način planiranja, a nakon usvajanja ovog predloga zakona to će postati obaveza svih lokalnih samouprava, jer sredstva u budžetima su sredstva svih građana i oni imaju pravo da učestvuju u odlukama kako ta sredstva ulagati i na šta ih trošiti.

Veživanje broja funkcionera u lokalnim samoupravama, i to pomoćnika predsednika opština i gradonačelnika, kao i članova veća, sa brojem stanovnika opštine ili grada, a u cilju veće efikasnosti, operativnosti i ekonomičnosti, od narednih lokalnih izbora doprineće smanjenju broja lokalnih funkcionera u mnogim lokalnim samoupravama.

Izmene ovog zakona odnose se i na uređenje položaja mesne zajednice i odnosa sa opštinom ili gradom. Mesne zajednice su mesta gde će se razgovarati sa građanima o njihovim potrebama i problemima i na taj način će se doprineti jačanju saradnje između lokalnih samouprava i mesnih zajednica.

Usvajanjem ovog zakona uspostavlja se mehanizam za zajedničko obavljanje poslova između opština ili gradova koji su u interesu građana, kao što su komunalni, inspekcijski i slični poslovi, čime se opštine i gradovi podstiču na međuopštinsku saradnju.

Pozivam svoje kolege da u danu za glasanje podrže predloženi amandman. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Snežana Petrović.

Reč ima Snežana R. Petrović.

SNEŽANA R. PETROVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovane kolege narodni poslanici, na član 1. Predloga zakona podnela sam amandman kojim se vrše izmene u članu 2. Zakona o lokalnoj samoupravi dodavanjem novog stava 2. koji glasi: „Saradjom lokalne samouprave sa državnom upravom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na poresku odgovornost.“

Nesumnjivo je da je cilj Vlade Republike Srbije da se izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi želi transformisati lokalna samouprava u efikasniji, profesionalniji i moderniji servis svih građana. Međutim, potpunija efikasnost rada lokalnih samouprava biće postignuta onda kada se građani motivišu da se u što većem obimu uključe u rad lokalne samouprave i kada njihovi predlozi, sugestije i inicijative budu deo odluka koje će biti donošene, a posebno iz dela koji se odnosi na budžet, njegovu raspodelu i izvršenje.

Ukoliko je cilj izmena i dopuna Zakona, a jeste, da svi građani u svim segmentima društva budu zadovoljni u ostvarivanju svojih prava i obaveza, onda je šire uključivanje građana u funkcionisanje lokalne samouprave pravi put za to.

Međutim, bez dobre saradnje lokalne samouprave sa državnom upravom i Vladom Republike Srbije ne mogu se postići očekivani efekti rada lokalnih samouprava, koji se svakako odražavaju i na sam kvalitet života građana. Zbog toga Vlada Republike Srbije čini maksimalne napore da

pomogne jedinice lokalnih samouprava, između ostalog, preko namenskih projekata, kako bi se pokrenule investicije, otvorila nova radna mesta, oživila sela i zadržali mladi ljudi da žive i rade u svojim mestima i svojim radom doprinesu stvaranju boljih uslova za život, kako svoj tako i svojih sugrađana.

Navešću samo jedan dobar primer projekta koji će se zajedno sa Vladom Republike Srbije i preko kabineta ministra za inovacije i tehnološki razvoj sprovoditi u nekoliko gradova, između ostalog i u Užicu, gradu iz koga dolazim, gde će biti otvoreni inovacioni startap centri, gde će mladi ljudi, stručni, sposobljeni kadrovi, baveći se inovativnim i stručnim radom, raditi na novim projektima, pomagati tako svojoj privredi, obezbeđivati bolje uslove za život i rad, da ostanu u svojim mestima da žive i rade, što je u svakom slučaju i cilj Vlade Republike Srbije i svih građana naše zemlje, a samim tim i da obezbede bolje uslove za život svih građana. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Petrović.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ognjen Pantović.

Izvolite, kolega Pantoviću.

OGNjEN PANTOVIĆ: Hvala, predsedavajući Marinkoviću.

Dame i gospodo narodni poslanici, dobra saradnja lokalne samouprave i državne uprave jako je bitna za razvoj opština i gradova i donosi najbolje lokalnom stanovništvu. Ova vlada je pokazala da na najbolji način sarađuje sa lokalnim samoupravama i da su sve njene aktivnosti usmerene ka poboljšanju uslova života naših građana.

Brojni su pozitivni primeri odgovornog rada Vlade Republike Srbije, mnogi projekti koji svakodnevno jačaju našu zemlju na svim poljima. Ja ću pomenuti jedan veoma bitan za opština Palilula i grad Beograd, odakle dolazim, a to je izgradnja industrijskog parka u Borči. Ovaj industrijski park prostiraće se na oko trista hektara, a vrednost izgradnje je 320.000.000 evra. Gradiće ga kineska firma koja je gradila najveći industrijski park na svetu, u gradu Sudžou. Očekuje se da u ovaj industrijski park dode preko hiljadu inovativnih kompanija i da se otvori 10.000 novih radnih mesta direktno, a indirektno čak do 40.000 radnih mesta. Već je četrdeset najjačih kineskih inovativnih kompanija potpisalo memorandum o tome da žele da dođu i posluju u ovom industrijskom parku koji će se graditi. Ovo je najbolji način da se zaposle naši mladi inženjeri, naučnici i inovatori, da ostanu u svom gradu i ovde zasnuju svoje porodice.

Razvojem infrastrukture otvaraju se nova radna mesta, zadržava se stanovništvo i jačaju lokalne samouprave širom naše zemlje. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnела narodni poslanik Vera Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Vera Jovanović.

VERA JOVANOVIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Shodno raspravi prethodna dva dana o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi, podnosim amandman na član 1. istog zakona.

Jedinica lokalne samouprave i njeni organi i službe, kao i preduzeća, ustanove i druge organizacije čiji je osnivač ostvaruju saradnju i udružuju se sa drugim jedinicama lokalne samouprave i njihovim organima i službama u oblastima od zajedničkog interesa. Radi njihovog ostvarivanja, mogu udruživati sredstva i obrazovati zajedničke organe, preduzeća, ustanove i druge organizacije i ustanove u skladu sa zakonom i statutom.

Moja Gradska opština Rakovica je primer takve saradnje sa lokalnom samoupravom, Gradom Beogradom, gde je ta lokalna samouprava izdala dozvolu stranom investitoru da na zemljištu koje je nekada pripadalo Fabrici gumenih proizvoda „Rekord“ izgradi tržni centar „Kapitol park“, investicija je oko trideset miliona evra, i to samo u prvoj fazi. U tom centru danas radi 450 radnika, uglavnom sa opštine Rakovica. U drugoj fazi, a okončanje završnih radova predviđa se za 2019. godinu, predviđeno je zapošljavanje novih radnika.

Molim kolege poslanike da u danu za glasanje prihvate moj amandman.
Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prim. dr Vlado Babić.

Izvolite, dr Babiću.

VLADO BABIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovane koleginice i kolege narodni poslanici, u članu 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi kojim se vrše izmene u članu 2. Zakona o lokalnoj samoupravi, dodaje se stav 2. koji glasi: „Saradjnjom lokalne samouprave sa državnom upravom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije, sa posebnim osvrtom na razvoj medicinskih centara“.

Amandmanom koji sam podneo dodatno se definiše koordinacija lokalne samouprave i državne uprave u vezi s razvojem zdravstvene zaštite građana Srbije. Lokalne samouprave su osnivači ustanova u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, koje su od posebnog interesa za svaku lokalnu samoupravu, a stepen njihove razvijenosti prvenstveno zavisi od uspostavljenog nivoa saradnje lokalne samouprave sa Vladom Republike Srbije, državnom upravom i nadležnim ministarstvima.

Prethodni režim nam je ostavio zdravstveni sistem potpuno neuređen, materijalno, tehnički, čak i kadrovski neobezbeđen, sa огромним dugovima, neadekvatnom opremom, ruiniranim, zapuštenim objektima većine domova zdravlja u lokalnim samoupravama. Takva je situacija bila i u Somboru. Od 2012. godine Vlada Republike Srbije, na čelu sa našim predsednikom Aleksandrom Vučićem, čini sve ne bi li dovela sistem zdravstvene zaštite na nivo razvijenih zemalja. Sagledavajući šta je od 2012. godine pa do danas urađeno, moram reći da naša vlada to radi veoma uspešno.

Prioritet ove vlade i Srpske napredne stranke je da svaki čovek u Srbiji ima dostojanstven i pristojan život, koji može ostvariti samo ako je čovek zdrav i zdravstveno sposoban da radi i doprinosi egzistenciji svoje familije, razvoju privrede i sredine u kojoj živi. Dalje, razvoj zdravstvene zaštite i uspešna saradnja sa lokalnom samoupravom svakako da obezbeđuju sveukupni razvoj Republike Srbije, kojem mi iz Srpske napredne stranke i težimo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Babiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Svetlana Nikolić Pavlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, dr Pavlović.

SVETLANA NIKOLIĆ PAVLOVIĆ: Zahvalujem, potpredsedniče.

Dame i gospodo narodni poslanici, predlažem da se u članu 1. ovog predloga zakona kojim se vrše izmene u članu 2. Zakona o lokalnoj samoupravi doda novi stav 2. koji glasi: „Saradjnjom lokalne samouprave sa državnom upravom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije, sa posebnim osvrtom na unapređenje medicinskih ustanova“. Ovim amandmanom se definiše koordinacija lokalne samouprave i državne uprave.

Koleginice i kolege narodni poslanici, 21. jun 2013. godine je dan koji će većinska Ćuprija da pamti kao dan kada je Srpska napredna stranka, preuzimajući odgovornost za budućnost Ćuprije, zaustavila privredni, ekonomski, bezbednosni, kulturni i svaki drugi sunovrat opštine Ćuprija. Opština je bila devastirana, bez investicija, bez praktične mogućnosti za zapošljavanje, prezadužena kreditima, neisplaćenim obavezama, brojnim izgubljenim sudskim sporovima, blokiranim Domom zdravlja, blokiranim mesnim zajednicama, blokiranim javnim preduzećima, bez javnog građevinskog zemljišta za izgradnju industrijske zone, bez fabrika, bez pozorišnih i filmskih predstava, sa školama i vrtićima u kojima nije bilo ulaganja od 2000. godine, sa razrušenim i neosvetljenim saobraćajnicama, ruiniranim trotoarima, zapuštenim parkovima. Nažalost, Ćuprija je podsećala na zaboravljeni grad ili neosvetljeni tunel na putu između Jagodine i Paraćina.

Međutim, uz nesebičnu pomoć, zalaganje i razumevanje našeg predsednika gospodina Aleksandra Vučića i Vlade Republike Srbije, Opštinski odbor Srpske napredne stranke u Ćupriji zajedno sa rukovodstvom Opštine i predsednikom Opštine gospodinom Ninoslavom Erićem ulaže veliki trud u sagledavanju svih problema u organima uprave, javnim preduzećima, socijalnim, kulturnim, sportskim i kulturno-prosvetnim ustanovama. Nakon sagledavanja zatečenog stanja, rukovodstvo Opštine sprovodi finansijske i kadrovske reforme, vrši racionalizaciju i transformaciju javnih preduzeća. Ćuprija je danas likvidna opština, u kojoj se budžet iz godine u godinu uvećava, nivo javnog duga je smanjen ispod 10% budžeta opštine. Isplaćene su sve obaveze opštine i njenih budžetskih korisnika, čime su stvoreni svi neophodni preduslovi za dalji ekonomski razvoj opštine.

Saradnjom lokalne samouprave sa državnom upravom obezbeđuje se sveukupni razvoj Republike Srbije i unapređenje i medicinskih ustanova.

Poslanički klub SNS će u danu za glasanje glasati za ovaj predlog zakona, a ja pozivam koleginice i kolege narodne poslanike da glasaju za ovaj moj amandman. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Slaviša Bulatović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Stojiljković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Srbislav Filipović.

Izvolite, kolega Filipoviću.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala.

Uvaženi ministre, dame i gospodo narodni poslanici, ako su izbori na lokalnu obično najbolji pokazatelj nečijeg rada i kako je odredena politička stranka obavljala svoj posao i ako je to pokazatelj toga kako su građani zadovoljni radom političkih partija, onda su izbori u Beogradu najbolje pokazali kako je ko radio i kakvi su čiji rezultati.

Pripadnici Demokratske stranke i raspale opozicije ostali su ispod cenzusa. Prvi put nakon dvadeset pet godina našli su se ispod cenzusa. To je pokazatelj toga da su građani veoma svesni u kakvom smo stanju zatekli grad Beograd kada smo ga preuzeli pre četiri godine, šta smo u njemu imali od obaveza, i onaj dug od 1.200.000 evra i 15.000.000.000, dug koji je imao sam Grad Beograd prema porodiljama i za druga socijalna davanja. Imali smo velike probleme sa kojima smo se suočavali: problemi i nedostaci vodovoda i kanalizacije, elementarni infrastrukturni problemi, ono što utiče na svakodnevni život građana u Beogradu.

Sve smo to počeli da rešavamo, uradili smo mnogo toga za četiri godine, pokrenuli velike infrastrukturne projekte. Građani su na lokalnim izborima za grad Beograd ocenili rad Srpske napredne stranke i njenog rukovodstva kao odličan, gde smo dobili absolutnu većinu. Što se tiče rezultata u opštinama u Beogradu, tu smo, naravno, pobedili u 15 od 17 beogradskih opština.

Gоворили су и о томе како брину за село. Ево, ја сам са својим колегама Александром Марковићем и Јеленом Џарић Коваћевић пре неколико дана био у општини Љубовија и у општини Мали Зворник. Ту smo посетили околна села, разговарали са људима који тамо живе. Пripadnici tog bivšeg režima nisu никада ни у једно село дошли да разговарају са људима. Них ние интересовао проблем нijednog чoveка, jedino што је njih интересовало када је локална самоправа у пitanju јесте како да реше своје лиčне проблеме. Нама из SNS, предвођеним Александром Vučićem, локална самоправа јесте сервис грађана, а не прлика да mi стекнемо неку корист за неког од нас pojedinačno. Наравно, опозиција raznim blokadама, štrajkovima i осталим tzv. spontanim организованим razmišlja o некаквој reprizi, razmišlja o povratku на старо. Најзапос, код njih te reprize nema. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Filipoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Petković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Ognjanović.

Izvolite, koleginice Ognjanović.

OLIVERA OGNjANOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Investiciona politika i ekonomska stabilnost presudni su за napredak i razvoj Srbije, i то је политика којом се води Влада Републике Србије.

Amandmanom koji sam podnela ukazujem на činjenicu да се кроз сарадњу локалних самоправа упрано као резултат постиже свеукупни развој и финансијска стабилност.

Za razliku од оних који су широм Србије затварали фабрике, отпустили раднике, председник Vučić radi на доношењу нових инвеститора, отварању нових фабрика, са циљем одржавања макроекономске и финансијске стабилности и остваривања напредка у реализацији структурних реформи ради подстicanja брзог раста, отварања нових радних места и подизања животног стандарда.

Ako pogledamo неколико година уназад, видећемо да је доношењем инвеститора у Србији отворено преко десет фабрика, што нам говори о чинjenici да су градови и општине широко отворени и зainteresовани за привредни раст, што значи да следе курс политике Владе и да сарађују са државном управом.

Podaci nam govore da oko 80% gradova i opština u Srbiji ima strategiju razvoja, što znači da ima dugoročne planove ekonomskog razvoja. Takođe, veliki broj lokalnih samouprava formirao je kancelariju za lokalni i ekonomski razvoj, koja ima ulogu da učestvuje u kreiranju i realizaciji strategije i brine o potrebama postojeće privrede i potencijalnim investitorima.

Opština Grocka, gde živim, jedna je od opština koje imaju izrađenu Strategiju održivog rasta za period od 2017. do 2021. godine, čime je pokazala da je duboko zainteresovana za privredni rast i razvoj, da je otvorena za nova ulaganja i investicije ali i za direktnu komunikaciju sa građanima u cilju obezbeđivanja boljeg i lakšeg života. S ponosom mogu da kažem da je dolaskom SNS-a na vlast, zahvaljujući neumornom radu opštinskog rukovodstva, vrlo brzo počela ukorak da prati sve reforme koje sprovodi Vlada Republike Srbije. U poslednjih dvadeset godina bila je zapostavljena, ali u poslednjih šest godina u nju je mnogo uloženo.

Projekti koji se realizuju su od velikog značaja za život i standard građana. Pokrenuta je izgradnja infrastrukture, pokreće se privreda, saniraju se klizišta, radi se na poboljšanju vodosnabdevanja i kanalizacione mreže. Intenzivno se ulaže u razvoj obrazovanja, rekonstruisane su dve osnovne škole, a gradiće se i nova u Leštanima. Izgradile su se nove zdravstvene stanice i stalno se ulaže u obnovu infrastrukture, koja nikada nije bila održavana pa je potreba za sanacijom, rekonstrukcijom i izgradnjom ogromna i neophodna.

Dakle, proaktivnom saradnjom lokalnih samouprava sa državnom upravom kao cilj je postignuto da su lokalne samouprave uvidele da je potrebno da imaju viziju budućnosti, da je pretoče u strateški dokument i prepoznaju ono što ih izdvaja u odnosu na konkurenciju drugih opština, kao i da unutar uprave uspostave strukturu koja će brinuti o realizaciji zacrtanih ciljeva. Ovakvim planiranjem i saradnjom lokalnih samouprava sa državnom upravom postiže se privredni rast i razvoj, koji doprinosi finansijskoj stabilnosti Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sonja Vlahović.

Izvolite, koleginice Vlahović.

SONJA VLAHOVIĆ: Zahvalujem, poštovani predsedavajući.

Lokalne samouprave su ključne za obezbeđivanje kvalitetnih uslova infrastrukture za privlačenje stranih investicija. Nesporno je da makroekonomsku stabilnost obezbeđuje Vlada Republike Srbije, a ključnu ulogu u dolasku stranih investitora svakako čini uloga našeg predsednika Aleksandra Vučića, koji je otvorio mnoge fabrike i pogone u mnogim gradovima u Srbiji. To smo i juče videli u Kruševcu: otvorio se novi pogon

koji će zaposliti dve i po hiljade ljudi. Nova mesta rastu, u Srbiji je zaposleno 176.000 ljudi. To čini lokalne samouprave sigurnim mestom za život naših građana. Prihodi koji se ostvaruju od poreza na rad služe lokalnim samoupravama da razvijaju lokalnu infrastrukturu.

Nastavićemo da otvaramo fabrike, da zapošljavamo ljudе i da uklanjamo sve prepreke razvoju i radu. Ostaćemo otvorena zemља za sve koji žele da u njoj ulaze i rade. Nećemo zastati sa podsticajima, jer novac stvara novac, rekao je juče naš predsednik Aleksandar Vučić na otvaranju pogona u Kruševcu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Vlahović.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Katarina Rakić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Jovica Jevtić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Bogatinović.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Bogatinoviću.

ŽARKO BOGATINOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, grad Leskovac polako postaje lider na jugu Srbije u ekonomskom, sociološkom, kulturološkom i privrednom razvoju. Biti lider znači biti prvi u svemu, pa i u prihvatanju i sprovođenju dobre parlamentarne prakse, odnosno uvođenju sistema e-parlamenta.

Implementacija sistema e-parlamenta jeste projekat uvođenja softverskog sistema za rad sa dokumentacijom i elektronskog upravljanja sednicama u radu lokalnih samouprava. Razgovori sa predstavnicima UNDP-a i Grada Leskovca u vezi s implementacijom ovog projekta započeti su oktobra 2016. godine. Grad Leskovac je ušao u pilot-projekat UNDP-a koji podrazumeva izradu softvera, nabavku hardvera i usklađivanje poslovnika, uz stručni nadzor eksperata, profesora univerziteta, pravnog fakulteta, konsultanata, inače konsultanata UNDP-a.

Elektronski parlament sastoji se od sistema za upravljanje parlamentarnom dokumentacijom koji je osmišljen kako bi se parlamenti učinili efikasnijim i poboljšao kvalitet informacija. Postoje četiri glavne prednosti elektronskog sistema za upravljanje dokumentima, i to: ušteda novca, doslednost postupka, lakši pristup informacijama i povećana sigurnost.

Celokupna vrednost sistema e-parlamenta je 182.000 evra. Učešće Grada Leskovca u projektu vezano je za nabavku opreme za konferencijski sistem i iznosi oko 34.000 evra, što predstavlja 18% ukupne vrednosti.

Sistemi za upravljanje dokumentima smanjuju troškove tako što eliminišu potrebu za štampanjem, transportom i čuvanjem papirnih dokumenta i znatno smanjuju vreme za pronalaženje relevantnih dokumenata. Konkretna ušteda Grada Leskovca za štampanje dokumenata za rad parlamenta iznosi oko četiri miliona dinara na godišnjem nivou, što znači da će se već u prvoj godini primenom ovog sistema vratiti uložena sredstva.

Sistem podrazumeva elektronsko glasanje odbornika, sa elektronskim izveštajima, i nalik je elektronskom sistemu koji se primenjuje ovde u Narodnoj skupštini Republike Srbije. Sistem podrazumeva i praćenje sednica, sedničkog materijala u elektronskom obliku preko elektronskih jedinica koje su instalirane ispred svakog odbornika u sali Skupštine. Odbornicima će biti omogućen i sistem obraćanja sa mesta ili sa govornice.

Kompletan rad sistema kontrolisće predsednik Skupštine i njegov zamenik preko elektronskog uređaja, centralne konzole. Rad elektronskog sistema baziraće se na novom poslovniku, koji će pratiti promene u načinu funkcionisanja, vođenja i toka sednica Skupštine grada na način koji predviđa e-parlament. Rok za implementaciju projekta e-parlamenta u Skupštini grada Leskovca je septembar 2018. godine, kada će početkom meseca svi odbornici grada biti u prilici da prođu obuku i upoznaju se sa radom i primenom ovog sistema.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Bogatinoviću. Vi ste uvek stvarno dobar promoter vašeg rada, moram da primetim.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Krsto Janjušević.

Izvolite, kolega Janjuševiću.

KRSTO JANJUŠEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege, saradnja lokalne samouprave sa državnom upravom svakako je u funkciji ekonomskog razvoja, ali i poštovanje zakona u lokalnim samoupravama je u funkciji ekonomskog razvoja.

Ovde ču navesti primer jedne opštine koja je u koloni od ovih nekoliko koji su krenuli ka Evropskoj komisiji da se žale na prava u Srbiji i na to što građani Srbije neće da glasaju za njih.

Imate primer Opštine Čajetina, jedan biser u pravnom saobraćaju jedne lokalne samouprave, gde je predsednik opštine gospodin Milan Stamatović u jednom trenutku sam sebe ovlastio da bude i načelnik Opštinske uprave iako se školovao za metalostrugara. Ja držim taj dokument – ovlašćuje se predsednik Opštinskog veća Milan Stamatović da o svim poslovima i dužnostima rukovodi Opštinskom upravom Čajetina sve do postavljenja načelnika po osnovu javnog oglasa, potpis Milan Stamatović.

Zamislite da je neki predsednik opštine iz SNS-a ovo uradio. Da li postoji medij, organizacija i da ne nabrajam još ko, ko ne bi skočio? I živi ne bi ostali od takvih, da je to uradio. A ovako nešto, kažu, iako je medijski mrak, ne može nikako da izade na videlo, ovakav dokument.

U međuvremenu, kao načelnik te Opštinske uprave potpisuje neke građevinske dozvole za gradnju hiljada kvadrata na Zlatiboru. Zamislite tih slučajnosti!

Uz uvažavanje prema svim metalostrugarima, kada ga obavestite da za načelnika opštinske uprave treba da imate završen pravni fakultet, položen ispit za rad u državnim organima, pet godina radnog iskustva, odmah krene da kuka kako je to progon političkih neistomišljenika, a onda – mrzim Aleksandra Vučića, a onda njegovu porodicu.

Ta ekipa koja je krenula da se žali Evropskoj komisiji, neka u fasciklu stavi taj si-vi svog rada. Evo jedan primer iz Čajetine, a ima još primera. Javna nabavka je proterana iz Čajetine odavno.

Pa gospodin Paunović može da stavi projekat onog bunara, koji je milionski plaćen samo u njemu još uvek nisu našli vodu. Može da ponese Evropskoj komisiji da pokaže model zapošljavanja radnika na lizing.

Pa gospodin iz Šapca može da ponese Evropskoj komisiji priznanje da je kupovao glasove. Nudili su se oni, u okviru haosa koji su pravili, i malinarima, nudili se da ih obidi i održe im govor. Jedan čestiti gospodin mi je rekao, zamolio me da im poručim da mogu da dođu ali da beru maline kod njega i da će im dati najveće dnevnice, ali čisto sumnja da će da dođu zato što, kaže, navikli su oni da kradu za mnogo veće dnevnice.

I kada krenu u ovoj koloni ka Evropskoj komisiji, obavezno neka tu dokumentaciju, samo ovu koju sam nabrojao, ponesu, neka daju Evropskoj komisiji. Oni će to pročitati i neće im biti teško da im daju odgovor zašto narod sve slabije glasa za njih. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Janjuševiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Kovačević.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Kovačeviću.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, brojna zakonska regulativa i normativni akti u Republici Srbiji regulišu funkcionisanje između različitih nivoa vlasti.

Ovaj zakon o kojem danas raspravljamo, odnosno Predlog zakona o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi suštinski služi tome da funkcionisanje različitih nivoa vlasti u Republici Srbiji bude što transparentnije. Jedan od ključnih zakona koji definišu funkcionisanje svakako jeste Zakon o budžetskom sistemu, kojim se precizno definiše fiskalni poredak Republike

Srbije. Kada pogledate sve odluke i normativne akte koji definišu funkcionisanje tih institucija, onda možete da shvatite da je vrlo precizno i jasno definisana uloga Parlamenta Republike Srbije, Odbora za budžet, možete da shvatite da je to uloga Fiskalnog saveta. Istovremeno, Zakonom o budžetskom sistemu, kao jedinstvenom odlukom koja definiše fiskalni sistem, definiše se i uloga lokalne uprave i uloga lokalnih parlamenta, definiše se uloga lokalnih odbora za budžet i, svakako, definiše se donošenje lokalnog budžeta.

Republički budžet i lokalni budžeti sastavni su deo makroekonomskog poretku Republike Srbije i pre svega služe za definisanje cene koštanja opšte države. Ako imate makroekonomске parametre koji se uređuju fiskalnom politikom od strane Republičke vlade, koji pokazuju opšti rast i razvoj države Srbije, onda je nesporno da možemo da konstatujemo da je u poslednjim godinama sve izraženije i jasnije definisanje efikasnog funkcionisanja budžeta lokalnih samouprava. Više nemate tako velike gepske u funkcionisanju lokalnih uprava i, svakako, promene koje se dešavaju na nivou opšte države doprinose da budžeti lokalnih uprava, samim tim makroekonomski parametri čiji su sastavni deo i oni, izgledaju mnogo bolje nego u vremenu pre funkcionisanja ove vlade.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Kovačeviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Milan Knežević.

Izvolite, prof. Kneževiću.

MILAN KNEŽEVIĆ: Predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, koleginice i kolege poslanici, radi javnosti samo da kažem da ovaj amandman na član 1. koji sam podneo čini celinu sa tri amandmana na sledeće članove, koje će u narednim danima obrazložiti. Praktično, odnosi se na bolje i preciznije pravno definisanje člana 1. u kome se suvišne reči „jedinice lokalne samouprave“ brišu, a smisao postaje mnogo jasniji i kvalitetniji.

Ono što bih prevashodno htio da kažem u okviru ovog amandmana na član 1... Želim da ponovim, ovde su pojedini poslanici pomenuli lokalnu samoupravu u Kragujevcu, i to je već ponovljeni napad, sa jednim drugim aspektom o kojem će posle da kažem, na gradonačelnika Radomira Nikolića. Radi javnosti, treba reći da su ti napadi ne samo u Skupštini nego ih je u poslednjim danima bilo i u medijima povodom dolaska našeg predsednika Izvršnog odbora u Kragujevac, mnogo neistinitih spekulacija i ataka na gradonačelnika. U stvari, glavni atak je na SNS jer tim atakom na gradonačelnika pokušavaju da unesu nedoumice i nepoverenje među građane koji glasaju. Pritom koriste, što ne reći otvoreno, to što je Radomir Nikolić sin

prethodnog predsednika Tomislava Nikolića. Zašto bi on sad bio hendičepiran zbog toga što mu je otac bio predsednik? On je ličnost, on je izabran na izborima za to mesto gradonačelnika. Pritom, radi građana da kažem jer su svakojake priče, Radomir Nikolić je vredan, radan, menadžerski nastrojen čovek, čak tih, uglađen, odmeren da sasluša svakoga, da nađe pravo rešenje i da zadrži neku smirenost.

Druga je stvar to što prethodni ili neki gradonačelnici, i to prolazi nekad u lokalnim sredinama, izigravaju, što su, da upotrebim neki izraz iz moje mladosti, mangupskog ponašanja, da ne kažem sa manirima kafanskog ponašanja, pa su ti, kako se kaže u narodu – mangaši, sposobni. A onaj ko je radan, vredan, pokazuje smirenost i vrednoćom i rezultatima ne pokazuje taj manir malo neobuzdanog ponašanja, dobija druge epitete. A to nije tako. Po meni, Radomir je ... Imam dosta godina, imam dosta iskustva u životu, po meni je on mlad čovek, primer kako treba jedan gradonačelnik da ima držanje i kakvu vrednoću i posvećenost poslu.

Na udar na Srpsku naprednu stranku, sa dvosmislenošću, u Kragujevcu, odgovor je – mi smo jedinstveni, jedna je stranka. Trudimo se da svojim radom razrešavamo na pravi način nasleđene probleme iz rada prethodne lokalne samouprave i mislim da se to uspešno radi.

Drugi aspekt, dva puta pominjan ovde, jeste to što je gradonačelnik dao diplomu Fondaciji Dragice Nikolić. Opet se ide na to da se izazove revolt građana, da je to familijarno i da zasluzuje kritiku i napad. Radi javnosti da kažem, ta Fondacija Dragice Nikolić, mimo tog parka zbog kojeg se proziva, u kome ne samo ja sa svojim unukom nego mnogo roditelja sa decom provodi ceo dan tamo, od deset sati do uveče, do devet sati, park je pun, i da ne govorim o svim sadržajima koji su poboljšali kvalitet te dečje zabave... Pored tog parka zbog kojeg se proziva – naravno, postoje državne institucije, da li će utvrditi, a ne verujem da će da utvrde bilo šta – drugi aspekt je, da pomenem, opet radi poslanika koji ne znaju i građana, Fondacija Dragice Nikolić je opremila kompletno porodilište u KC Kragujevac sa Odelenjem za vantelesnu oplodnju. Treća stvar, prebacila je sredstva za lift na pedijatrijskoj, dečjoj klinici, zgradi koja je napravljena pre četrdeset godina i do dan-danas nema lift.

Znači, to su te tri humanitarne, velike stvari, koje dosta koštaju i zasluzuju odgovarajuću nagradu. Ne samo zbog Fondacije Dragice Nikolić, nego da to bude podsticajno i za neke buduće fondacije i pojedince koji će želeti da u razne humanitarne aktivnosti ulože svoj ili prikupljeni novac. A država je, u ovom slučaju ipak SNS, na odgovarajući način uzvratila jednom simboličnom diplomom. Sigurno smo znali da će biti napada, ali nije ni fer ni

pošteno da za trud na našem lokalnu, govorim za pomoć Fondacije samo na nivou Kragujevca, ne bude bar zahvalnost jednom diplomom zbog toga.

A rad lokalne samouprave koji se pominje, time će da završim, uvek će na kraju godine po jasnim pokazateljima, vidljivim, učinjenim rezultatima moći da bude vrednovan. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta, po Poslovniku.

VJERICA RADETA: Ja sam htela član 104. da koristim da repliciram zato što je kolega pre mene govorio i komentarisao ono što sam ja govorila i što je Nataša Jovanović govorila, i niko drugi u sali. Dobro, vaše je pravo da dozvolite ili ne dozvolite repliku, ali zaista moram iskoristiti ovaj član Poslovnika da kažem nekoliko rečenica.

Kada smo slušali kolegu koji je malopre govorio o Radomiru Nikoliću, htela sam da predložim gospodinu Ružiću da nekako, ako može, ubaci jedan amandman, odnosno jedan novi član zakona o lokalnoj upravi da sve majke koje rode gradonačelnike dobiju diplomu. Ne znam kako je drugačije Dragica Nikolić zaradila tu diplomu.

Kako funkcioniše Grad Kragujevac, to znaju svi ljudi koji rade u Kragujevcu. To znaju sve institucije sistema. Zbog čega vi nećete sada, i da li možda hoćete, da sklanjate Radomira Nikolića, to je vaša stvar, kod vas je i nož i pogača, ali Grad Kragujevac je skoro bankrotirao. Grad Kragujevac je zadužen više nego ijedan grad u Srbiji, ijedna opština u Srbiji.

U Gradu Kragujevcu Radomir Nikolić se bahanališe, i to je javno dostupno u javnim nabavkama, šta je sve nabavlja, koliko pića, koliko hrane. Radomir Nikolić je zaključio ugovor sa nekom kafanom, restoranom koji se nalazi u blizini Skupštine grada; ceo Kragujevac zna da on ne dolazi na posao, svrati oko 11 sati, odatle ode u taj restoran i onda ga službeni vozač službenim autom pijanog nosi kući. To ceo Kragujevac zna.

Ako ćete to za gradonačelnika, nazdravlje vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Član 107, gospodine Arsiću.

Zaista je degutantno odgovarati na ovakve navode. Razumem lični animozitet prema Tomislavu Nikoliću i prema Radomiru Nikoliću i prema Srpskoj naprednoj stranci, ali, verujte mi, svako ko poznaje Radomira Nikolića zna da je to čovek koji nije alkoholičar, niko ga nikada u životu nije video pijanog ...

(Nataša Sp. Jovanović: Osim policije.)

Pa dobro, vi sada sve možete da izvrgavate ruglu, vi ne snosite odgovornost ni za vođenje Kragujevca ni za vođenje države. Vama Parlament

dođe kao mesto gde se zabavljate. Ali mi koji učestvujemo u vođenju ogromne većine lokalnih samouprava u Srbiji, koji vodimo Srbiju znamo da ovo što ste sada rekli jednostavno nije tačno.

Mogli bismo sada ovde da otvorimo jednu široku raspravu o tome da li postoji nepotizam u vašim redovima. Nekada kada sam bio u vašoj stranci, isključivali smo predsednike opštinskih odbora iz stranke zato što su im bračni drugovi ili deca slučajno još u opštinskom odboru ili negde u lokalnoj vlasti; sada vidim da je to kod vas, maltene, postala porodična firma. Ali neću time da se bavim, vi sami znate šta je najbolje za vašu stranku a šta ne.

Ono što hoću da kažem jeste da je Radomir Nikolić, mislili vi o tom čoveku ovo ili ono, čestit čovek, čovek koji vodi jedan grad koji je bio u velikim problemima. Te probleme nije napravio on, te probleme nije napravila ni Srpska napredna stranka, ti problemi su nasleđeni i iz vremena gospodina Veroljuba Stevanovića a i pre Veroljuba Stevanovića, i vi to veoma dobro znate. Grad Kragujevac je generisao ekonomski i finansijske obaveze iz godine u godinu.

Možete da kažete da Radomir Nikolić ne radi svoj posao dobro ili da ga ne radi, po vašem mišljenju, dovoljno dobro, ali da dođete u Narodnu skupštinu i kažete da ceo Kragujevac zna.... Pa ovde sede ljudi iz Kragujevca, ovde sede ljudi iz Šumadije, nemoguće je da vi iz Zemuna znate bolje šta se dešava u Kragujevcu, nego Kragujevčani i Šumadinci. Da dođete u Narodnu skupštinu i kažete da ceo Kragujevac zna da Radomira Nikolića u podne voze pijanog kući, kako da vam kažem, to je krajnje degutantno, to je prostački i mislim da zaista ne dolikuje ugledu Narodne skupštine, a mislim da ne dolikuje ni vašem ni ugledu vaše poslaničke grupe.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Član 27.

Bilo je ovde dosta konstatacija koje ne priliče šefu poslaničke grupe, ali, hajde, prokomentarisati ih i ja kroz povredu Poslovnika na isti način.

Gospodin Martinović već duže vreme koristi tu floskulu „lični animoziteti“ i misli da će na taj način da omalovaži ili da nekako spusti nivo argumenata koje mi iznosimo, zato što imamo neke lične animozitete. Nemamo mi lične animozitete ni prema kome, govorimo samo istinu i govorimo samo ono što jeste činjenično stanje.

Kaže, animozitet prema Tomislavu Nikoliću. Mi Tomislava Nikolića pomenuli nismo. Zašto je on pomenuo Tomislava Nikolića sa pijanstvom Radomira Nikolića zaista ne znamo, možda on zna. Dakle, uopšte nismo pomenuli oca Radomira Nikolića.

Rekao je kolega da je nama Skupština mesto gde se zabavljamo. To je jako uvredljivo i za Skupštinu i za nas. Mi ovde vrlo ozbiljno i vredno radimo,

a zabavljaju se oni koji su nametnuli ove amandmane o kojima se na ovaj način raspravlja, a to je naravno vladajuća većina.

Radomir Nikolić je uradio nešto što ne postoji nigde u Srbiji – on je pet javnih preduzeća spojio u jedno javno preduzeće, ali ne zato da bi uštideo, nego da bi rasterao ljudе koji su dobro radili svoj posao i koji znaju da rade svoj posao. Zamislite, angažovao je agenciju iz Beograda da radi Pravilnik o sistematizaciji, gospodine ministre, skoro kao vaš tender, da radi sistematizaciju za Gradsku upravu u Kragujevcu. Toga takođe valjda nigde nema.

Što se tiče nepotizma u Srpskoj radikalnoj stranci, ne može biti nepotizam kada se radi o stranačkim organima. Nepotizam je da u istom ministarstvu ministar i član uže porodice bude jedan ministar, drugi pomoćnik, ali ...

Molim vas, kolega Martinović je pričao tri minuta, ja ču još samo deset sekundi.

(Predsedavajući: Tačno u sekund kad i gospodinu Martinoviću, kažem privodite kraju.)

Evo, privodim kraju.

Mi smo imali u stranci ozbiljnih problema kada smo bili vlast u Rumi, kada je Aleksandar Martinović svoju tetku koja nije ispunjavala uslove zaposlio za direktora Doma zdravlja, pa smo jedva sačuvali da nam se ne raspadne odbor upravo zbog toga. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIC: Član 106. Evo, zaista se više neću javljati za reč.

Ovo što se odnosi na mene lično neću da komentarišem. Zna gospođa Radeta da to nije tačno.

Niste spominjali, kažete, oca Radomira Nikolića. Spominjete mu majku, što mislim da je krajnje neumesno.

Što se tiče spajanja javnih preduzeća u jedno, gospođo Radeta, izgleda niste dovoljno dugo u Srpskoj radikalnoj stranci. Prvi je to uradio Branislav Blažić 1998. godine u Kikindi kada je bio ministar u Republičkoj vladi. Dakle, ono što je uradio Radomir Nikolić u Kragujevcu jeste nešto što je, da kažem, praksa koja je svojevremeno postojala dok je Srpska radikalna stranka bila jedinstvena i celovita, ali vi ste to izgleda zaboravili.

Kažete da je Radomir Nikolić dodelio nekakvo odlikovanje ili nekakvu nagradu svojoj majci. Evo, ja sad vas pitam – a kad je to bilo moguće u Srpskoj radikalnoj stranci da otac bude predsednik poslaničke grupe, sin

poslanik, a drugi sin član opštinskog veća u opštini u kojoj je na vlasti Aleksandar Šapić? U vreme kada sam ja bio u SRS, to nije bilo moguće. Kod vas je to danas moguće.

Nisam rekao da se svi vi ovde zabavljate. Ovde ima među vama mnogo uglednih ljudi, ima mnogo ozbiljnih ljudi, ima ljudi koje ja i dalje izuzetno cenim i uvažavam, poput Petra Jojića, poput generala Delića, poput Srete Perića, odgovornih ljudi.

(Predsedavajući: Privodite kraju, kolega Martinoviću.)

Ali vi imate taj manir... Time završavam i zaista se više neću javljati za reč, ma šta gospođa Radeta rekla o meni i o Radomiru Nikoliću, o bilo kome drugom.

Ali vi imate taj manir, koji vam je zamerio Vojislav Šešelj, sećate se, još 2008. godine, da u Skupštini prepričavate tračeve koje ste čuli u taksiju ili na pijaci i da to saopštavate kao neke bogomdane istine. To je nanelo ogromnu štetu Srpskoj radikalnoj stranci na izborima 2012. godine. Umesto da izvučete neke pouke iz toga, vi i dalje nastavljate sa takvom politikom. Vi ste sad sopstvenu stranku doveli u situaciju da ima manji rejting 2018. godine nego pre dve godine kada su bili izbori. Vi ste potpuno proćerdali činjenicu da vam predsednik stranke više nije u Haškom tribunalu nego na slobodi. Samo nastavite tako što se mene tiče, ali, verujte mi, nije dobro za vas, nije dobro za vašu stranku.

PREDSEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Vjerica Radeta. Izvolite.

VJERICA RADETA: Govorim po članu 32.

Naravno, čulo se ovde mnogo toga što nema apsolutno nikakve veze s istinom. Smetalo to nekome ili ne smetalo, mi srpski radikali javnosti iznosimo samo istinu, samo argumente i samo dokazive i dokazane stvari. I to cela Srbija zna.

Kakav je i koliki rejting koje stranke, to se meri na izborima i nema potrebe da o tome brine gospodin Martinović, niti bilo ko drugi iz neke druge stranke.

Što se tiče nepotizma i sinova Vojislava Šešelja, zdravlja Bože, biće funkcioneri, uverena sam, i treći i četvrti sin, i unuci. Pa šta ima normalnije nego da sinovi Vojislava Šešelja slede politiku i ideologiju SRS-a i da, naravno, svojim radom, svojim zalaganjem zasluže određene funkcije, određena mesta koja im pripadaju na osnovu onoga što zasluže radom u opštinskom odboru?

Znate, vi sada upoređujete Vojislava Šešelja i njegove sinove sa Tomislavom Nikolićem i njegovom ženom i Fondacijom i sinovima. To je degutantno. Tomislav Nikolić je svog prijatelja Bačevića uspeo da ugura za

ambasadora u Kini samo zato da bi mlađi sin Branislav bio trener nekog kluba u Kini, jer se to tamo dobro plaća.

Kažete – pominjete majku Radomira Nikolića. Ne, pominjem Dragicu Nikolić, koja ima Fondaciju, o čijoj fondaciji će da raspravljaju nadležni organi, bar je tako najavljeni, i to upravo od strane predstavnika tih nadležnih organa. Pa ćemo videti kako su se to Nikolići obogatili, odakle su tolike pare, kako je Tomislav Nikolić koristio svoj politički uticaj da razni ljudi uplaćuju enormna sredstva na račun Fondacije Dragice Nikolić, da su se milionima evra obogatili. Sve će to, verujte, jednog dana završiti poput fondacije, recimo, one Katarine Rebrače.

(Predsedavajući: Privodite kraju, koleginice.)

Privodim kraju, naravno, ali imam još podosta ako dajete isto vreme svakom ko se javlja po Poslovniku. Nemojte da imate različite aršine.

Što se tiče diplome koju je dobila Dragica Nikolić, kolega je pre rekao da je dobila diplomu, pre toga smo čitali da je neko priznanje... On je nešto pobrkao. Tomislav Nikolić je dobio diplomu, a nikada nije učio ili završavao fakultet, a Dragica je od Radomira dobila neku plaketu, Plaketu Svetog Đorđa, nije neku nego konkretno tu. Eto.

PREDSEDAVAJUĆI: Nisam pitao, niti ću da pitam da li želite da se Skupština izjasni u danu za glasanje zato što su sve ovo bile replike kolegi Martinoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Martinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Da ne bi bilo nikakve zabune, Tomislav Nikolić je tu famoznu diplomu stekao 2007. godine, a onda ga je Srpska radikalna stranka 2008. godine kandidovala za predsednika Republike. Ako je nešto bilo sporno sa njegovom diplomom, čudno je da ste jednog takvog čoveka kandidovali da bude predsednik Republike. Ali neću time da se bavim, to je politička istorija. Vi kažete, i dobro ste rekli, narod će da sudi na izborima. Bili su izbori i ove godine pa analizirajte malo rezultate beogradskih izbora, mislim da će vam posle toga sve biti jasno.

Da se ja vratim mnogo ozbiljnijoj temi. Amandman koji sam podneo tiče se saradnje jedinice lokalne samouprave i državne uprave kada su u pitanju bezbednosne strukture, odnosno kada je upitanju jačanje bezbednosnih struktura. Ova tema je danas u Srbiji nažalost, moram da kažem, veoma aktuelna.

Vi se sećate, pre nekih mesec dana, nema ni mesec dana, pre nekih dvadesetak dana u Rusiji je bila aktuelna tema ubistvo, navodno ubistvo

novinara koji se zove Arkadij Babčenko. Mnogi mediji iz Ukrajine, mnogi mediji sa Zapada, a i neki mediji u Rusiji optužili su Vladimira Putina za ubistvo Arkadija Babčenka, da bi se on već sutradan, ako se ne varam, 31. maja 2018. godine, pojavio na konferenciji za novinare u Kijevu i rekao da je praktično inscenirao svoje ubistvo, po nalogu određenih tajnih službi, ne bi li na taj način naneo političku štetu Vladimиру Putinu i Ruskoj Federaciji, zato što je on, inače, pre toga pisao negativno o ruskoj intervenciji u Siriji i ruskoj pomoći Bašaru el Asadu u borbi protiv Islamske države.

Danas je predsednik Republike Aleksandar Vučić održao konferenciju za novinare i obavestio sve građane Srbije, sve medije da novinar iz Bele Crkve Stefan Cvetković nije ubijen, nije kidnapovan, da mu se ništa loše nije desilo, da je čovek živ i zdrav. A istraga će da pokaže ko stoji iza namere da se Aleksandar Vučić, Ministarstvo unutrašnjih poslova, BIA optuže za navodno ubistvo, odnosno navodni nestanak Stefana Cvetkovića.

Moram da pitam, žao mi je što ta gospoda nisu sada prisutna – šta ćemo sad sa komentarima koje su dali vezano za nestanak gospodina Cvetkovića?

Saša Radulović na svom tviter nalogu kaže: „Stefan Cvetković je novinarski istraživao ubistvo Olivera Ivanovića. Informacije je dobijao gotovo isključivo od albanskih kolega. Pre nekoliko dana se vratio sa Kosova gde su ga“, kaže, „maltretirali na prelazu“. Time jasno imputira da iza nestanka Cvetkovića stoji Aleksandar Vučić.

Bivši Zaštitnik građana i propali predsednički kandidat Saša Janković danas u 12.19 časova na svom tviter nalogu objavljuje sledeće rečenice: „Ko je ubio Olivera Ivanovića? Gde je novinar Stefan Cvetković? Sutra, tj. u subotu, u 12 časova grupa naših aktivista će postaviti ta pitanja ispred Predsedništva Srbije u Pionirskom parku, i činićemo to i nadalje. Pridružite se svojim pitanjima, Pionirski park će brzo biti mali.“ Toliko o spontanosti, o tome da se građani sami okupljaju itd.

Evo, nema potrebe sutra, a i loše je vreme, pada kiša, da se Saša Janković muči da dolazi pred Predsedništvo Srbije, odgovorio mu je danas Aleksandar Vučić, predsednik Republike – živ je i zdrav Stefan Cvetković, ne fali mu ništa, samo će morati Upravi za kriminalističku policiju da objasni ko ga je to kidnapovao, ko ga je to ubio, pa se on danas pojavio živ i zdrav u širem rejonu Bele Crkve.

Sanda Rašković Ivić, 15. jun u 13.35 časova (ova žena izgleda ne prati redovno medije), kaže: „Ubijen čuveni političar koji nije bio po meri režima, počinilac nije pronađen“. Pa onda: „Nestao novinar koji je istraživao ubistvo, takođe neomiljen kod režima“. „Pucnave, obračuni, sačekuše. Srbija je ušla u godine opasnog življenja“ itd. To su vam sve tvitovi tzv. lidera jednog dela srpske opozicije, Sande Rašković Ivić, ima tu i Vuka Jeremića, Saše

Jankovića, Saše Radulovića itd., koji pokušavaju da za sve loše što se desi u Srbiji, pa čak i kada se ne desi a oni tvrde da se desilo, optuže Aleksandra Vučića i SNS.

Zašto ovo govorim, gospodine ministre? Zato što je očigledno da se u Srbiji stvara atmosfera u kojoj Srbija treba da klekne na kolena i treba iznutra da se oslabi pred teška vremena koja nas očekuju, pre svega pred nastavak pregovora sa Prištinom i pred rešavanje pitanja Kosova i Metohije. Neko uporno pokušava da gurne u stranu sve dobre stvari koje se dešavaju u Srbiji. Neko uporno pokušava da sakrije od građana činjenicu da smo krajem aprila 2018. godine imali javni dug manji od 59% BDP-a, što je ispod nivoa Mastrihta. Neko uporno pokušava da sakrije od građana činjenicu da smo samo u poslednje četiri godine u Srbiji otvorili 150 novih fabrika, da smo otvorili na desetine hiljada novih radnih mesta, a da nismo pritom zatvorili nijednu fabriku i nismo sprovedli nijednu pljačkašku privatizaciju.

Vodi se jedna besomučna kampanja. Sad im više nije dovoljno da vode kampanju iz Narodne skupštine, jer, znate, u Narodnoj skupštini ipak morate da sedite. Maločas sam imao polemiku sa jednom koleginicom, bilo je tu oštih reči i neslaganja, ali ne mogu da ne priznam činjenicu da gospođa zaista sedi u Narodnoj skupštini i brani svoje političke stavove i ja joj zbog toga skidam kapu. Ali imate jedan deo srpske opozicije koji ne sedi u Parlamentu, sedi sat-dva, posle toga ih mrzi da i dalje vode borbu u Parlamentu i onda političku borbu protiv vlasti u Srbiji prebacuju na teren Saveta Evrope. Naravno, ne čini on to, da ne mislite, dame i gospodo narodni poslanici, što bi rekao narod, po svojoj pameti, on to čini po nečijoj instrukciji.

Saša Paunović, predsednik Opštine Paraćin, optužuje rođenu državu kako se navodno guši, kako on kaže, lokalna demokratija u Srbiji. Zašto? Samo zbog toga što su građani opštine Paraćin inicirali sakupljanje potpisa za njegovu smenu. To je, po njemu, dovoljan razlog da kleveće državu Srbiju, kako navodno u Srbiji ne postoji lokalna demokratija. Obratio se Kongresu lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope, u kome inače on sedi, što je, ko se imalo razume u pravo, nedopuštena pojava, dakle, da vi sami odlučujete o sopstvenoj žalbi.

Ali, pazite, vodite računa o simbolici; simbolika, kao što je rekao istoričar Veselin Đuretić, ima u srpskoj istoriji veoma značajnu ulogu: Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope na kojem će se razmatrati žalba Saše Paunovića zbog navodnog gušenja lokalne demokratije u Srbiji zakazan je baš za Vidovdan, 28. jun 2018. godine. Ako mi neko kaže da je to slučajno, onda ču da ga pitam – a da li je slučajno da je Slobodan Milošević isporučen Haškom tribunalu, naravno bez bilo kakvog pravnog osnova, baš 28. juna, baš na Vidovdan 2001. godine?

Dalje, blokada puteva, naravno, nije spontana, naravno da su je organizovali lideri tzv. građanske i proevropske opozicije, Dragan Đilas, Vuk Jeremić, Saša Janković i njima slični.

Zar mislite da je slučajna ova kampanja koja se dva dana vodi protiv Grada Beograda i protiv gradonačelnika Grada Beograda, da je navodno voda u Beogradu zatrovana? Predsednik Republike je danas rekao na konferenciji za novinare da je najmanje osam ljudi umešano u tu prljavu kampanju.

Što se tiče saradnje lokalne samouprave i državne uprave kada je u pitanju jačanje bezbednosnih struktura, moram da vas podsetim na još jednu pojavu koju su, izgleda, neki zaboravili. Sećate se onih zimskih protesta Koalicije „Zajedno“ 1996/1997. godine zbog navodne izborne krađe? Tada su protestanti negde od novembra 1996. godine do početka marta 1997. godine... Međusobno su se onda optuživali Vuk Drašković i Zoran Đindjić ko je koga izdao – Đindjić je optuživao Draškovića da je on prvi otišao kod Miloševića na kanabe, Vuk je optuživao Đindjića, nije to sad bitno. Od novembra 1996. do marta 1997. godine, za sve vreme protesta, protestanti su duvali u pištaljke i lupali u šerpe i lonce. Kasnije se ispostavilo da to nije bilo njihova ideja, nego da im je jedna strana ambasada, po nalogu jedne strane obaveštajne službe, rekla da to rade zato što je to recept koji je već primjenjen pre toga u jednoj drugoj državi gde je trebalo srušiti režim koji je nepodoban.

Kada je pod pritiskom tadašnjeg rukovodstva EU – sećate se one delegacije koju je vodio Felipe Gonzales – Milošević priznao rezultate izbora i kada su ustoličeni, kako su sami sebe tada zvali, gradonačelnici slobodnih gradova u Srbiji, pitate se zašto je Zoran Živković palio račune za struju u buretu i pozivao građane Niša da to rade. Iz jednog razloga koji su mnogi zaboravili; ne zbog praznog bureta samo, gospodine Rističeviću. Evropska unija je tada uvela jedan program, jedan projekat koji se zove „Energija za demokratiju“, i dok su se drugi građani u Srbiji smrzavali i trpeli zimu i tako dalje, gradovi poput Beograda, Novog Sada, Niša, gde je bio Zoran Živković i tako dalje, dobijali su besplatno mazut da bi se time pokazalo, odnosno da bi se ohrabrike opozicione snage da nastave još jače borbu protiv tadašnje vlasti.

Ne čudim se Evropskoj uniji, to je bila njihova tadašnja politika, ali zamislite tog licemerja, zamislite koliko morate da budete mali ljudi da prihvate takvu vrstu pomoći i da se npr. građani u Nišu greju zato što su dobili mazut iz Brisela ili nekog drugog evropskog grada, a da se građani u Zaječaru ili Vranju smrzavaju samo zato što nisu glasali za Koaliciju „Zajedno“! Na to su ovi ljudi koji bi danas trebalo da sede ovde prekoputa nas tih godina apsolutno bili spremni.

Zašto sve ovo govorim? Izvinjavam se kolegama što sam odužio. Da neko ne bi pomislio da je sve ovo što se dešava poslednjih nekoliko dana

slučajno, nisu slučajne ni blokade puteva; nije slučajno ni to što je, navodno, nestao pa pronađen novinar koji je navodno istraživao ubistvo Olivera Ivanovića; nije slučajna žalba Saše Paunovića, koja će se rešavati baš 28. juna u Savetu Evrope; nije slučajna propaganda o zatrovanoj vodi u Beogradu. Nije slučajna propaganda koja se ovih dana vodi protiv Marijana Rističevića, koji je najveći zlikovac u Srbiji zato što se protivi zabrani uzgoja činčila iako se činčile uzgajaju u preko trideset država sveta, između ostalog i u SAD.

Dakle, sve to nije slučajno. Sve je to priprema na to da se Srbija baci na kolena. Na nama je da to ne dozvolimo. Jer ako dozvolimo da se na vlast vrate, nekim slučajem, oni koji su Srbiju upropastili u periodu od 2000. do 2012. godine, da se vrate Dragan Đilas, Vuk Jeremić i njima slični, teško da ćemo Srbiju više ikada moći da podignemo iz pepela.

To nam je ovoga puta pošlo za rukom, ali vrate li se isti oni koji su Srbiju upropastili, plašim se da za Srbiju više neće biti budućnosti. Ali, isto tako, nadam se da građani Srbije dobro razumeju ovo što se dešava ovih dana, da građani Srbije dobro razumeju ko stoji iza svega toga i da građani Srbije neće dozvoliti da se isti oni koji su ih doveli do ruba političke, ekonomске i socijalne propasti vrate na vlast.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, kolega Martinoviću.

Ovim bismo završili sa današnjim radom. Nastavljamo u ponedeljak, u 10 sati. Zahvalujem.

(Sednica je prekinuta u 18.35 časova.)